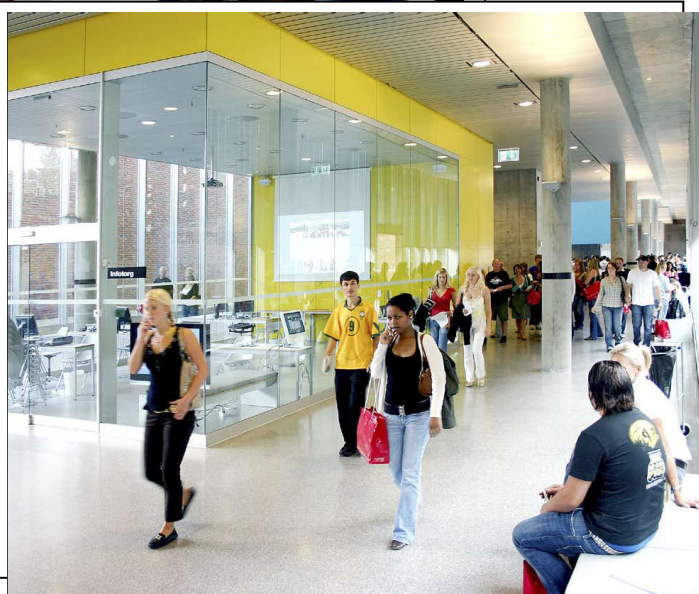
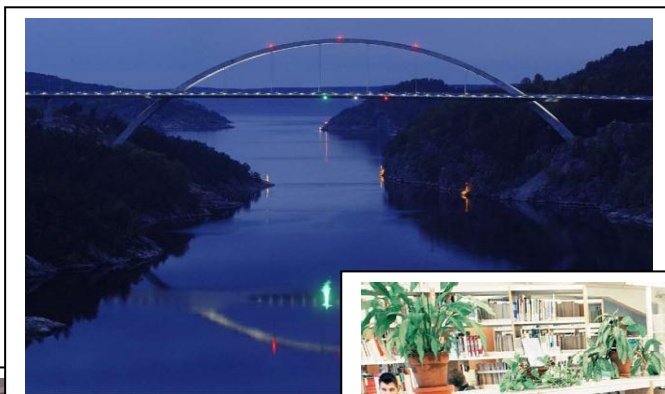

Høgskolen i Østfold

RAPPORT OG PLANER (2010 – 2011)

INNHold

		SIDE
A	INNLEDNING	5
B	RESULTATRAPPORT 2010	
1.	SEKTORMÅL 1	
1.1	Utvalgte områder	8
1.2	Virksomhetsmål 1.1	17
1.3	Virksomhetsmål 1.2	21
1.4	Virksomhetsmål 1.3	27
2.	SEKTORMÅL 2	
2.1	Utvalgte områder	30
2.2	Virksomhetsmål 2.1	36
2.3	Virksomhetsmål 2.4	37
3.	SEKTORMÅL 3	
3.1	Utvalgte områder	39
3.2	Virksomhetsmål 3.1	41
3.3	Virksomhetsmål 3.2	42
4.	SEKTORMÅL 4	
4.1	Utvalgte områder	43
4.2	Virksomhetsmål 4.1	47
4.3	Virksomhetsmål 4.2	48
4.4	Virksomhetsmål 4.3	52
4.5	Virksomhetsmål 4.4	54
4.6	Veien videre for Oslofjordalliansen (OFA) i 2011	55
5.	ANDRE RAPPORTERINGSKRAV	
5.1	Styrets arbeid	56
5.2	Oppfølging av tilbakemelding til institusjonen	57
5.3	Forvaltning av fullmakter	58
5.4	Aktivitetskrav	58
5.5	Investeringsprosjekter	59
5.6	Tildeling av midler over kap. 0281	59
5.7	Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid	60
5.8	Brakerundersøkelser	60
5.9	Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon	61
5.10	IKT og samarbeid med Uninett	67
5.11	Etiske retningslinjer	68
5.12	Planer for oppfølging av tildelte studieplasser	68

C	PLANER FOR 2011	
1	PLAN FOR VIRKSOMHETEN 2011	71
2	PLAN FOR TILDELT BEVILGNING 2011	71
D	VEDLEGG	
1	Sammenstilling av høgskolens plandokumenter	75
2	Institusjonens muligheter til å øke opptakskapasiteten	98
3	Oppfølging av NOKUT-evalueringen av ingeniørutdanningene	102

DEL A INNLEDNING

INNLEDNING

Høgskolen i Østfold (HiØ) har også i 2010 fulgt opp de sentrale signalene om tettere og mer forpliktende samarbeid gjennom å intensivere engasjementet i Oslofjordalliansen (<http://www.oslofjordalliansen.no>). Samarbeidet om teknologiutdanningene og ny grunnskolelærerutdanning er videreført, samtidig som vi ser en svært positiv utvikling også på øvrige fagområder, særlig innenfor helse- og sosialfag, informasjonsteknologi samt økonomi og administrasjon. Mange ansatte er involvert i arbeid på faggruppenivå, og samarbeidsrelasjonene blir stadig tettere. Det ble arrangert en svært vellykket felles FoU-konferanse om forskning i nettverk i februar 2010, og en tilsvarende konferanse finner sted i februar 2011.

Parallelt med samarbeidet i Oslofjordalliansen har fusjonsutredningsarbeidet mellom de tre høgskolene i alliansen spilt en sentral rolle i 2010. I 2009 fattet de tre høgskolestyrene vedtak om å sette i gang en utredning av ulike former for tettere forpliktende samarbeid, ev. fusjon. Utredningen forelå i mars 2010 og utløste et omfattende informasjons- og forankringsarbeid både i fellesskap og på den enkelte institusjon. I løpet av året fattet alle de tre høgskolestyrene enstemmige vedtak om å sette i gang et arbeid med sikte på fusjon fra 1.1.2013. Mens høgskolene i Buskerud og Vestfold tok sine beslutninger i juni, fattet Høgskolen i Østfold sitt vedtak i november 2010. Dette skyldtes et ønske fra styret og de ansatte om å framskaffe noe mer dokumentasjon om realistiske alternativer til fusjon. En arbeidsgruppe utarbeidet på oppdrag fra styret en rapport som ble lagt til grunn sammen med utredningen Sett under ett II ved styrets behandling av fusjonsspørsmålet i november. En felles søknad ble levert til Kunnskapsdepartementet 7.12.2010, og Kunnskapsdepartementet ga 22.12.2010 sin prinsipielle tilslutning til fusjon. Parallelt med dette startet arbeidet med å planlegge fusjonsutredningsprosessen.

Høgskolen hadde også i 2010 en solid økning av antall søkere til grunnutdanningene (fra 11.441 til 12.741), mens antall søkere til utdanningsløp på høyere nivå var stabilt (fra 522 til 518). Antall førstevalgssøkere til grunnutdanningene økte betydelig (3.119 til 3.656), mens antallet gikk litt ned til høyere grad (fra 433 til 411). Både økt interesse for våre studieprogram og nye studieplasser i revidert statsbudsjett 2009 har medført en økning både i opptak og registrerte studenter. De nye studieplassene vi fikk tildelt i statsbudsjettet for 2010, følges opp i henhold til intensjonene. Selv om vi har god og stabil søkning til våre studier, fortsetter vi arbeidet med å forbedre markedsføringen og styrke rekrutteringen. Vi ser også for 2010 en positiv utvikling når det gjelder studiepoengsproduksjon med en økning fra 2.907,6 til 2.962,5. Antall kandidater gikk noe ned (fra 780 til 767), mens antall fullførte studieprogram økte fra 1.072 til 1.299.

I 2009 satte høgskolen, i samarbeid med Studentparlamentet, søkelyset på å forbedre evalueringsrutinene; dette arbeidet har blitt videreført i 2010. Målet er å fortsatt styrke studiekvaliteten, minske frafall og dermed også få enda bedre gjennomføring. Fordi høgskolen har en relativt stor andel flerspråklige og flerkulturelle studenter, er vi opptatt av hvordan institusjonen kan legge bedre til rette for denne studentgruppa. Generelt større bevissthet rundt studiekvalitet er fortsatt en viktig oppgave. For å øke bevisstheten rundt kvalitetsarbeidet har høgskolen etablert en studiekvalitetspris som lyses ut for første gang i 2011.

I 2010 gjennomførte høgskolen Erasmus intensivprogrammet (IP) "Wisstrans" for tredje gang, og fikk tildelt et nytt intensivprogram, "Local Government in the Baltic Sea Area. Present Challenges". Dermed er høgskolen fortsatt blant de relativt få norske institusjonene som leder et intensivprogram. Når det gjelder mobilitet, er antallet innkomne studenter omtrent på samme nivå som i 2009, mens vi dessverre registrerer en nedgang i antall utreisende studenter. Det vil i 2011 være et uttalt mål for høgskolen å snu denne trenden.

Høgskolen har et velfungerende studentdemokrati, og samarbeidet mellom studentdemokratiet og høgskolens ledelse er svært bra. Studentleder har i flere år vært fast medlem i høgskolens ledergruppe, noe som begge parter er godt tilfreds med. Det ble i 2010 etablert en rutine hvor rektor gjennomfører årlig medarbeidersamtale med studentleder. I tillegg til ordinær studentdeltakelse i råd og utvalg, utnytter vi ytterligere faste møteplasser, f.eks. gjennomføres månedlige kontaktmøter mellom studentleder, rektor, direktør og Studentsamskipnaden i Østfold, representert ved styreleder og direktør. Høgskolens ledelse deltar på mange av Studentparlamentets møter som observatør, og Studentparlamentet inviterer ledelsen til diskusjon om utvalgte saker. I forbindelse med Oslofjordalliansen og fusjonsutredningen har det vært flere

møtepunkter mellom studentdemokratiet og høgskolens ledelse, noe som følges opp i 2011. Det årlige "Fellesseminaret" samler både studenter og ansatte, og er en viktig arena for meningsutveksling. Det er generelt en god kultur for uformell kontakt.

I desember 2010 ble Akademi for scenekunst samlokalisert med Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for helse- og sosialfag i Fredrikstad. Dette innebærer at høgskolen nå er lokalisert på to studiesteder og dermed kan gi bedre utnyttelse av bl.a. støtteapparat, administrasjon og øvrige servicefunksjoner. Offisiell åpning av lokalene vil skje i juni 2011.

I 2009 hadde høgskolen en formidabel vekst innenfor vitenskapelig publisering. Selv om endelig poengfordeling først foreligger etter omleggingen til Cristin 1.4.2011, kan vi allerede nå konstatere at nivået i 2010 kun er marginalt lavere enn i forrige år. Det er svært gledelig at vi klarer å videreføre de gode resultatene fra 2009. Publiseringsstipend og strategiske midler har bidratt til dette. Vi opplever en økende oppmerksomhet blant høgskolens tilsatte både når det gjelder vitenskapelig publisering, synliggjøring av annet FoU-arbeid og også formidling. Høgskolens utvalg for Formidling og samfunnskontakt, et prøveprosjekt for to år, har bidratt til å sette søkelyset på viktigheten av formidling.

I 2009 reviderte vi vår interne resultatbaserte tildeling til FoU, og budsjettfordelingsmodellen inkluderer nå kunstnerisk utviklingsarbeid, noe vi mener vil styrke denne delen av virksomheten. Høgskolen etablerte i 2009 to institusjonelle satsingsområder ("The Universal Device – a new area of applied informatics research" knyttet til Avdeling for informasjonsteknologi og "Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng", et samarbeid mellom Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag). I 2010 tildelte styret øremerkede økonomiske ressurser til begge disse områdene; dette videreføres i 2011.

Arbeidet med å bygge opp formell kompetanse fortsatte også i 2010, og vi har dermed kunnet øke andelen både førstekompetente og toppkompetente på institusjonen. I 2010 lyste høgskolen ut 12 frigjorte stipendiatstillinger: 5 av disse var knyttet til de to institusjonelle satsingsområdene, 7 ble fordelt på avdelingene etter søknad. Rekrutteringsprosessen har vært tidkrevende, men de fleste av de nye stipendiatene har nå enten allerede fått opptak ved doktorgradsgivende institusjoner eller er i ferd med å utarbeide prosjektsøknadene. Stipendiatstillingene er et viktig bidrag til å styrke FoU-kulturen ved institusjonen.

Høgskolens strategiske plan ble revidert i 2009 og gjelder perioden 2010 – 2017. Planen dannet utgangspunkt for det kortsiktige planarbeidet i 2010 og var i den forbindelse viktig som utgangspunkt for risikostyring. I arbeidet med å identifisere vesentlige risikoområder har vi i 2010 særlig hatt nytte av:

- den etablerte internrevisjonsordningen som skal avdekke avvik og bidra til kvalitetsutvikling av primær oppgavene
- en gjennomgang og SWOT-analyse av høgskolens avdelinger med fokus på hele bredden av virksomheten

Så vel internrevisjonen som SWOT-analysen dannet grunnlag for tiltak i 2011.

Høgskolens økonomi er under god kontroll, og regnskapet viser et positivt resultat. Oppdragsvirksomheten viser en gledelig økning i omsetningen. Høgskolen omorganiserte den eksterntfinansierte innen etter- og videreutdanning i 2009, og dette har slått positivt ut på denne virksomheten, som nå igjen viser en økning etter en nedgang i 2009.

DEL B RESULTATRAPPORT 2010

1. SEKTORMÅL 1

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

1.1 UTVALGTE OMRÅDER

1.1.1 Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

Høgskolens overordnede modeller for strategiske vurderinger av fagportefølje og profil er godt forankret i organisasjonen, og selve modellene har de senere år kun gjennomgått mindre justeringer.

1.1.1.1 Etablerte rutiner for utviklingen av fagporteføljen

Den samlede studieporteføljen ved Høgskolen i Østfold går årlig gjennom en analyse- og vurderingsprosess. Høgskolen har etablerte rutiner for systematisk måling og analyse av styringsinformasjon knyttet til dette arbeidet. Analysene og styringsinformasjonen har flere bruksområder, men primærfunksjonen er å være beslutningsgrunnlag for utviklingen av studieporteføljen. Rutinene er forankret i høgskolens bestemmelser for studieplanutvikling og i høgskolens kvalitetssystem *Beste praksis*.

Hvert år etter studiestart lager institusjonen en rapport om tendenser i søkerutviklingen knyttet til landet generelt og høgskolen spesielt, så også i 2010. Rapporten fokuserer primært på utviklingstrekk i popularitet for studier og fagområder i sektoren, men ser også på annen relevant informasjon som behov for arbeidskraft og demografiske trender. Rapporten blir presentert for høgskolestyret som en del av forberedelsene til vedtak om studieporteføljen for kommende år, den brukes også som viktig styringsinformasjon i andre sammenhenger.

I tillegg til den generelle årlige rapporten har høgskolen en fast rutine der alle studier der det vurderes endringer (etablering, igangsetting, trekk eller nedlegging) skal gjennomgå et fast sett analyser. Disse består av en vurdering av samfunnsbehovet for studiet, både regionalt og nasjonalt, relevante arbeidsmarkedsdata, rekrutteringssituasjon og konkurrentanalyser. I tillegg til våre egeninitierte rapporter brukes nyttig styringsinformasjon fra DBH samt KDs Sektoranalyse og tilstandsrapport. Til slutt skal alle studier vurderes i lys av det samarbeid høgskolen har med andre institusjoner, i første rekke studieporteføljen i Oslofjordalliansen.

Høgskolestyret vedtok i desember 2007 en modell for trekk av studier. Denne har blitt brukt hvert år siden etableringen. Modellen fører til at alle studier ved høgskolen, før igangsetting, skal vurderes i forhold til:

- fjorårets offisielle oppmøtetall pr. 1. oktober
- registrerte studenter pr. 1. mars
- inneværende års søkertall
- utviklingstrenden i søkertall for det aktuelle studietilbudet

Dersom disse verdiene er lavere enn det interne måltallet¹ som er fastsatt for studiet, eller det er så få søkere at det tilsier et møttall på under 20, vurderes det om studiet bør trekkes. Det kan allikevel være at strategiske prioriteringer tilsier at enkelte studier skal vernes til tross for at møttallet blir lavere enn 20.

¹ Et internt måltall for dimensjonering av studenttall.

Regelen ble etablert primært for at høgskolen skulle få en mer dynamisk prosess for utvikling av fagporteføljen, og for at det skulle være lettere å få igjennom vedtak som tilpasser studietilbudet til hva søkere og regionen har behov for. Det er høgskolestyret som vedtar endringer i porteføljen, og særlig trekk/nedlegging av studier er kontroversielle avgjørelser i organisasjonen. For første gang siden modellen ble vedtatt kvalifiserte ingen studier for å bli vurdert trukket fra opptaket i 2010; dette var et resultat av de gode søkertallene i årets opptak.

Modellen skal evalueres i 2011.

Slik det ble orientert om i *Rapport og planer 2009-2010*, besluttet høgskolestyret med bakgrunn i denne modellen for trekk av studier å be Avdeling for ingeniørfag foreta en samlet vurdering av sin framtidige studieportefølje sett i lys av strategiske prioriteringer og samarbeid/arbeidsdeling innenfor Oslofjordalliansen. Arbeidet førte til en tydeligere spissing av avdelingens studieportefølje, med bl.a. en mastersatsing og en tydeligere FoU-profil som resultat. Arbeidet er nå over i en operasjonaliserende fase, der avdelingen blant annet jobber konkret med utvikling av et mastertilbud.

1.1.1.2 Overordnet strategi

Hovedtyngden av høgskolens studieportefølje har i lengre tid vært basert på de mange profesjonsrettede bachelorutdanningene som forsyner regionen med kompetanse innenfor vesentlige samfunnsområder. En viktig strategisk satsing har de senere årene vært å utvikle masterstudier basert på disse utdanningene. Ved å tilby studier på høyere grads nivå kan høgskolen bidra til å tilfredsstille regionens behov for høyt kvalifisert arbeidskraft som bidrar til fagutvikling og regional innovasjon innenfor sine fag/yrkesfelt.

En annen strategisk satsing er å utvikle gradsstudier innenfor fagområder der høgskolen alene eller sammen med andre aktører har en spesiell kompetanse som muliggjør satsing på enkelte særpregede/unike studietilbud som kan rekruttere studenter nasjonalt. Masterstudiet Fremmedspråk i skolen som ble etablert studieåret 2009/2010, er et eksempel på en slik satsing. Her samarbeider høgskolen med Göteborgs Universitet og Linnéuniversitetet.

Høgskolen utlyste ingen nye bachelorgrader i 2010, men utlyser et nytt studium, bachelor i arbeids- og velferdsfag i samordna opptak i 2011. Tre av høgskolens avdelinger samarbeider nå om et nytt bachelorstudium i helseteknologi, og det er nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal utvikle dette studiet med sikte på oppstart fra høsten 2012. Dette studiet har sterk støtte fra Sykehuset Østfold HF.

Høgskolen utlyste heller ingen nye mastergrader i 2010, men utlyser en ny mastergrad i opptaket 2011 innenfor mangfold og inkludering, som nylig ble akkreditert av NOKUT og etablert av KD.

Høgskolens ledelse satser på samarbeid om studietilbud på tvers av avdelingsgrenser for å utnytte høgskolens samlede kompetanse i forhold til fagutvikling og undervisning. Dette er en strategisk beslutning som er krevende å implementere, men for å stimulere denne utviklingen prioriteres også interne satsingstiltak og FoU-prosjekter som involverer flere fagmiljøer, på tvers av avdelinger. Det nye tverravelingsvise bachelorstudiet Innovasjon og prosjektledelse, som i 2010 for første gang ble utlyst i Samordna opptak, er et eksempel på et slikt samarbeid.

1.1.1.3 Oslofjordalliansen

Satsingen på samarbeidet innenfor Oslofjordalliansen er basert på ideen om at samarbeid mellom relativt små fagmiljøer isolert sett, og arbeidsdeling mellom institusjoner innenfor en noe større region, kan gi faglig bedre studietilbud, bedre forskning og en mer konkurransedyktig studieportefølje nasjonalt og internasjonalt.

Ved utvikling av nye studietilbud forplikter institusjonene seg til å avklare om beslektede tilbud allerede finnes innenfor alliansen.

Hensynet til Oslofjordalliansen ble implementert i 2009 og videreført i 2010 i alle studieutviklingsprosesser ved høghskolen. Vi har også fortsatt arbeidet med å harmonisere retningslinjer for studieadministrativt arbeide (opptak, eksamen, studieplan, kvalitetsarbeid) med våre samarbeidspartnere. Vi viser for øvrig til andre avsnitt i *Rapport og planer* for ytterligere eksempler på konkrete samarbeidsplaner innenfor alliansen (jf. avsnitt 4.6 og 5.9).

1.1.1.4 Avveining mellom breddefag og små og utsatte fag

Som vi også senere i rapporten vil vise under virksomhetsmål 1.1, er en av hovedproblemstillingene høghskolen møter i forhold til studieutvikling forholdet mellom det å opprettholde utdanninger som har lav søking, og et ønske om å kunne ta opp flere studenter der det er høye søkertall. Høghskolen har i planleggingen av studieporteføljen 2011 aktivt redusert våre interne måltall for dimensjonering av studenttall på studier der vi ikke får fylt opp plassene og økt måltallet ved studier der det er god tilgang på studenter. Dette har ført til at vi til en viss grad klarer å opprettholde fag med lavere tilgang på studenter, samtidig som vi klarer å opprettholde et forholdsvis stabilt studenttall i institusjonen. Høghskolen gjennomgår jevnlig studiene i forhold til å møte endrede behov i samfunnet.. Konkrete eksempler på fagmiljøer høghskolen av strategiske hensyn har valgt å opprettholde de senere år er enkelte av realfagene. Nye tildelte studieplasser, som ikke har vært øremerket fra departementalt hold, har blitt kanalisert til studier med god søkning.

Realfagene ved høghskolen har i noen år hatt noe sviktende tilgang på kvalifiserte studenter, kanskje særlig etter at de spesielle opptakskravene for realfaglige utdanningene ble innført. Både Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for informasjonsteknologi har hatt perioder de siste år der studiene ikke får søkere nok til å fylle våre interne måltall i forhold til dimensjonering av studenttall, og flere studier har blitt vurdert trukket fra opptaket som resultat av modellen beskrevet i 1.1.1.1. Høghskolen har likevel, av strategiske hensyn, og på grunn av styringssignaler fra departementet, ved flere anledninger valgt å igangsette realfag på tross av søkertall som skulle kvalifisere til trekk fra opptaket.

I 2010 har vi imidlertid sett en positiv utvikling både ved ingeniørfagene og ved informatikkfagene. at antall registrerte studenter ligger godt over de interne måltallene (ingeniørfag: 46 studenter over måltall, informatikk: 34 studenter over måltall). Begge avdelingene har også nådd godt over opptaksmålene. Dette har resultert i at høghskolen har økt måltallet for dimensjonering av studenttall for begge avdelingene i 2011.

1.1.2 Vurdering av internt system for kvalitetssikring og en redegjørelse for hvordan dette blir brukt strategisk og videreutviklet

1.1.2.1 Høghskolens kilder til informasjon om systemet

Det ble i fjorårets *Rapport og planer* orientert om opprettelsen av et internrevisjonsteam ved høghskolen. Oppdragsgivere for teamet er rektor og høghskoledirektør. Internrevisjonsteamet er en svært viktig kilde til høghskolens egen vurdering av bruk og nytte av kvalitetssystemet. Teamet gir tilbakemeldinger på to nivåer: både i forhold til om organisasjonen forholder seg til systemet, og om systemet klarer å være relevant og nyttig for organisasjonen. Revisjonene teamet utfører kan altså resultere både i endring av praksis hos den reviderte enheten, og i endringer i selve systemet. Revisjonene fungerer også som gode utgangspunkt for dialog mellom ledelse og fagmiljøene om studiekvalitet.

Alle medlemmene har fått opplæring i revisjonsmetode. I 2010 ble det gjennomført to revisjoner. Begge revisjonene var systemrevisjoner, der man så på bruk og nytte av høghskolens kvalitetssystem. Revisjonene i 2010 har ført både til tiltak og videreutvikling av avdelingenes praksis, og at man har endret dårlig fungerende rutiner i kvalitetssystemet.

I kvalitetssystemet er det også lagt opp til at alle større prosesser avsluttes med en evaluering av rutinen, samt at alle enheter med jevne mellomrom gjør egne større revisjonsprosesser slik at systemet blir dynamisk og kan endre seg hvis noe har forbedringspotensial. På denne måten holder systemet seg også oppdatert i forhold til endringer i sektoren.

1.1.2.2 Vurdering og utvikling av systemet i 2010

Høgskolen har et helhetlig kvalitetssystem som dekker hele høgskolens virksomhet. I 2010 har hovedfokus for videreutvikling av kvalitetssystemet vært studieevalueringer: gjennomføring, analyser, bruk av og informasjon om disse. En viktig del av datamaterialet vi benytter når studier skal evalueres er studentevalueringene våre. Høgskolen har ulike former for studentevalueringer, både institusjonelle (felles for hele høgskolen) og på emnenivå.

I fjorårets *Rapport og planer* orienterte vi om en større omorganisering av de institusjonelle evalueringene der man tok grep blant annet for å få opp svarprosenten på læringsmiljøundersøkelsen, som ved flere gjennomføringer har ligget på under 20. Dette må sies å ha vært svært vellykket, i årets undersøkelse var fordelingen slik: For 11 av de 22 programmene lå svarprosenten mellom 71 og 92. Sju programmer hadde en svarprosent i området 53 – 66, mens for fire programmer var svarprosenten lavere enn 50, en kraftig forbedring fra tidligere. En ulempe ved det nye regimet er at vi har måttet redusere kraftig i antallet spørsmål i læringsmiljøundersøkelsen, men vi er av den oppfatning at gevinsten med så god oppslutning gjør at evalueringen samlet sett framstår som klart mer nyttig for høgskolen.

I 2010 er det særlig videreutvikling av emneevalueringene som har hatt fokus. Systemet har blitt oppgradert slik at det tar høyde for de lokale forskjeller som forekommer, samtidig som vi har fått strømlinjeformet en del av rutinene. Et hovedfokus for oppgraderingen har vært hvordan evalueringsrutinene brukes til forbedring av praksis, og dokumentasjon av data, analyser og tiltak i prosessene. Det har under hele prosessen med videreutvikling av evalueringsrutinene vært stor grad av involvering fra de fagansatte, med kvalitetsrådgiver som tilrettelegger.

Internrevisjonsteamet har ved flere anledninger pekt på at det foregår mye godt kvalitetsforbedringsarbeid i den uformelle kontakten mellom for eksempel lærer og student. Tilbakemeldinger gis fortløpende, og resultatet kan bli raske, små justeringer underveis i for eksempel undervisningsmetodikken ved et emne. Internrevisjonsarbeidet har også vist eksempler på at slike uformelle kanaler har gitt informasjon som har ført til større endringer, for eksempel i studieplaner og emnebeskrivelser. Dette har vært informasjonskilder som ikke alltid har vært beskrevet i kvalitetssystemet, eller vært tilstrekkelig dokumentert. Derfor har det også blitt gjort forsøk på å forankre denne typen dialog bedre som rutiner i kvalitetssystemet, samtidig som vi har sett på hvordan denne typen uformelle prosesser kan dokumenteres og synliggjøres slik at kvalitetssløyfene blir synlige for de involverte parter. Slike prosesser er kvalitetsarbeid som i høyeste grad er faglig forankret og drevet, og høgskolen er opptatt av å tilpasse rutinene og dokumentasjonskravene slik at vi ikke gjennom for høye krav til administrasjon og dokumentasjon ødelegger den gode dialogen og den lave terskelen som internrevisjonsteamet beskriver i slike prosesser.

I tillegg til arbeidet med evalueringsrutinene har vi revidert ulike administrative rutiner. Størst fokus har vi hatt på eksamen, studieplan, rapportering og saksbehandling til og i høgskolestyret. Ved årets slutt har vi også igangsatt et større arbeid der vi ser på de overordnede rutiner for strategiarbeid og rutiner for utvalgsstrukturen ved høgskolen.

Totalt sett gir de kildene vi har til informasjon om bruk og nytte av kvalitetssystemet oss et inntrykk av at innholdet i rutinene stort sett er godt kjent og i bruk. Vi merker oss likevel at kjennskapen til selve systemet *Beste praksis* er mangelfull. Sentral kvalitetskoordinator har i siste halvdel av 2010 prioritert å drive informasjonsarbeid for å informere om systemet, særlig gjennom kursing og presentasjoner for forsknings- og undervisningspersonale. Denne innsatsen vil fortsette i 2011.

I fjorårets *Rapport og planer* kommenterte vi at enkelte fagmiljø fortsatt kan bli bedre på systematisk bruk av data fra flere kilder enn studentevalueringer i kvalitetsarbeidet, og at vi planla å igangsette tiltak gjennom en sentral ressurside i kvalitetssystemet med referanser til ulike tilleggsilder til informasjon om studiekvaliteten. Selve ressursiden har blitt ferdigstilt, og det kan synes som det er en viss oppmerksomhetsheving i fagmiljøene omkring temaet. Innsatsen med å bedre den systematiske bruken av tilleggsilder vil fortsette i 2011. Se for øvrig avsnitt 1.3.1.

Et satsingsområde i 2011 er å få på plass et godt avvikssystem ved høgskolen. Høgskolen har flere avvikssystemer knyttet til ulike former for avvik, men disse kan virke noe utilgjengelige. Høgskolen er i dialog med Høgskolen i Vestfold, som har gode erfaringer med et nettbasert system. Arbeidet vil fortsette inn i 2011.

Kvalitetssystemet ved høgskolen skal i 2011 evalueres i NOKUTs 2. syklus for evaluering av kvalitetssikringssystem og noe av kvalitetsarbeidet vil bli preget av forberedelser til dette. NOKUT gir institusjonene mulighet til å komme med innspill til tema for evalueringen, og høgskolen ser på evalueringen som en unik mulighet til å få nyttige innspill til det videre arbeidet med kvalitetssystemet.

1.1.2.3 Strategisk bruk

Det overordnede målet for kvalitetssystemet er at det skal gi tilbakemeldinger som kan brukes til videreutvikling av høgskolen på alle nivåer. Dette betyr at systemet skal legge til rette for alt fra en god dialog mellom lærer og student som kan føre til små justeringer i en konkret undervisningsrekke, til generering av informasjon som er grunnlag for de største strategiske valgvalgene høgskolen gjør. Kvalitetssystemets overordnede rapporteringsregime ligger til grunn for alle større faste strategiprosesser høgskolen har etablert, som strategisk plan (se innledningen), aktivitetsplan (se innledningen) og studieportefølje (se avsnitt 1.1.1.1).

1.1.3 Hvordan NOKUTs avsluttede evalueringer, revideringer og akkrediteringer blir fulgt opp og hvordan kvalitetssikringssystemet er forankret i fagmiljøene

Eksterne vurderinger og revisjoner er på lik linje med for eksempel studentevalueringer og statistikk nedfelt i kvalitetssystemet som en egen kilde til informasjon om studiene ved høgskolen. Selv om høgskolen også har andre eksterne vurderinger av kvaliteten, er det naturlig nok slik at NOKUT sine evalueringer uten sammenligning er de som får mest oppmerksomhet både i forberedelsesfase, under evalueringen, og ikke minst når det gjelder tiltaksutvikling i etterkant. Den generelle tendensen er at det i fagmiljøene blir lagt ned betydelig innsats etter at NOKUT har avlagt rapport, både på å sette seg inn i tilbakemeldingene og å analysere og endre både praksis og kvalitetssystem i månedene og årene etter en evaluering. Høgskolen har også god erfaring med å supplere NOKUT-evalueringene med informasjon fra vårt interne kvalitetssystem, hvis vi eksempelvis trenger å gjøre videre analyser av elementer ved kvaliteten NOKUT mener vi bør se nærmere på.

For ytterligere informasjon om styrker og utfordringer i forhold til kvalitetssystemets forankring i fagmiljøene, se avsnitt 1.1.2.2.

1.1.3.1 Oppfølging av NOKUT-evalueringen av allmennlærerutdanningen

Høgskolen fikk generelt en god vurdering av allmennlærerutdanningen av NOKUT i 2006, men med noen områder for forbedring. Rapporten fra NOKUT-evalueringen har vært og er fortsatt et viktig dokument for ledelsen i arbeidet med implementering av de to nye grunnskolelærerutdanningene (GLU) og utfasing av allmennlærerutdanningen. Som en videreføring av prosessen, er følgende tiltak gjennomført i 2010:

- Konferanse for skoleledere, praksislærere og ansatte i GLU, hvor hovedfokus har vært å videreføre gode tiltak i allmennlærerutdanningen inn i de to nye grunnskolelærerutdanningene, samtidig som lokale og sentrale føringer for allmennlærerutdanningen og de nye grunnskolelærerutdanningene ivaretas.
- Ytterligere videreutviklet praksisnærheten i grunnskolelærerutdanningene, blant annet gjennom et to dagers seminar for alle praksislærere, med fokus på praksisskolens sentrale posisjon i utdanningene. Det har vært arrangert egne seminarer for skoleeiere, blant annet tilknyttet dette temaet.
- Videreført egne praksislærermøter i forkant av hver praksisperiode.
- Egen konferanse for ansatte og opprettelse av studieplangrupper knyttet til utarbeidelse av nye studieplaner for 1. studieår i grunnskolelærerutdanningene. Med samme hensikt som over.
- Inkludert studentevalueringer (EVA 3) i grunnskolelærerutdanningene.
- Startet evaluering og videreutvikling av profesjonsdagen.
- Videreført en tettere oppfølging av basisgrupper i allmennlærerutdanningen og grunnskole-lærerutdanningene.

- Gjennom Prosjektet Pilot-lærerutdanning i Oslofjordalliansen startet samarbeid med Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Buskerud om kvalitet i, organisering av og samarbeid om masterstudier/ integrerte masterstudier i grunnskolelærerutdanningene.
- Informert alle studenter ved allmennlærerutdanningen om de nye grunnskolelærerutdanningene og hvilke konsekvenser dette vil få for deres studieløp. Tilrettelagt for at studentene i den valgfrie delen av allmennlærerutdanningen kan velge fag med innretning mot de nye grunnskolelærerutdanningene.
- Videreført informasjon til alle studenter i allmennlærerutdanningen og de nye grunnskolelærerutdanningene om kompetansekrav for lærere som vil undervise i norsk, matematikk og engelsk i grunnskolens ungdomstrinn, ihht. opplæringsloven.
- Oppstart av kartlegging av studieprogresjon for allmennlærerstudenter som ikke følger normert løp, i forhold til å informere dem om muligheter for fullføring av studiet.
- Aktiv bruk av GNIST – ”Har du det i deg?” i markedsføringen av grunnskolelærerutdanningene.
- Gjennomført dagsseminar for fagansatte for å styrke pedagogisk bruk av IKT.
- I tillegg har alle fagansatte ved Avdeling for lærerutdanning fått tilbud om å gjennomføre studiet IKT for lærere 30 studiepoeng, studieåret 2010/2011, hvorav 6 ansatte valgte å delta.
- Videreført satsingen på supporttjeneste for studenter og ansatte innen IKT-helpdesk.
- Startet arbeidet med å utrede tilbud om egne forkurs for søkere som ikke oppfyller karakterkrav til grunnskolelærerutdanningene. Høgskolen har i flere år hatt et noe lignende tilbud ved Avdeling for ingeniørfag, som har vært positivt, og vi ser at Høgskolen i Nesna tilbyr forkurs knyttet til grunnskolelærerutdanningene i dag.

Avdeling for lærerutdanning fikk i 2010 kr 1.500.000 i strategiske midler for at de skulle ha tilstrekkelig gode arbeidsbetingelser for å kunne innføre de nye grunnskolelærerutdanningene samtidig som avdelingen fortsatt tilbyr allmennlærerutdanningen. Tilsvarende tildeling er videreført i 2011, hvor vi også har tatt hensyn til de statlige signalene om å styrke grunnskolelærerutdanningen gjennom å heve finansieringskategorien for dette studiet i vår interne budsjettfordelingsmodell.

1.1.3.2 Oppfølging av NOKUT-evaluering av ingeniørutdanningene

I vedlegg 3 er det beskrevet hvordan HiØ-spesifikke kommentarer fra NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningene er fulgt opp.

1.1.3.3 Oppfølging av NOKUT-evaluering av førskolelærerutdanningen

Høgskolestyret behandlet tiltaksplan for oppfølging av NOKUT-evalueringen 13.12.10.

Følgende tiltak er igangsatt og/eller planlagt:

1. Det er nedsatt tre referansegrupper:
 - En studentgruppe
 - En gruppe bestående av faglærere
 - En gruppe fra praksisfeltet

Gruppene skal jobbe med å videreutvikle kvalitet, identifisere problemområder, videreutvikle forholdet til praksis i utdanningen og samarbeidet med praksisfeltet. Gruppene rapporterer til studieleder.

Alle gruppene er i gang og vil være i funksjon fram til høsten 2012.

2. Markedsføring

Studieleder samarbeider med studie- og forskningsseksjonen og informasjons- og markedsføringsenheten om å forbedre nettsidene mht. førskolelærerutdanningen.

3. Studentevaluering

Førskolelærerutdanningen skal i de kommende årene ha økt deltakelse og oppfølging fra høgskolens institusjonelle evalueringer (EVA 1 + 2). Vi har også invitert med førskolelærerutdanningen ved Høgskolen i Vestfold til å delta på HiØs evalueringer i 2011 og fått positiv respons på dette. Evalueringene gjennomføres i mars, og vil gi et godt benchmarkinggrunnlag for begge førskolelærerutdanningene.

4. Kvalitetssikring av praksis

Et kvalifikasjonsverktøy for vurdering av praksis, som nyttes i Stockholm, vil bli vurdert benyttet av høgskolen.

Høgskolen har satt av kr 500.000 til oppfølging av planlagte og igangsatte tiltak etter NOKUT-evalueringen. Av dette skal kr 350.000 benyttes til å styrke den faglige bemanningen ved studieprogrammet. En medarbeider har fått et spesielt ansvar for videreutvikling og kvalitetssikring. Kr 150.000 skal benyttes til seminarer og konferanser. En konferanse med praksisfeltet er under planlegging. Videre skal det arrangeres tre samlinger med faglærerne med sikte på å bedre samkjøring og samarbeid.

1.1.4 Strategi for arbeidet med internasjonalisering og hvordan dette bidrar til utviklingen av den faglige virksomheten og kvalitet i utdanningen

I samsvar med politiske føringer og høgskolens egne målsettinger om studentmobilitet arbeides det for å rekruttere flere internasjonale studenter til høgskolen, og med å legge til rette for utveksling og internasjonal erfaring for HiØ-studenter. For å øke ansattes engasjement arbeider vi for å stimulere til økt deltakelse i internasjonale nettverk og programmer.

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i tilbudet til innkomne studenter. Antall grader og emner undervist på engelsk eller andre fremmedspråk er stabilt. Høgskolen har imidlertid de siste årene arbeidet målrettet for å rekruttere flere internasjonale studenter til det eksisterende tilbudet, blant annet gjennom å videreutvikle et godt mottaksapparat og en god fadderordning. Vi har valgt en strategi hvor vi primært rekrutterer studenter fra partnerinstitusjoner bortsett fra til gradsstudier som blir undervist på engelsk, og hvor vi også rekrutterer studenter utenfor avtaler. Tilbakemeldinger fra studenter og partnere, mottatt gjennom bl.a. spørreskjemaer og uformelle samtaler, tyder på at de innkomne studentene trives og er godt fornøyd med sitt opphold ved høgskolen.

Selv om vi ikke har faktainformasjon om hvordan og hvor mye de internasjonale studentene bidrar til den faglige utviklingen av høgskolen, tyder tilbakemeldinger fra fagmiljøer på at de internasjonale studentene gjør studiemiljøet mer mangfoldig, og at faglig sterke utenlandske studenter er en ressurs i undervisning og gruppearbeid. For første gang har vi i 2010 mottatt på Erasmus praksisopphold en tyskspråklig student som har fungert som språkassistent i tyskundervisningen, noe som har fungert veldig godt.

Høgskolen har som mål å gi alle studenter en internasjonal dimensjon i utdanningen – enten gjennom utvekslingsopphold og studieturer eller gjennom pensum og bruk av gjesteforelesere. Vi har en målsetting om å øke antall utreisende med opphold av 3 måneders varighet eller mer, men ser også at kortere utvekslingsopphold har verdi. Dessverre lykkes vi ikke godt nok i arbeidet med å motivere egne studenter til å reise ut. Selv om flere variabler påvirker tendensen til å reise ut, f.eks. forpliktelser og trivsel der studentene er, har høgskolen ikke klart på en tilstrekkelig måte å legge godt nok til rette for utveksling.

I henhold til høgskolens bestemmelser for studieplaner er muligheten for utveksling omtalt i så og si alle studieplaner. Denne muligheten har imidlertid ikke på en tilstrekkelig måte blitt fulgt opp med konkret informasjon om hvor de forskjellige studentene kan utveksle, og hvilke fag de kan ta ved utvalgte vertsinstitusjoner. Erfaringer tyder på at studentene må få ganske konkret og detaljert informasjon om de ulike mulighetene for at de skal bli motivert til å utveksle. I tillegg til den praktiske informasjonen er den faglige veiledningen og oppmuntringen svært viktig. Særlig den faglige veiledningen må utvikles bedre.

Rapporter fra studenter som utveksler er nærmest entydige. Studentene opplever oppholdene gjennomgående som svært positive. De kommer tilbake med nyttige erfaringer både for videre studier og personlig utvikling.

Også i 2010 har høgskolen videreført samarbeid med partnere innenfor LLP Erasmus, Nordplus, UNISKA, EØS-ordningene og kvoteprogrammet.

Som en av få norske høgskoler er vi koordinator for Erasmus intensivprogram. I 2010 gjennomførte vi for tredje gang intensivprogrammet "Wisstrans" med deltakere fra Norge, Danmark, Latvia, Østerrike og Hellas. I 2010 fikk vi også støtte til intensivprogrammet «Local Government in the Baltic Sea Area. Present Challenges and Solution» som høgskolen leder, og som har deltakere fra Norge, Sverige, Latvia, Litauen og Polen.

Høgskolen er en av kun fem norske utdanningsinstitusjoner som har vært partner i de EØS-finansierte forskningsprosjektene. Prosjektet vi er partner i som ble avsluttet i 2010 har tittel COMPETE, og er et prosjekt ledet av Universitetet i Warszawa med universitetet i Krakow som tredje partner.

Høgskolen har over flere år satt av midler til å stimulere lærer- og ansattmobiliteten innenfor Erasmus og Nordplusprogrammet. Lærerutvekslingen brukes aktivt ikke bare for å undervise og veilede studenter, men også for å bygge nettverk og rekruttere studenter. Vi opplever at stipendordningene bidrar til å styrke det internasjonale faglige samarbeidet.

Høgskolen har en egen temaplan for internasjonalisering som er under revisjon. I tillegg er internasjonalisering omtalt i høgskolens overordnede strategiplan. Støtteapparatet består av et internasjonalt utvalg, et FoU-utvalg, en FoU-koordinator, et internasjonalt kontor og koordinatorene i avdelingene. I tillegg bidrar faddere, biblioteket og Studentsamskipnaden i mottaksapparatet for internasjonale studenter.

Internasjonalt utvalg har, slik det er i dag, hovedansvaret for mobilitet og utdanningssamarbeid, mens FoU-utvalget har ansvar for internasjonalt forskningssamarbeid. Begge utvalgene ledes av rektor. Det arbeides nå for på sikt å få til bedre koblinger mellom internasjonalt utdannings- og forskningssamarbeid. Med utgangspunkt i dagens forskningsvirksomhet og studieportefølje tar det tid å identifisere og bygge opp slike koblinger.

Høgskolen har valgt å opprettholde en relativt omfattende, men stabil avtaleportefølje. Siden forrige rapportering er det inngått samarbeid med utvalgte kvotepartnere og institusjoner som har ønsket å sende studenter til høgskolen. Ideelt sett er det ønskelig med felles avtaler for mobilitet og forskningssamarbeid, men det er også av hensyn til studentene nødvendig med en mer variert avtaleportefølje.

Innenfor Oslofjordalliansen arbeides det videre med å dele erfaringer og se på samarbeidsmuligheter både innenfor mobilitet og FoU. Representanter for de internasjonale kontorene har dannet en egen arbeidsgruppe.

Internasjonalisering er også beskrevet i avsnitt 1.4.

1.1.5 Tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne

I forbindelse med innføringen av likestilling og tilgjengelighetsloven var universell utforming et område Læringsmiljøutvalget (LMU) arbeidet mye med i 2010. Utvalget arrangerte i november et internseminar der representant fra Universell var til stede, der universell utforming var tema. Dette resulterte i at LMU satte opp universell utforming som ett av to satsingsområder i 2011. LMU er særlig opptatt av de utfordringer den nye loven gir oss i forhold til undervisningssituasjonen. I den forbindelse inviterte LMU til fellesmøte med studiekvalitetsutvalget og likestillings- og diskrimineringsutvalget der tema var tilrettelagt versus universell utformet undervisning. På fellesmøtet fikk vi nok et besøk fra Universell², og det ble drøftet spørsmål som tilgjengelighet versus opphavsrettslige spørsmål. Det vil, på tvers av utvalgene ved høgskolen, bli arbeidet videre med temaet i 2011.

² Universell er den nasjonale pådriverenheten for universell utforming i høyere utdanning.

Alle høgskoler og universiteter skal ha en handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne. Høgskolens handlingsplan skal nå revideres, og LMU har tatt initiativ til dette arbeidet. Arbeidet med den nye planen har blitt forankret i høgskolens aktivitetsplan, og det skal gjennomføres en evaluering av måloppnåelse av forrige plan i forbindelse med utarbeidelsen av den nye planen. Høgskolene i Vestfold og Buskerud skal også revidere sine handlingsplaner, og høgskolen samarbeider med de to høgskolene i arbeidet med ny plan.

Alle offentlige nettsider går årlig gjennom en evaluering i regi av Direktoratet for forvaltning og IKT. Høgskolen har tradisjonelt gjort det godt i evalueringen av tilgjengeligheten på nettsidene, men i 2010 scoret vi lavt i undersøkelsen. Leder for informasjons- og kommunikasjonsenheten orienterte LMU om resultatet, og presenterte en tiltaksplan for hvordan høgskolen skal arbeide med nettsidene for å øke tilgjengeligheten.

Høgskolen har gjennom de senere årenes utbygginger og rehabiliteringer av lokaler lagt stor vekt på universell utforming. Med Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst nå på plass i nye lokaler samlokalisert med Avdeling for helse- og sosialfag på Kråkerøy i Fredrikstad er hele høgskolens virksomhet samlet på to studiesteder. Lokalene på begge steder består av dels nybygg, dels rehabilitert bygningsmasse og dels bygningsmasse med behov for oppgradering.

Ved hvert studiested er det utarbeidet en samlet oversikt over de tiltak som er utført for henholdsvis hørselshemmede, synshemmede og bevegelseshemmede. Noen av de vesentlige tiltakene er:

- høreslynger i sentrale hovedområder inkludert auditorier og bibliotek
- kontrastmarkering av glassvegger, søyler og trappeneser
- merket parkering i umiddelbar nærhet av hovedinnganger
- ramper og minimale dørterskler
- automatiske døråpnere på en rekke steder
- lett tilgjengelige reserverte plasser for bevegelseshemmede i auditorier, lesesal og søkestasjoner
- handikaptoaletter fordelt over alle etasjer

LMU blir en gang i semesteret orientert av leder for bygningsmessig drift om relevante sider ved utviklingen av bygningsmassen. Universell utforming er et sentralt tema i orienteringene.

1.1.6 Arbeidet med læringsmiljø og samarbeid mellom LMU og styret

UH-loven fastsetter at styrene ved institusjonene har det overordnede ansvar for læringsmiljøet, og at det skal være et læringsmiljøutvalg som på vegne av styret skal følge læringsmiljøet ved institusjonen nøye. Ved høgskolen er samarbeidet med styret sikret på følgende måte:

- LMU vedtar hvert år en årsrapport som går til styret. Rapporten gir både en oversikt over LMUs arbeid det aktuelle året, og er en tilstandsrapport om det overordnede læringsmiljøet ved institusjonen. Det er også planlagt at årsrapporten skal inneholde en statusrapport for arbeidet med høgskolens handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne.
- Ett av styrets medlemmer (prorektor) er fast kontaktperson for LMU og er til stede på ett LMU-møte i semesteret. På dette møtet blir kontaktpersonen orientert om LMUs aktiviteter, og det gis evt. tilbakemeldinger fra styret om LMUs aktivitet.
- I høgskolens planprosesser er LMU i en særstilling blant høgskolens utvalg. LMU er tyngre involvert i direktørens saksforberedelse enn de andre utvalgene, og er det eneste utvalget som kan gi kommentarer direkte til styret etter at direktøren har lagt saken fram for styret. Denne strukturen er forankret i høgskolens kvalitetssystem *Beste praksis*.
- Styret gir LMU instruks om satsingsområder gjennom tildelingsbrev forankret i høgskolens overordnede planprosesser. Styret vedtok i desember også en egen årsplan for LMU, der to satsingsområder det skal jobbes spesielt med er definert. Satsingsområdene for LMU i 2011 er:

- a) Universell utforming av det fysiske og pedagogiske læringsmiljøet, herunder høgskolens implementering av diskriminerings- og tilgjengelighetslova av 01.01.09.
- b) Studiesosiale forhold ved høgskolen.

I LMUs og institusjonens videre arbeid med læringsmiljø blir ny tiltaksplan for studenter med nedsatt funksjonsevne et sentralt verktøy.

Selve rutinene for målinger av læringsmiljøet er en viktig del av det samlede evalueringsregimet i høgskolens kvalitetssystem, og er beskrevet i avsnitt 1.1.2. Her er EVA 1 (læringsmiljøundersøkelsen) sentral. Resultatene av målingene, analysene og tiltakene er beskrevet i avsnitt 1.3.

1.2 VIRKSOMHETSMÅL 1.1

Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

For å utdanne kandidater i tråd med samfunnets behov må det være samsvar mellom studieporteføljen til høgskolen og den kompetansen samfunnet faktisk trenger. Høgskolens viktigste redskap i arbeidet med måloppnåelsen er styringsmodellen og rutinene høgskolen har utviklet for arbeidet med studieporteføljen. Denne er det redegjort for i avsnitt 1.1.1. Vi vil kort oppsummere at høgskolen har faste rutiner for hvordan saker om studieportefølje skal forberedes og behandles. I forhold til vurdering av oppnåelse av virksomhetsmål 1.1 ønsker vi særlig å vise til at høgskolen vektlegger å ha gode grunnlagsdata når vi skal utvikle studietilbudene. I tillegg til de faglige utredningene gjøres det derfor analyser av typiske indikatorer som kan måle samfunnets behov, for eksempel arbeidsmarkedstall, kompetansebehov, tilbakemeldinger fra bedrifter og offentlige institusjoner, kandidatundersøkelser, søkertall og forventet rekruttering når nye studier vurderes opprettet eller eksisterende studier vurderes nedlagt.

1.2.1 Regionens behov

Høgskolens primæroppgave er å drive kompetanseheving i egen region. Behovet i Østfoldsamfunnet bør derfor være det viktigste når vi skal prøve å definere hva samfunnet bør kunne forvente av høgskolen. Vi vil i det videre diskutere hvilke type regionale forhold som kan belyse og kvantifisere dette.

1.2.1.1 Behov for arbeidskraft

Høgskolen følger med på arbeidsmarkedet i Østfold, både gjennom direkte kontakt med bedrifter og offentlige institusjoner, og gjennom NAVs statistikker og direkte kontakt med NAVs analytikere. Høgskolen merker seg med glede at rapportene som NAV Østfold har produsert de senere år har hatt en dreining mot detaljerte og analytiske framstillinger, som gir oss god styringsinformasjon til våre egne strategiske prosesser.

En overordnet tendens i NAVs analyser er at Østfold skiller seg fra resten av landet ved høyere utslag på ulike indikatorer og prognoser om arbeidsmarkedet. Slik vi synliggjorde i fjorårets *Rapport og planer*, slo eksempelvis finanskrisen hardere inn i Østfold enn i resten av landet. Vi ser også en tendens til at når det er nasjonalt voksende behov for en type kompetanse, er behovsveksten normalt prosentvis større i Østfold enn landsgjennomsnittet. Likeens, når det blir overflod av en type arbeidskraft nasjonalt, er overfloden ofte relativt større i Østfold. Høgskolen må forholde seg til at Østfold er et fylke med et noe mer dynamisk arbeidsmarked enn landsgjennomsnittet, dette er også noe av grunnen til at vi vektlegger samarbeid med NAV inn i den årlige planleggingen av studieporteføljen.

NAVs analyser for 2010/2011 har vist oss at det er behov for kandidatene fra alle de yrkesrettede grunnutdanningene høgskolen utdanner. Vi ser imidlertid at behovet for lærere har gått markant ned i fylket. Behovet for sykepleiere er stort også for 2010/2011, og en generell tendens er at behovet for kandidater innenfor det NAV kategoriserer som "akademiske yrker" øker, antall kandidater NAV vurderer at fylket har behov for nær doblet seg fra mai 2009 til mai 2010. Her bør det nevnes at det er vanskelig å planlegge porteføljen ut fra signaler fra arbeidsmarkedet alene, da det endrer seg raskt. Det å utdanne ferdige kandidater tar tid; det tar normert 3 år før for eksempel en sykepleier er klar for å innta en ledig stilling.

Innenfor noen av fagområdene kan det se ut som at høgskolen leverer færre kandidater enn arbeidsmarkedet etterspør. Ved noen studier skyldes den lave leveransen av kandidater at høgskolen de siste årene ikke har hatt søkere nok til å fylle studieplassene. Særlig innenfor realfagene (Avdeling for informasjonsteknologi og Avdeling for ingeniørutdanning) er dette en aktuell problemstilling. Innenfor realfag har høgskolen over en lengre periode likevel holdt oppe studietilbudene på tross av lav interesse hos søkere, på grunn av nasjonal realfagssatsing og regionens behov for kandidater innenfor disse fagområdene. Høgskolen styrer i disse tilfellene studieporteføljen etter det lokale arbeidsmarkedets behov, og ikke kun etter hvilke studium som har flest søkere.

Innenfor andre fagområder er situasjonen noe mer bekymringsfull. Innenfor helse- og sosialfagene (sykepleier, vernepleier, barnevernspedagog og sosionom) er høgskolen i den situasjonen at vi ser et tydelig økende antall ledige stillinger. Høgskolen har etter noen år med nedgang i antall uteksaminerte kandidater, nå en oppgang i uteksaminerte sykepleiere fra 92 til 106.

Analysen av arbeidsmarkedet i Østfold kan konkluderes med at høgskolen har utdanninger på områder der det er behov for kompetanse i fylket og i så måte gjør en god jobb med å levere kandidater med relevans for samfunnets behov.

1.2.1.2 Behov for studieplasser

Høgskolen har etablert årlige analyser av søkertrender som blir lagt fram for styret i forbindelse med sak om studieportefølje hver høst (også omtalt i 1.1.1). Etter fjorårets oppgang på 16,3 % hadde vi i år en ytterligere oppgang på 8 %. Mye av oppgangen i år forklares med økt søking til videreutdanninger og mastergrader. I fjor ble oppgangen primært tolket som et resultat av den mye omtalte finanskrisen, samtidig ser det ut til at generelt høyere studietilbøyelighet kan forklare en del av oppgangen. Hvis vi kun ser på antall søkere er Høgskolen i Østfold nå landets 7. største målt i antall primærsøkere, mot landets 10. største i fjor.

Ser man bort fra fjorårets unormalt kraftige vekst, har utviklingen av søkertall til høgskolen totalt sett vært relativt stabil siden 2002. 74 % av alle søkere til høgskolen i 2010 er fra Østfold (81 % til grunnutdanningene og 66 % til videreutdanninger og mastergrader), noe som må sies å være en høy andel. Dette kan nok forklare det faktum at tilgangen på søkere holder seg stabil. Vi ser også at høgskolen er et populært valg blant de som søker høyere utdanning og er fra Østfold. Åtte av de ti mest populære utdanningene blant østfoldinger er HiØ-utdanninger. De to som ikke er HiØ-utdanninger er Politihøgskolen og juss ved UiO, begge er utdanninger som høgskolen ikke tilbyr og derfor ikke kan konkurrere med. Høgskolen fyller derfor rollen som lokal tilbyder av høyere utdanning godt.

Analysene viser at noen fagområder har god søkning, mens andre har lavere. Særlig Avdeling for helse- og sosialfag har god tilgang på søkere. Det er også gledelig å se at avdeling for ingeniørfag har en oppgang på 34 % fra 2009 til 2010. Som nevnt i avsnitt 1.1.1.1 ble ingen studier vurdert trukket fra opptaket i 2010 på grunn av god nok søking til alle de utlyste studiene.

Vi ønsker også å vise til avsnitt 1.1.1.2 for mer informasjon om de konkrete satsingene høgskolen planlegger for å kunne tilby regionen kompetanseheving.

1.2.2 Utvikling i styringsparameterne

Tabell 1. Styringsparametere under virksomhetsmål 1.1

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 1.1	Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass	0,88	0,99	1,11	1,1
Intern	Antall heltidsekvivalenter bidrags-/ oppdragsfinansiert etter- og videreutdanning (EVU)	250,4	267,4	315,7	250,0

Høgskolen så både i 2009 og 2010 oppgang i styringsparameter 1.1. Mye av oppgangen ble i fjor forklart med finanskrisen. På grunn av den ekstraordinære situasjonen i årets opptak er det vanskelig å si noe sikkert om hvordan høgskolens egen strategi for å øke søkingen faktisk har påvirket søkertallene. Vi vil likevel gjøre rede for den strategien høgskolen til en hver tid har for å øke antall søkere til institusjonen. En del av denne strategien henger sammen med områder av virksomheten som er rapportert andre steder i *Rapport og planer*. Her henviser vi til de aktuelle avsnittene.

Høgskolen har de siste årene gjort en systematisk innsats for å øke søkerinteressen. Styringsmodellen for studieporteføljen (se avsnitt 1.1.1.1) er organisert slik at styret skal kunne igangsette/ trekke studier ut fra blant annet popularitet. Studier med synkende søkertall blir bedt om å se på muligheter for endring av studieplaner for å øke relevansen for søkere. Høgskolen har også de senere årene gjort endringer i sin markedsføringsstrategi som har blitt omtalt i større detalj i tidligere års *Rapport og planer*. Oppsummert har dette handlet om betydelige endringer av nettsider, endring av studiekatalog, mer målrettet bruk av markedsføringsressursene og analyser i etterkant.

I 2010, i likhet med 2009, har høgskolens markedsføringsinnsats i større grad enn tidligere blitt styrt mot studier med utfordringer med tanke på søkertilgang. Samtidig er vi bevisste på utformingen av kampanjene slik at høgskolen som helhet også nyter godt av tiltakene. I 2010, i likhet med året før, var det særlig studier ved Avdeling for ingeniørutdanning som fikk prioritet i markedsføringen. Denne målrettede satsingen for å hjelpe utsatte studier vil fortsette i årene som kommer.

Høgskolen har i år som i fjor publisert et månedlig nyhetsbrev (via epost) direkte rettet mot potensielle søkere. Vi har mange abonnenter, og responsen vi har fått har gjort at dette er å anse som svært vellykket. Vi har gjort tiltak som går direkte på avgangselevne i Østfolds videregående skoler (skolebesøk), og deltatt på utdanningsmesser. I tillegg har høgskolen vært representert på utdanningsmesse i Sverige (Högskolan Väst i Trollhättan).

Høgskolen er aktiv på Facebook, spesielt med tanke på målrettede annonser mot studiesøkere. Vi bruker også Google aktivt med målrettede annonser. Hovedtyngden av markedsføringsaktiviteten til høgskolen er på internett, og vi bruker i svært liten grad annonser i aviser og magasin.

Høgskolen har et ønske om å foreta mer detaljerte markedsanalyser og evalueringer av markedsføringstiltakene, for å bedre forstå markedet og behovet i regionen. Dette arbeidet er under utredning, og vi håper at vi i 2011 kan vise til mer detaljerte resultater av markedsanalyser.

I forhold til høgskolens egen styringsparameter "antall heltidsekvivalenter bidrags-/ oppdragsfinansiert etter- og videreutdanning (EVU)" har det vært en økning fra 267,4 i 2009 til 315,7. En årsak til økningen er at høgskolen i løpet av 2009 omorganiserte virksomheten knyttet til eksternt finansiert etter- og videreutdanning gjennom å etablere en enhet som skal betjene hele høgskolen på dette området. Dette har bidratt til økt aktivitet. En annen årsak er den store satsingen som har vært fra myndighetens side i forhold til etter- og videreutdanning overfor lærere.

1.2.3 Kunnskapsløftet, Kompetanse for kvalitet og tidlig start

1.2.3.1 Grunnskolelærerutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning

Kunnskapsløftet er implementert i de nye rammeplanene for GLU³. Som en del av forberedelsene til oppstart av GLU, arrangerte Avdeling for lærerutdanning våren 2010 5 halvdagsseminar/kurs for alle ansatte ved lærerutdanningen, med fokus på hver av de 5 grunnleggende ferdighetene: lesing, skriving, regning, muntlig ferdigheter og bruk av digitale medier. Kursrekken var åpen for alle ansatte uavhengig av programtilhørighet. Kursene ble også tilbudt studenter ved PPU. I revisjon av studieplanene for PPU er det lagt stor vekt på grunnleggende ferdigheter.

Også studenter i AU vil nyte godt av økt fokus på de grunnleggende ferdighetene, etter hvert som de implementeres i studiene/fagvalgene i GLU.

1.2.3.2 Etterutdanning for lærere i grunnskoler og videreutdanning for lærere i videregående skole

Gjennom "Senter for kompetanseutvikling", (SKUT) har høyskolen i perioden 2007 – 2010 gjennomført et stort antall etter- og videreutdanninger for lærere i grunnskolen. Tilbudene har vært gjennomført i en rekke Østfoldkommuner, Follo-regionen, Hadeland, Nord Gudbrandsdalen, Gausdal, Nittedal, Rælingen og Oslo. Det er gjennomført etterutdanning (fra to til 6 dagers varighet pr. kurs) for lærere i fagene:

- Engelsk for mellomtrinnet
- Samfunnsfag
- Kroppsøving
- Norsk som andrespråk
- Den andre leseopplæringen
- Matematikk
- Tilpasset opplæring (TPO)
- Elevvurdering og dokumentasjon
- Ledelse

I tillegg har det vært gjennomført ca. 20 videreutdanninger rettet mot lærere og førskolelærere i forhold til bl.a. Kunnskapsløftet:

- Tilpasset opplæring - 15 studiepoeng
- Engelsk 3 x 10 - studiepoeng
- Naturfag i form av 10 studiepoengsmoduler
- Matematikk 10 studiepoeng + 10 studiepoeng

1.2.3.3 Kompetanse for kvalitet

Som følge av satsingen "Kompetanse for kvalitet" er det i perioden 2009 - 2012 gjennomført/gjennomføres følgende videreutdanninger for lærere i videregående skole:

- Matematikk 1 - 30 studiepoeng
- Matematikk 2 - 30 studiepoeng
- Engelsk 1 30 - studiepoeng
- Engelsk 2 30 - studiepoeng

Videreutdanning - CNC, programstyring for lærere innen TIP - teknologi og industriell produksjon 30 studiepoeng, er gjennomført for Østfold fylkeskommune og nå også tilbudt Hedmark fylkeskommune.

³ GLU - grunnskolelærerutdanning

1.3 VIRKSOMHETSMÅL 1.2

Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

I avsnitt 1.1.2 blir kvalitetssystemet til høgskolen beskrevet. Sikring av læringsmiljø og studiekvalitet er ett av hovedmålene til systemet, så tematikken for rapporteringen i dette avsnittet og i avsnitt 1.1.2 er sammenvevd. Grovt sett kan det være hensiktsmessig å tenke at avsnitt 1.1.2 på et overordnet nivå beskriver *strukturen* og *utviklingen* i systemet, mens dette avsnittet konkret beskriver de *data* og *analyser* systemet genererer. Det er likevel slik at disse temaene henger sammen med hverandre, derfor bør begge avsnittene leses for å få et fullstendig bilde av utviklingen ved høgskolen.

1.3.1 Rutiner for sikring av læringsmiljø og studiekvalitet

I *Rapport og planer 2009-2010* orienterte vi om at vi, basert på tydelige tilbakemeldinger fra de fagansatte, reviderte og tydeliggjorde høgskolens rutiner for datainnsamling, analyse og forbedring av studiekvalitet. Samtidig gjorde vi det til et obligatorisk felt i alle studie- og emneplaner at man skal beskrive hvordan man skal evaluere emnet. Etter oppdateringen blir følgende kilder til informasjon om studiekvalitet beskrevet i kvalitetssystemet, og skal/kan (litt avhengig av type punkt) bli brukt hver gang en studieplan eller en emnebeskrivelse blir gjennomgått og/eller revidert:

a) Studentevalueringer EVA 1-3

EVA 1 er læringsmiljøundersøkelsen ved høgskolen og blir gjennomført på institusjonsnivå hvert år sammen med EVA 2. LMU er ansvarlig for og eier EVA 1.

EVA 2 kartlegger studiekvaliteten og blir gjennomført på institusjonsnivå hvert år sammen med EVA 1. Studiekvalitetsutvalget er ansvarlig for EVA 2, Program for undervisning, læring og studiekvalitet utfører og analyserer.

EVA 3 blir gjennomført på hvert emne, og har som mål å kartlegge studiekvaliteten på emnenivå. Avdelingene er selv ansvarlige for gjennomføring og oppfølging av EVA 3, og har stor grad av frihet til hvordan de ønsker å gjennomføre og analysere evalueringene. Felles krav for høgskolen er imidlertid at evaluering skal gjennomføres på hvert emne, og at studentene skal involveres i planlegging, analyse og tiltaksutvikling.

b) Internrevisjon

Høgskolen har etablert et internrevisjonsteam (se også avsnitt 1.1.2) som i første rekke vurderer bruk og nytte av kvalitetssystemet. Revisjonsteamet jobber primært med prosesser knyttet til læringsmiljø og studiekvalitet, og funn fra revisjonene har blitt viktige i kvalitetsarbeidet.

c) Kvantitative data

DBH, SSB, Samordna opptak og høgskolens egne studieadministrative verktøy og egne analyser gir oss store mengder data om læringsmiljø og studiekvalitet.

d) Eksterne vurderinger av studiekvalitet

Høgskolen legger stor vekt på både NOKUTs evalueringer (1.1.3) og andre eksterne evalueringer av studiene når vi evaluerer studiekvalitet.

e) Dialogpunkter

Høgskolen har etablert en rekke faste dialogpunkter mellom studenter, lærere, studieledere og ledelse. I tillegg har vi faste utvalg der det sitter både studenter og ansatte. Disse er læringsmiljøutvalget, studiekvalitetsutvalget og lokale studiekvalitetsutvalg på avdelingsnivå.

f) Kandidatundersøkelser

Informasjon fra tidligere studenter om kvalitet på studieprogrammet/emnet og hvilken nytte man har hatt av studiet i videre utdanning eller yrkesliv. Høgskolen har ingen sentralisert systematikk i å bedrive kandidatundersøkelser, men vi har nå igangsatt et prosjekt hvor vi ser på mulighetene til å etablere en alumniordning der kandidatundersøkelser kan bli en viktig del av arbeidet.

g) Egenvurdering

Emneansvarligs egen vurdering av emnet, basert både på ulike former for tilbakemeldinger fra studentene og egne erfaringer med studieopplegget.

Etter den store gjennomgangen i 2009/2010, har høgskolens sentrale kvalitetsrådgiver lagt inn en betydelig innsats i å informere om systemet for å tydeliggjøre behovet for å dokumentere sammenhengen mellom datainnsamling, analyse og videreutvikling av studiene. Selv om dette ikke ennå har blitt kvantifisert, rapporterer rådgivere som arbeider med koordinering og kvalitetssikring av revidering av studieplanprosessene ved høgskolen, at det kan virke som vi ser en generell tendens til mer systematisk tenkning og høyere grad av bruk av kvalitetssystemet i disse prosessene i 2010 og i starten av 2011. Arbeidet med dette temaet vil fortsatt være et hovedfokusområde for videreutviklingen av kvalitetsarbeidet ved høgskolen i tiden framover.

1.3.2 Program for undervisning, læring og studiekvalitet (PULS)

PULS er en viktig del av høgskolens kvalitetssystem og pådriver i kvalitetsutvikling. Da høgskolens kvalitetssystem ble akkreditert i første syklus, pekte NOKUT på at det var positivt med den faglige forankringen PULS representerte inn i kvalitetssystemet. PULS er en faglig enhet som har tre hovedoppgaver:

a) Kurs i høgskolepedagogikk

Studiekvalitet og høgskolepedagogikk har vært satsingsområder ved høgskolen i mange år. For å følge opp kravet om pedagogisk kompetanse ved ansettelse i undervisnings- og forskningsstillinger tilbys regelmessige kurs i høgskolepedagogikk.

Enheten får gode tilbakemeldinger på kursene i høgskolepedagogikk, både fra egen organisasjon og fra høgskolene i Vestfold og Buskerud. Med bakgrunn i dette vurderes grunnlaget for å utvikle et mer formalisert samarbeid om et felles program i høgskolepedagogikk innenfor Oslofjordalliansen og muligens også en felles satsing på høgskolepedagogikk/universitetspedagogikk som et satsingsområde for FoU.

b) Være faglig ansvarlig for høgskolens institusjonelle evalueringer (EVA 1+2), og veiledere/konsulenter for emneevalueringene (EVA 3)

PULS har høy faglig kompetanse på prosessen med evaluering av utdanning, og utformer metodikk, gjennomføring og analyser i etterkant av høgskolens institusjonelle evalueringer. PULS forfatter hvert år en rapport etter de institusjonelle evalueringene som skal brukes i evalueringen av alle høgskolens studieprogrammer, samt gir styringsinformasjon til høgskoleledelsen og avdelingsledelsen.

PULS kan også brukes som veiledere i forbindelse med emneevalueringene ved høgskolen. De bidrar der fagansatte som emneansvarlige eller studieledere ønsker assistanse eller rådgivning om utforming, gjennomføring, tiltaksutvikling og analyse i etterkant av evalueringene. Mange av høgskolens fagansatte kjenner PULS fra kurset i høgskolepedagogikk, og kjenner derfor også til at enheten driver denne type veiledning. PULS kan også bidra med konkrete tiltak etter evalueringer, gjennom kollegaveiledning og andre *staff development*-tiltak.

PULS er også redaktører for *Evalueringshåndboka*, en orientering med mange ulike forslag til evalueringsmetoder, særlig beregnet på gjennomføring av EVA 3.

c) Forskning

PULS driver forskning på undervisning, læring og studiekvalitet finansiert gjennom NFR (Kvalitätsreformens vurderingsformer). PULS har to stipendiatstillinger som deltar i forskningsarbeidet. Forskningen er en viktig del av PULS sitt arbeid, som sikrer den faglige forankringen, bidrar til at fagområdet høgskolepedagogikk utvikler seg, og at kompetansen i enheten vedlikeholdes og oppgraderes.

Av flere årsaker har høgskolen ved inngangen til 2011 igangsatt en revideringsprosess av PULS. NFR-prosjektet nærmer seg avslutning, det har vært noen personellutskiftninger i enheten, og internrevisjonsteamet har pekt på noen elementer vi kan jobbe med å videreutvikle. Det forventes at høgskolen i løpet av første semester i 2011 har på plass en strategi for videreutvikling av alle de tre hovedoppgavene til PULS de kommende årene.

1.3.3 Andre tiltak knyttet til læringsmiljø og studiekvalitet

1.3.3.1 Laurbærbladet

Høgskolen i Østfolds studentpris, Laurbærbladet, ble utdelt for tredje gang i 2010. Prisen, som går til et studentprosjekt på bachelornivå, er på kr 5.000, og velges ut av en fagjury bestående av rektor, studentleder og FoU-koordinator. I år gikk prisen til en førskolelærerstudent, for prosjektet *Betydning av pedagogisk kompetanse i barnehagen*. Det var 14 nominerte prosjekter til prisen, som blir utdelt av rektor på åpningsdagen for studieåret i august. Antall nominerte kandidater til Laurbærbladet øker fra år til år, og det er stor oppmerksomhet rundt både nominasjon og prisutdeling.

1.3.3.2 Utdanningskvalitetsprisen

Studiekvalitetsutvalget har i 2010 arbeidet med opprettelsen av en pris ved høgskolen som skal gå til fagmiljøer eller enkeltpersoner som har utmerket seg i kvalitetsarbeidet innenfor utdanning. Prisen skal deles ut for første gang i 2011, og er på kr 50.000. Søkere til prisen skal bedømmes etter følgende kriterier:

- Tiltaket/ene bør være nyskapende.
- Tiltaket/ene må bidra vesentlig til utvikling og forbedring av utdanningskvaliteten.
- Det må dokumenteres at tiltaket/ene utføres i aktivt samarbeid mellom studenter, undervisnings- og forskningspersonalet og eventuelt andre aktører.
- Det må dokumenteres at igangsatt tiltak har ført til positive resultater.

1.3.3.3 Implementering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Arbeidet med implementeringen av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk har vært en viktig del av høgskolens arbeid med alle temaene virksomhetsmål 1.2 tar opp. Høgskolen har jobbet aktivt med implementeringen av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk i 2010, og arbeidet fortsetter i 2011. I 2010 har vi:

- oppdatert vår felles mal for studieplaner slik at den er tilpasset kravene til kvalifikasjonsrammeverket.
- innarbeidet implementeringsprosessen som del av de årlige revisjonsprosessene som alltid gjennomføres i studieplanarbeidet.
- studiekvalitetsutvalget har fulgt opp fagdagen om kvalifikasjonsrammeverket som ble arrangert i 2009, blant annet med at kvalifikasjonsrammeverket var tema på todagersseminar utvalget hadde, og ved at implementering av kvalifikasjonsrammeverket, status og utfordringer, har vært fast tema på alle møtene til studiekvalitetsutvalget i 2010.
- studie- og forskningsenheten har faste møter med avdelingene der progresjon i implementeringen blir diskutert.

1.3.3.4 Den flerkulturelle høgskolen

Høgskolen har en høy andel flerkulturelle studenter, og det å ta vare på styrkene og møte de utfordringene den flerkulturelle høgskolen gir oss, er noe vi i økende grad arbeider med. Dette reflekteres bl.a. i vår strategiske plan. Studiekvalitetsutvalget, i tett samarbeid med flere av institusjonens fagmiljøer, arrangerte i 2010 en egen fagdag om emnet. Utover dette har høgskolen har etablert samarbeid med Høgskolen i Oslo som har utarbeidet en metodikk for å kartlegge andelen flerkulturelle, og høgskolen vil følge opp med egne kartlegginger. Vi vil også se til HiO når det gjelder andre tiltak og tilrettelegging for våre flerkulturelle studenter.

1.3.3.5 Frafallsproblematikk og det sosiale rundt studiene

Sammenhengene mellom integrering ved studiestedet og frafall fra høyere utdanning har vært et tema som har vært diskutert i flere av høgskolens valg, og i LMU i særdeleshet. Problemstillingene har også generelt vært et tema på dagsorden ved høgskolen i 2010. Studentene rapporterer gjennom sine organer at den sosiale aktiviteten mellom studentene er lavere enn den burde, for eksempel gjennom at det eksisterer få lag og organisasjoner for studenter ved høgskolen. Med en nasjonalt sett svært stor andel studiesøkere fra eget fylke (historisk sett siste fire år alltid over 80 % på bachelorutdanningene), kan man se for seg at store deler av HiØ-studentene allerede har på plass gode nettverk på hjemstedet, og at terskelen for å involvere seg tungt i studiesosiale aktiviteter kan være høyere.

Høgskolen har igangsatt tiltak for å bedre situasjonen, bl.a.:

- Studentparlamentet og høgskolen i fellesskap planla en fagdag der tema det sosiale livet rundt studiene skulle stå sentralt, denne ble gjennomført i februar 2011.
- Det har blitt satt ned arbeidsgrupper på hvert studiested for å se på tiltak for å bedre situasjonen.

1.3.4 Utvikling i styringsparameterne

Tabell 2. Styringsparametere under virksomhetsmål 1.2

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 1.2	Nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekivalent per år	50,3	50,1	46,1	45,0
KD 1.2	Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	15,1	15,9	17,5	17,0
KD 1.2	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner	0,85	0,85	0,84	0,86
Intern	Sum studiepoengsproduksjon (alle)	3.068	3.283	3.343	3.350
Intern	Studiepoeng ny produksjon (egenfinansiert)	2.755	2.908	2.963	3.000
Intern	Utlån av bøker				
	- totalt	109.531	107.924	123.774	130.000
	- delt på antall studenter og ansatte ⁴	28	27	27	28

Styringsparameteren *nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekivalent* er ny i år. I fjor rapporterte vi på en lignende parameter under virksomhetsmål 1.2: *nye studiepoeng pr egenfinansiert student*. Det er altså to noe ulike størrelser som blir målt hvis vi sammenligner fjorårets og årets parameter. Vi merker oss at den nye formuleringen i parameteren endrer tallene noe: Fjorårets parameter gav høgskolen en oppgang på 0,8 fra 2008 til 2009. Målt etter den nye parameteren ser vi imidlertid at høgskolen går ned den samme perioden.

I 2010 ser vi en forholdsvis stor nedgang i parameteren, noe som i utgangspunktet er bekymringsfullt. Vi er imidlertid av den oppfatning at nedgangen har en positiv forklaring: opptaket i 2010 var svært stort, og samtidig vet vi at studiepoengsproduksjonen for førstesemesterstudenter er lav. Eksamensorganiseringen ved for eksempel

⁴ Registrerte tilsatte per 01.10. og registrerte studenter (heltidsekvivalenter totalt) per 01.10.

profesjonsutdanningene er organisert med store deler av eksamenene lagt til vårsemesteret. Nedgangen var derfor forventet. Dette er imidlertid analyser som gir tekniske og organisatoriske forklaringer, vi oppfatter virksomhetsmål 1.2 dithen at vi skal kommentere på de valg og målinger vi gjør som påvirker studiekvaliteten og læringsmiljøet. Departementets styringsparameter er et samletall for hele institusjonen, og vi finner det vanskelig å gjøre gode analyser av sammenhenger i arbeidet med studiekvalitet på et så aggregert nivå. I tidligere års *Rapport og planer* har vi også forklart variasjoner i de aggregerte styringsparameterne knyttet til virksomhetsmålet ved strukturelle forhold, som oppgang i antall studenter, eksamenstidspunkt osv., og ikke knyttet forklaringene direkte til studiekvalitetsarbeid.

Slik vi viser i avsnittene over er høgskolens arbeid med studiekvalitet i all hovedsak konsentrert på studieprogramnivå og på emnenivå, da vi finner dette mest hensiktsmessig. Våre data viser oss at indikatorene for studiekvalitet varierer mye både fra avdeling til avdeling, fra studium til studium og til og med fra emne til emne. Derfor velger vi også i år å ta med et avsnitt 1.3.6 – *Egne kvantitative indikatorer* – der vi presenterer resultater for de største studieprogrammene ved institusjonen.

Studiepoengsproduksjonen både i forhold til egenfinansiert produksjon og samlet sett (egenfinansiert og eksterntfinansiert) har økt de siste årene, og vi har også som målsetting at produksjonen skal øke i 2011. Økningen har sammenheng med økningen i studenttall de siste årene.

Gjennomstrømming i forhold til avtalte utdanningsplaner har vært stabil de siste årene. Høgskolen ligger omtrent på samme nivå som de øvrige statlige høyskolene.

Utlån av bøker viste en stor økning fra 2009 til 2010, noe som i stor grad har sammenheng med økningen i studenttall.

1.3.5 Høgskolens egne målinger av studiekvalitet

EVA 1 er læringsmiljøundersøkelsen ved høgskolen. Gjennomføringsdelen av undersøkelsen har gått gjennom en endring i 2010 (se også 1.3.1), noe som førte til svært gledelige resultat med tanke på målsettingen om økt oppslutning (1.1.2.2). Endringen førte imidlertid til at antall spørsmål i undersøkelsen måtte begrenses kraftig, men høgskolen er av den oppfatning at gevinsten med så god oppslutning gjør at evalueringen samlet sett framstår som klart mer nyttig for høgskolen.

I EVA 1 2010 var bibliotek, IKT-ressurser og organisering av studiene tema. Det var spennende å følge biblioteket, som basert på lave resultater tidligere år har iverksatt tiltak. Årets målinger gav bedre resultat, og det kan virke som om tiltakene har fungert etter intensjonen. LMU har fulgt opp undersøkelsen.

EVA 2, som er høgskolens undersøkelse om studiekvalitet, ble også gjennomført i 2010. Undersøkelsen er primært rettet mot de enkelte studieprogram, da det er på et slikt nivå kvalitetssystemet legger opp til at kvalitetsarbeidet knyttet til studiekvalitet skal foregå. Undersøkelsen har derfor identifisert både styrker og utfordringer knyttet til studiekvaliteten ved ulike studieprogram. Undersøkelsen gir imidlertid også aggregerte data, og viser at 60,7 % av studentene svarer at de er fornøyd eller meget fornøyd med studiet de går på. Dette er en nedgang fra 69,7 % i 2009, og 63,5 % i 2008. Tallene er ikke direkte sammenlignbare da utvalget er noe endret, det er derfor vanskelig å vurdere i hvilken grad våre studenter har blitt mer eller mindre fornøyd i løpet av 2010. I alle fall er det en viktig oppgave for institusjonen å stadig arbeide for å øke andelen fornøyd studenter, naturligvis uten å fire på kvalitetskravene.

EVA 3, evalueringer på emnenivå, har også blitt gjennomført i 2010. Høgskolens kvalitetsrådgiver har i 2010 brukt mye tid på å forankre rutinene for EVA 3 ved de ulike avdelingene ved høgskolen i kvalitetssystemet. Internrevisjonsteamet har i 2010 fulgt EVA 3, og har funnet at evalueringer blir stort sett tilfredsstillende utført, selv om resultatene ikke alltid blir systematisk dokumentert. Høgskolens administrative ressurser i studieplanarbeidet rapporterer også at de mener å kunne se mer systematisk bruk av emneevalueringer inn i revisjonsprosessene av emnebeskrivelsene. Resultatene fra EVA 3 er tett bundet til det enkelte emnes egenart. De er svært verdifulle på emnenivå, men det gir liten mening å gjengi dem i en rapport på institusjonsnivå.

Felles for gjennomføring av evalueringene er i år som i fjor at studentene gir tilbakemelding om at *resultater, analyser og tiltak* i etterkant blir for dårlig kommunisert tilbake til studentene etter evalueringen er gjennomført. Mange av avdelingene opplever evalueringstrette studenter, og vi mener mye av trettheten skyldes nettopp at vi ikke gir gode og raske nok tilbakemeldinger. I 2010 deltok høgskolens informasjons- og kommunikasjonsenhet i arbeidet med å informere om evalueringene, noe som resulterte i flere oppslag på nettsidene. Vår egen vurdering er likevel at vi bør bli bedre på å informere om resultat og tiltak for evalueringer i etterkant, kanskje særlig på studieprogram og emnenivå.

1.3.6 Egne kvantitative indikatorer

Slik vi også har orientert om i tidligere års *Rapport og planer* har noen av datasettene i DBH, også departementets styringsparameter, liten sammenligningsverdi fra år til år for enkelte studieprogrammer ved høgskolen. Grunnet stadig kvalitetsutvikling, som ofte resulterer i omprofilering av studieplaner, blir undervisnings- og eksamenstidspunkter endret, og dette fører for eksempel til at tidspunkt for studiepoengsproduksjon i løpet av semestrene endrer seg. For å prøve å likevel kvantifisere størrelser som gjennomstrømming og studiekvalitet har vi satt opp noen indikatorer for noen av våre største og viktigste studieprogrammer, og kommenterer noen av dem under tabell 3.

Tabell 3. Interne styringsparameter for gjennomstrømming

	GLU/Allmennlærer			Førskolelærer		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Studiepoeng pr student	NA	NA	NA	47	52,1	45,4
Ferdige kandidater	62	55	75	76	92	95
Gjennomføring ihht plan	86,8	87,8	88,9	90,4	85,9	97,0
Gjennomføring på normert tid	29 av 113 (25,7 %)	34 av 90 (37,8 %)	48 av 87 (55,2 %)	47 av 104 (45,2 %)	68 av 127 (53,5 %)	63 av 112 (56,3 %)
DBH-rapport strykprosent	NA	NA	NA	7,9	5,7	9,4
	Ingeniørfag			Økonomi og administrasjon		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Studiepoeng pr student	46,0	55,3	42,0	38,3	41,4	40,9
Ferdige kandidater	79	90	59	44	31	36
Gjennomføring ihht plan	78,3	80,1	81,9	72,2	74,6	72,3
Gjennomføring på normert tid	55 av 116 (47,4 %)	79 av 152 (52 %)	43 av 102 (42,2 %)	NA	NA	NA
DBH-rapport strykprosent	12,6	17	13,3	17,9	18,4	16,5
	Sykepleier					
	2008	2009	2010			
Studiepoeng pr student	49,8	54,4	44,2			
Ferdige kandidater	93	92	106			
Gjennomføring ihht plan	89,4	83,9	77,9			
Gjennomføring på normert tid	71 av 92 (77,2 %)	72 av 89 (80,9 %)	77 av 129 (59,7 %)			
DBH-rapport strykprosent	6,1	11,4	5,8			

I *Rapport og planer 2008 - 2009* ble gjennomføring på normert tid for allmennlærere trukket fram som en hovedutfordring for høgskolen. Derfor er det svært gledelig at vi i 2010 for andre året på rad ser en positiv utvikling i målingen, og at de tiltak som avdelingen har satt i gang ser ut til å ha stor effekt.

Vi legger også merke til at sykepleierutdanningen har en tydelig reduksjon i studenter som gjennomfører på normert tid, og registrerer at nedgangen sammenfaller med at opptaket økte. Dette kan skyldes tilfeldigheter, og det er ikke nødvendigvis en sammenheng mellom økt studentkull og gjennomføring. Vi vil likevel følge utdanningen i årene som kommer.

Det bør også nevnes at tabellen tydeliggjør de store forskjellene mellom utdanningene ved høgskolen, det er vanskelig å se generelle tendenser i tallene når de blir splittet ned på studienivå.

1.4 VIRKSOMHETSMÅL 1.3

Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Høgskolens internasjonale samarbeid er beskrevet under avsnitt 1.1.4 og under avsnitt 2.1.1.. Utviklingen i styringsparameterne kommenteres i dette avsnittet.

1.4.1 Utvikling i styringsparameterne

Tabell 4. Styringsparametere under virksomhetsmål 1.3

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 1.3	Antall utvekslingsstudenter (ut-/innreisende)	126	114	93	110
KD 1.3	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (antall emner/ECTS-poeng totalt)	23	22	26	22
KD 1.3	Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degree) NY fra 2010 ⁵	-	-	1	1
Intern	Andel utvekslingsstudenter ⁶ i % av studentmålet	4,0	3,6	2,7	3,0
Intern	Utteksling av ansatte via programavtaler (inn/ut/totalt)	34/37/71	26/39/65	18/34/52	25/40/65

1.4.1.1 Studentmobilitet

Høgskolen har hatt en nedgang i antall tellende utvekslinger av tre måneders varighet fra 114 i 2009 til 93 i 2010. Mens antall innreisende er omtrent på samme nivå som i 2009 har det vært et kraftig fall i antall utreisende fra 45 til 25. Hvis vi i tillegg inkluderer individbaserte utvekslinger har nedgangen gått fra 124 (71 inn og 53 ut) i 2009 til 94 (69 inn og 25 ut) i 2010. Også i 2009 hadde vi stor nedgang i antall utreisende studenter sammenlignet med året før.

Nedgangen i antall utreisende kan til en viss grad forklares med midlertidige endringer i studentkull hvor det er obligatorisk med utveksling. I tillegg er det blant annet gjort omlegginger i enkelte studieprogrammer, f.eks. i form av kortere praksisperioder enn tre måneder i studieprogrammer hvor utveksling nettopp skjer i praksisperioden. At høgskolen nå tilbyr flere av språkfagene også som fjernstudier og utvikler deltidsmaster hvor studentene jobber mens de studerer er en nødvendig utvikling, men gjør det vanskelig med utveksling innenfor disse studieprogrammene. På andre fagområder, særlig innenfor profesjonsutdanningene, består utfordringene i at internasjonalisering ikke kommer høyt nok opp på dagsorden når rammeplaner og studieprogrammer utvikles og endres, og at det ikke planlegges godt nok for det konkrete innholdet i utvekslingsoppholdene. Oppsummeringsvis varierer det hvilke utfordringer avdelingene har i forhold til å øke antall utreisende studenter. Tilsammen gir det en negativ utvikling som høgskolen må arbeide for å snu i 2011.

Oslofjordalliansen har fått kr 500.000 i tilskudd fra Kunnskapsdepartementet til et prosjekt som skal analysere dagens situasjon for internasjonalisering innen ingeniøruddanningene, bidra til at det utvikles et internasjonalt semester for ingeniørstudenter, legge til rette for bedre engelskkompetanse for ansatte og opprette samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner.

Høgskolen har valgt en strategi hvor vi har beholdt relativt mange avtaler, men hvor ikke alle avtaler er like aktive til enhver tid. Vi har både avdelingsvis og avdelingsovergrepene avtaler. Totalt sett mottar vi studenter fra flere institusjoner enn vi sender til. For HiØ-studenter arbeider vi for et utvalg gode avtaler både i og utenfor Europa, og som kan dekke både praksis og studier.

⁵ Det er ikke rapportert noe om dette i DBH for 2010 da vi ikke oppfattet at det var noen tabell hvor vi kunne registrere dette. Vi har imidlertid ett slikt tilbud (jf. avsnitt 1.4.2.3).

⁶ Inkludert individbaserte avtaler.

Flest studenter hadde vi i 2010 fra Frankrike, Polen, Tyskland og Østerrike, mens de to mest populære reisemålene for HiØ-studenter var Australia og Storbritannia.

Studentutvekslingene er fremdeles skjevt fordelt på avdelingene. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag står for 62,3 % av de tellende utvekslingene (63 % i 2009), Avdeling for helse- og sosialfag for 8,6 % (15,3 % i 2009), Avdeling for ingeniørfag for 10,8 % (7,2 % i 2009), Akademi for scenekunst 3,2 % (7,2 % i 2009), Avdeling for informasjonsteknologi 14 % (4 % i 2009) og Avdeling for lærerutdanning 1,1 % (3,2 % i 2009).

Det er også en skjev fordeling avdelingene i mellom i forhold til andel utvekslinger sett i forhold til studentmåltall⁷. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har en andel på 8,2 % (11,4 % i 2009), Avdeling for helse- og sosialfag 0,7 % (1,5 % i 2009), Avdeling for ingeniørfag 2,4 % (2,5 % i 2009), Akademi for scenekunst 10,7 % (32,1 % i 2009), Avdeling for informasjonsteknologi 3,8 % (1,6 % i 2009) og Avdeling for lærerutdanning 0,1 % (0,4 % i 2009).

Høgskolen har som mål å jobbe aktivt for å øke antall tellende utvekslingsstudenter i 2011, slik at dette i først omgang kommer opp på samme resultatnivå som tidligere år. Det er høsten 2010 satt av noe mer ressurser til internasjonalt kontor, noe som vi håper vil gi resultater over tid. Vi vil også i 2011 se nærmere på organisering, arbeidsdeling og tilrettelegging i studieplaner.

I tillegg til de rapporterte tallene i DBH har høgskolen i 2010 registrert 190 utvekslinger (182 ut og 8 inn) av mellom 1 til 3 måneders varighet. Dette er en nedgang i forhold til året før hvor vi hadde registrert 267 tilsvarende utvekslinger av kortere opphold (254 ut og 13 inn). I henhold til nye retningslinjer for registrering i DBH er ikke alle korttidsoppholdene registrert i DBH siden de nye retningslinjene først kom nå, og det er uklart hvilke kriterier som skal ligge til grunn for registreringene.

Tabell 5. Studenter ut i 2010 (182)

Avdeling	Antall/sted
Akademi for scenekunst	7 nordiske studenter, Nordic Common Studies, Nordea, 1 uke
Avdeling for helse- og sosialfag	4 vernepleierstudenter, praksis Namibia, 2,5 måneder 6 sosionomstudenter, praksis Namibia, 8 uker 3 barnevernsstudenter, praksis Namibia, 8 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Romania, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Spania, 2 uker 2 sykepleierstudenter, European Nursing Module, Nederland, 2 uker 30 sykepleierstudenter, diverse studieturer USA, Spania, England, Island, Polen, Serbia, 1 uke
Avdeling for lærerutdanning	4 førskolelærerstudenter, praksis Malawi, 5 uker 8 allmennlærerstudenter, praksis Malawi, 5 uker 5 førskolelærerstudenter, praksis Kosovo, 1-2 uker 2 allmennlærerstudenter, praksis Kosovo, 1-2 uker 5 førskolelærerstudenter, praksis Thailand, 4,5 uker 2 førskolelærerstudenter, praksis London, 4,5 uker 21 allmennlærerstudenter, studietur London Metropolitan University, 1 uke 21 allmennlærerstudenter, Marnix Academie, Nederland 1 uke
Avdeling for økonomi, samfunnsfag og fremmedspråk	4 tyskstudenter, Wisstrans, Hellas, 4 uker (i tillegg deltok 6 studenter fra Danmark, 6 fra Østerrike, 5 fra Latvia og 10 fra Hellas). 5 franskstudenter Cavilam, Vichy, 4 uker 17 økonomistudenter, studietur Brussel, 1 uke
Avdeling for ingeniørfag	1 bioingeniørstudent, praksis Wien, 4 uker 1 bioingeniørstudent, praksis Danmark, 4 uker 1 bioingeniørstudent, praksis Finland, 4 uker
SKUT	29 lærere, engelsk for lærere, York, 1 uke

⁷ Et internt måltall for dimensjonering av studenttall.

Tabell 6. Studenter inn i 2010 (8)

Avdeling	Antall/sted
Akademi for scenekunst	1 scenografistudent fra Danmark, Norta, 1 uke
Avdeling for helse- og sosialfag	1 sykepleierstudent fra Romania, praksis 2 uker European Nursing Module 1 sykepleierstudent fra England, praksis 2 uker European Nursing Module 1 sykepleierstudent fra Sverige, praksis, 3 uker 1 sykepleierstudent fra Finland, praksis, 4 uker
Avdeling for ingeniørfag	1 bioingeniørstudent fra Finland, praksis 4 uker 2 bioingeniørstudenter fra Danmark, praksis 6 uker

1.4.1.2 Antall fremmedspråklige utdanningstilbud

Endringen i antall fremmedspråklige utdanningstilbud skyldes at vi etter en gjennomgang har endret emner som var kodet feil. I tillegg til antall fremmedspråklige emner som er inkludert i rapporteringen til DBH tilbyr høghskolen en rekke emner til internasjonale studenter innenfor språkfagene. Høghskolen tilbyr også som tidligere rapportert til KD praksisopphold for innkomne helse- og sosialfagstudenter og veiledning i engelsk på prosjektoppgaver for ingeniørstudenter.

Akademi for scenekunst rekrutterer studenter og lærere til sine bachelorutdanninger fra hele verden. Undervisningsspråket er engelsk og 75 % av de som underviser rekrutteres fra den internasjonale kunstarena for kortere og lengre workshops (visiting artist program). Gjennom en slik organisering av undervisningen er det mulig å ligge helt i front internasjonalt. Dette er også en god arena for å skape nettverk for studentene ved akademiet.

1.4.1.3 Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner

Høghskolen har fortsatt bare en gradsutdanning som er utviklet i samarbeid med utenlandske partnere, "Fremmedspråk i skolen" som tilbys i samarbeid med Göteborgs universitet og Linnéuniversitetet, men deltar i samarbeid med andre om mindre felles studiemoduler, f eks intensivprogrammet "Wisstrans" hvor i alt 27 norske og internasjonale studenter deltok i 2010.

I tillegg deltar høghskolen med lærere og studenter i en felles nordisk studiemodul (30 studiepoeng) innen fornybar energi (Nordplus nettverk).

1.4.1.4 Internasjonal mobilitet ansatte

Vi både sender og mottar ansatte til faglige opphold av en ukes varighet eller mer. I 2010 var det kun en av våre ansatte som hadde et faglig opphold ved en partnerinstitusjon av 4 ukers varighet eller mer. Resten, i alt 33 hadde et kortere opphold (mellom 1 til 4 uker) hovedsakelig innenfor Erasmus- eller Nordplusprogrammet, hvorav 8 av disse gjaldt ansattmobilitet. Tilsvarende tall for innkommende var 18.

Dette er en nedgang i forhold til tallene for 2009 som viser 65 utvekslinger (39 ut og 26 inn). Av disse var 6 på 4 uker eller mer.

2. SEKTORMÅL 2

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

2.1 UTVALGTE OMRÅDER

2.1.1 Strategi for arbeidet med internasjonalisering i forskning og utviklingsarbeid og hvordan dette bidrar til å heve kvaliteten i forskerutdanningen og forskningsvirksomheten

Høgskolen har et stort antall utvekslingsavtaler med utenlandske universiteter og høyskoler innenfor relevante fagområdene. Majoriteten av disse er inngått med tanke på student- og ansattmobilitet. Vi registrerer interesse blant våre ansatte for å kombinere lærerutveksling med FoU-samarbeid. Denne kombinasjonen er verdifull og ønskelig i en del av våre avtaler, men fordi internasjonalt FoU-samarbeid oftest tar utgangspunkt i undervisnings- og forskningspersonalets egne internasjonale kontakter, vil det ikke være realistisk at alle avtaler også skal inkludere FoU-samarbeid. Det er heller ingen automatikk i at de institusjonene som våre forskere knytter samarbeidsrelasjoner til nødvendigvis er de beste utdanningsinstitusjonene for våre studenter. I forbindelse med arbeidet med ny temaplan for internasjonalisering har vi sett behovet for å knytte internasjonaliserings- og FoU-arbeidet ved høgskolen tettere sammen. Dette skal vi ha ytterligere oppmerksomhet rettet mot i 2011.

Trass i økende interesse fra våre ansatte om å delta i FoU-prosjekter sammen med internasjonale partnere er omfanget av slik formalisert aktivitet foreløpig ikke stort. Gjennom et tettere samarbeid mellom Internasjonalt utvalg og FoU-utvalget håper vi å kunne legge bedre rette for denne type formalisert samarbeid.

Avdeling for helse- og sosialfag deltar i EU-prosjektet *KNOWandPOL* som startet i 2006 og er finansiert av EUs 6. rammeprogram. I prosjektet skal deltakerne kartlegge kunnskapsgrunnlaget for politikken innenfor mental helse i seks av landene gjennom å studere hvilken type profesjonsbasert kunnskap som påvirker denne politikken og studere forholdet mellom profesjonskunnskap og administrative styringssystemer. I tillegg er avdelingen involvert i en rekke internasjonale prosjekter med spesielt fokus på betydningen av bl.a. emosjoner i sosialt arbeid og identitetsskaping. Her samarbeider avdelingen med forskere både fra bl.a. University of Connecticut, University of Sussex, University of Leeds, University of Kent og University of Tel Aviv.

På initiativ av ansatte fra Avdeling for helse- og sosialfag inngikk høgskolen i 2010 en intensjonsavtale med Universidade Federal do Espírito Santo i Brasil. Her er høgskolen involvert i flere forskningsprosjekter i tilknytning til en favela i kommunen Serra. Målet er å utvikle komparative undersøkelser om blant annet vold. Avdelingen arbeider videre med en ny intensjonsavtale med Pontifícia Universidade Católica do Rio de Janeiro og forskningsstiftelsen CIESPI. Her er det et internasjonalt forskningsmiljø som vil danne grunnlag for en rekke forskningsprosjekter i årene framover. Det første prosjekt som utarbeides nå, er en komparativ undersøkelse om utsatthet og tidlig barndom mellom Brasil, Mexico og Norge.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har en utstrakt lærer- og studentutveksling innen Erasmus-programmet og er med i flere nettverk knyttet til fremmedspråkdidaktikk og oversettelsesforskning. Avdelingen leder et EU-intensivprogram, "Wisstrans", som dreier seg om oversettelse og tekstproduksjon. Intensivprogrammet har dannet utgangspunktet for FoU-aktiviteter: i 2010 ledet samarbeidet til publikasjon av en antologi innen tekstvitenskap på feltet medisinsk risikokommunikasjon sett fra språk-, litteratur- og samfunnsvitenskapelig perspektiv på Waxmann Verlag (nivå 2) og til et analyseprosjekt av nettbasert og nettorientert undervisning i fagspråklig tekstproduksjon. Resultatene ble presentert på en konferanse om fagspråklig oversettelse i Köln i oktober 2010. Samarbeidet har også ført til en opprettelse av et internasjonalt

tidsskrift "Minor to Major" for oversettelse til små språk. Tidsskriftet kom ut første gang høsten 2009 og er plassert på nivå 1.

En av de ansatte ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag deltar på det firårige prosjektet *Kulturbrytninger i arbeidsorganisasjoner* som *Avdeling for Arbetsvetenskap* ved Karlstads Universitet står bak. Dette fagmiljøet har fått en bevilgning på 4,3 mill. SEK til å forske på ulike kulturer på arbeidsplassene.

Avdelingen har gjennom flere år utviklet et samarbeid innenfor statsvitenskap med Sverige og de baltiske land. Avdelingen leder et Erasmus intensivprogram innen komparativ velferdsforskning sammen med institusjoner i Sverige, Polen, Latvia og Litauen: "Local Government in the Baltic Sea Area. Present Challenges", og vurderer det som sannsynlig at også dette intensivprogrammet vil styrke FoU-aktiviteten ved høgskolen.

Avdeling for lærerutdanning har med støtte fra Nordisk ministerråd (Nordplus) startet et nordisk nettverk av forskere og praktikere som arbeider med språkutviklingen til minoritetsspråklige barn. Det ble arrangert en workshop i mars 2010 i Halden sammen med nordiske kolleger.

Flere ansatte ved Avdeling for lærerutdanning har hatt forskning knyttet til internasjonale nettverk, f.eks. nordisk nettverk med forskere og forskerstudenter fra Universitetet i Umeå, Universitetet i Helsinki, Universitetet i Gøteborg/Høgskolen i Borås (NORDCRIT).

Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har sammen ansvar for høgskolens satsingsområde "Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng". I 2010 har det blitt planlagt en internasjonal konferanse om metodiske problemer i forbindelse med komparative analyser innen samfunns- språk- og litteraturvitenskap; konferansen avholdes våren 2011. Også det andre satsingsområdet, "The Universal Device" ved Avdeling for informasjonsteknologi, har en internasjonal kontaktflate. Begge de to institusjonelle satsingsområdene bidrar dermed til høgskolens internasjonaliseringsvirksomhet.

Avdeling for informasjonsteknologi har internasjonalt FoU-samarbeid innen følgende felt: automatisk programmering, sikkerhetskritisk programvare, design av digitale omgivelser i samarbeid med American University of Beirut, Libanon, mobile anvendelser og Usability/systemintegrasjon, der det er etablert internasjonale nettverk og drives forskning med et internasjonalt nedslagsfelt, og forskere fra avdelingen er aktive i Prosjekt Hessdalen i samarbeid med Istituto di Radioastronomia i Bologna, Italia og Center National d'Etudes Spatiales i Frankrike.

Ansatte ved Avdeling for ingeniørfag har FoU-samarbeid med forskere i Kina, Italia, Frankrike, Finland, Spania, Tyskland, Storbritannia, Tsjekkia og Sverige. Eksempel på prosjekter er et samarbeid med det nasjonale italienske forskningsbyrået og det franske romforskningsdepartementet, CNES, innen områdene fysikk, måleteknikk, datakommunikasjon og instrumentering. Avdelingen samarbeider med Innovatum SciScenter og Teknikpark i Trollhättan, Sverige innen området innovasjon og samarbeid innen realfagsatsning, blant annet gjennom Interreg-prosjektet "Fremtidssteget" med en ramme på 14,9 mill. Det pågår også et forskningssamarbeid innen fornybar energi med Yrkeshøgskolan Novia, Finland, innen materialteknologi med Beijing Jiaotong University og innen innovasjon og produktutvikling med Shijiazhuang University of Economics i Kina.

Akademi for scenekunst har et nettverk av gjestelærere fra hele verden som står for 75 % av undervisningen ved akademiet; slik speiles den aktuelle samtidskunsten i undervisningen. Gjestelærerne representerer i hovedsak kunsthøgskolen, men også det akademiske feltet. Akademiet har etablert et nordisk nettverk i samarbeid med i Göteborgs Universitet, Universitetet i Helsinki og Kunsthøgskolen på Island, og er tilknyttet European League of Institutes of the Arts (ELIA). Her jobbes det aktivt for å etablere et relevant nettverk innen forskning og utdanning med europeiske utdanningsinstitusjoner i Tyskland, Sveits og Nederland. Akademiet fikk i 2009 kr 250 000 fra Østfold Kompetanseoffensiv for å konsolidere sin forskningsplattform. I 2010/11 er midlene brukt til ansettelse av en Professor II, Claire MacDonald, som arbeider med å styrke og samordne akademiets forskningsplattform og utvikle flere relevante forskernettverk. Siste del av et 3-årig Interreg prosjekt i samarbeid med Fredrikstad- og Uddevalla kommuner ble gjennomført høsten 2010.

Flere av høgskolens avdelinger deltar i Interreg-prosjekter sammen med Sverige, blant annet gjennom UNISKA-samarbeidet (UNISKA står for Universitetsalliansen Indre Skandinavia). De som er med i UNISKA er Høgskolen i Østfold, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Hedmark, Høgskolen i Lillehammer, Høgskolen i Akershus, Högskolan Dalarna og Karlstads Universitet. Prosjektet *UNISKA-universitet* har fått tildelt 18,6 mill kroner fra Interreg, fordelt på 3 år. Høgskolens andel av dette er ca. 1,6 mill. kroner. Prosjektet har ført til at de deltakende parter nå har konkrete planer om søknadssamarbeid for å få tilgang på ytterligere eksterne midler (bl.a. Interreg-midler).

Hvert år i mer enn 10 år har UNISKA-partnerne arrangert *UNISKA-konferansen*. I 2010 var turen kommet til Høgskolen i Akershus. Et viktig tema på denne konferansen var "styrking av samarbeid på tvers av region- og landegrenser for å betjene næringsliv og forskning". Et annet tema var "handlingsrommet universitet og høgskoler må ha for å kunne oppfylle sin samfunnsoppgave".

UNISKA-universitet utgir 3-4 ganger i året *uniskaFoUrum*, et 4-siders nyhetsblad som omtaler og sprer informasjon om aktiviteter og resultater i delprosjektene som utgjør *UNISKA-universitetet*. De 6 delprosjektene er 1) Studentsamverkan och lärarutbyte över gränsen, 2) Karriärvägledning, 3) Främjande av flexibelt lärande, 4) Informationsspridning intern och externt, 5) Gränsöverskridande handledarutbildning och öppna forskarkurser, og 6) Samverkan med SME inom industri, design- och teknikområdena. Innenfor delprosjektene er oppbygging av nettverk og samarbeid samt mobilitet innenfor UNISKA-regionen de viktigste resultatene.

Prosjektet *UNISKA-universitetet* avsluttes i 2011. I 2010 har UNISKA-institusjonene diskutert hvordan UNISKA-samarbeidet skal videreføres når prosjektet er avsluttet. Vi har valgt å trekke fram tre hovedutfordringer for regionen *indre Skandinavia*, nemlig helse (Hvordan opprettholde "Den skandinaviske velferdsmodellen" med en aldrende befolkning?), klima (Hvordan utvikle en verdiskaping som er bærekraftig i forhold til vårt miljø?) og sikkerhet (Hvordan sikre vår komplekse infrastruktur og opprettholde et trygt og demokratisk samfunn?).

2.1.2 Arbeidet med å utvikle og konsentrere FoU-innsatsen og utvikle fagmiljøer av høy kvalitet

Høgskolen har beholdt organiseringen av FoU-virksomheten, slik den er beskrevet i tidligere *Rapport og planer*, med et sentralt FoU-utvalg, som ledes av rektor og hvor sentral FoU-koordinator er sekretær. Utvalget består av FoU-koordinatorer/FoU-ledere fra alle høgskolens avdelinger. Utvalgets medlemmer fungerer også som et uformelt kontaktnettverk for sentral FoU-koordinator og rektor. På avdelingsnivå løses dette noe ulikt: noen avdelinger har et eget FoU-utvalg, andre har integrert lokal FoU-koordinator/FoU-leder i sin lokale ledergruppe. Arbeidet med å opprette forskergrupper, både på den enkelte avdeling og på tvers av avdelingsgrensene, fortsetter.

I Oslofjordalliansen har oppmerksomheten lenge hovedsakelig vært på utdanningssamarbeid. Men i løpet av 2010 har forskningssamarbeid kommet høyere opp på dagsorden, og faggruppene har nå i høy grad inkludert forskningssamarbeid i sine agendaer (vi viser til nærmere omtale under avsnitt 5.9.1).

I 2010 ble det opprettet to institusjonelle satsingsområder ved høgskolen. Formålet med etableringen av satsingsområdene er å videreutvikle rammebetingelsene for høgskolens FoU-virksomhet og bidra til å fremme kvaliteten av forskning ved høgskolen. Det forventes at satsingsområdene skal bidra til å profilere og tydeliggjøre høgskolen som en FoU-institusjon, og medvirke til kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen.

Satsingsområdene ble i 2010 prioritert ved tildeling av sentrale midler og ved rangering av søknader om eksterne midler, og de ble tildelt kr 500.000 hver. Denne tildelingen skal følges opp gjennom tilsvarende tildeling i ytterligere to år framover. I tillegg er fem stipendiatstillinger kanalisert til de to områdene. Områdene er:

- Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng (3 stipendiater).

Hensikten er å finne ut hvordan kunnskapsutvikling, medvirkning og kommunikasjon i lys av mangfold foregår og hvilke konsekvenser slik innsikt har for fag- og

profesjonsutøvelse. Det å se kunnskap, kommunikasjon og medvirkning i et mangfoldperspektiv vil være et godt utgangspunkt for faglig fornyelse av profesjonskunnskap og for forståelse av profesjonsutøvelse i bred forstand.

- The Universal Device, A new area of applied informatics research (2 stipendiater).

Hensikten er å utvikle datautstyr som tilfredsstiller både eksperter/entusiaster og tilfeldige brukere. Prosjektet vil bidra til forståelse av sammenhengen mellom sosial og teknologisk utvikling av allestedsnærværende datautstyr. Hypotesen er at en kan legge til en funksjonalitet med relativt dårlig ytelse inn i eksisterende utstyr, forutsatt at brukerterskelen er passende lav. Et kjent eksempel er at en har lagt inn kameramulighet på mobiltelefoner (kameraene har dårlig ytelse sammenlignet med dediserte kameraer).

Høgskolen bruker en viss prosentdel av den årlige FoU-modulen i budsjettet til å dele ut et antall publiseringsstipend. Denne ordningen administreres av FoU-utvalget. Antallet søknader øker fra år til år, og ordningen er med på å løfte fram vitenskapelig publisering. I 2010 ble det utdelt 4 stipend a kr 40.000. I 2011 vil det bli utdelt 8 stipend a kr 50.000, hvorav 2 stipend er forbeholdt kvinner som tar sikte på å oppnå toppkompetanse. Midlene blir i stor grad brukt til frikjøp. De som får stipend forplikter seg til å utarbeide manus for publisering på nivå 1 eller 2. Ordningen følges opp gjennom rapportering.

Alle høgskolens avdelinger tildeler forskningsmidler i forbindelse med arbeidsplaner og etter søknad. Dette innebærer en klar prioritering av ressursene og en spissing av forskningsinnsatsen.

Avdeling for informasjonsteknologi satser spesielt på meritterende forskning og vitenskapelige publisering på nivå 1 og 2. Avdelingen har ansvaret for et av de institusjonelle satsingsområdene, "The Universal Device", og fokuserer spesielt ressurser mot dette prosjektet.

Ved Avdeling for helse- og sosialfag er formell kompetanseheving av egne ansatte, samt nyrekruttering av toppkompetanse et sentralt satsningsområde. Avdelingen har utpekt FoU-satsningsområder for neste 4-års periode. Satsningsområdene er i samsvar med eksisterende og planlagte mastergradsutdanninger, og nye doktorgradsstudenter skal ha prosjekter som bidrar til styrking av masterutdanningene og FoU-satsningsområdene. Ved tildeling av FoU-tid og -driftsmidler prioriteres søknader som er i samsvar med satsningsområder og søknader der søkerne kan vise til samarbeidsprosjekter med kolleger og eksterne samarbeidspartnere. Nyrekruttering innebærer også at avdelingen knytter til seg nye professor II-stillinger, der en av funksjonene er veiledning på FoU-prosjekter og vitenskapelige artikler.

Ved Avdeling for lærerutdanning har det vært arrangert kurs i publisering av vitenskapelige artikler i tidsskrifter på nivå 1 og 2. Kurset har vært åpent for både stipendiater og fagansatte som er med i avdelingens førstelektorprogram. Det faglige forumet "Fagdebatikk", som jevnlig arrangerer FoU-presentasjoner og FoU-debatter, har videreført sin virksomhet i 2010, og har etablert seg som et forum også for andre avdelinger ved høgskolen.

Avdeling for ingeniørfag har valgt energi og miljø med særlig fokus på materialteknologi og innovasjon som sine strategiske satsninger. Det er etablert forskningsgrupper både innenfor innovasjon og materialteknologi.

Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har opprettet to forskningsgrupper: én innen arbeidslivsvitenskap og én innen tekstvitenskap. Sistnevnte har satt i gang to publikasjonsprosjekter med to konkrete publikasjonsgrupper, den ene innen barne- og ungdomslitteratur, den andre innen medisinsk risikokommunikasjon. Begge disse publikasjonsgruppene ledes av avdelingens egne ansatte, men har også knyttet til seg eksterne deltakere, både fra inn- og utland.

Akademi for scenekunst har engasjert en professor II som har som oppgave å konsentrere FoU-innsatsen til to valgte områder og for å koble relevante forskere og kunstnere til akademiet. I denne sammenheng gjøres det også en innsats for å støtte opp om ambisjonene gjennom eksterne finansieringskilder.

2.1.3 Tiltak for å øke gjennomstrømmingen i forskerutdanningen og status for rekruttering på ulike fagområder

Høgskolen har ikke noe eget doktorprogram. Våre stipendiater tas opp ved aktuelle doktorprogram ved andre institusjoner, primært i Norge, men også i andre land der hvor det er faglig naturlig.

Høgskolen har et systematisk oppbygd kontaktnett for stipendiatene. Dette kontaktnettet består av veileder, biveileder, dekan, FoU-leder/koordinator ved avdelingen, kontaktperson ved biblioteket, og FoU-utvalget v/sentral FoU-koordinator.

Høgskolen tilstreber å ha stimulerende fagmiljøer for stipendiatene. Det arrangeres bl.a. jevnlig doktorandseminar der det presenteres forskjellige tema som er relevante for stipendiater, f.eks. forskningsmetoder og kildekritikk. Dette gir også stipendiatene anledning til å dele egne erfaringer med forskningsarbeidet med de andre, og det bidrar til at de blir bedre kjent. Dette kommer vi til å videreutvikle i 2011, bl.a. gjennom en felles samling for alle stipendiatene.

Ved Avdeling for helse- og sosialfag er det dannet et nettverk, KvinnForsk. Medlemmene i nettverket er kvinnelige forskere som enten er i et doktorgradsløp eller som allerede er på førsteamanuensisnivå. Målsettingen er å bidra til høgskolens likestillingsperspektiv ved satsing på å fremme og beholde kvinnelige forskere ved egen institusjon.

Veiledningskompetansen ved Avdeling for lærerutdanning har blitt utvidet ved at en førsteamanuensis har fått finansiert deltakelse i kurs i veiledning av forskere. Kurset inngår i UNISKA-samarbeidet (jf. avsnitt 2.1.1) og blir arrangert ved Karlstads Universitet. Det går over ett semester og inneholder flere fellessamlinger med tilhørende for- og etterarbeid.

Avdeling for ingeniørfag har fått eksterne driftsmidler fra næringslivet og lokal industri til fire av sine stipendiater; dette er med på å sikre at stipendiatene kan utføre de forsøk og reiser som er nødvendige for å gjennomføre et godt prosjekt. Stipendiatene følges opp både av lokal FoU-koordinator og av interne og eksterne veiledere.

I 2010 lyste høgskolen ut 12 stipendiatstillinger. Rekrutteringsprosessen var tidkrevende for noen av stillingene; en av årsakene kan være det faktum at høgskolen ikke er doktorgradsgivende institusjon. De senere årene har vi vært prioritert å tildele ledige stipendiatstillinger til fagområder med god forskningsaktivitet, dette er også et viktig grep for å styrke rekrutteringen av lovende stipendiater.

Vi viser for øvrig til avsnitt 2.2.

2.1.4 Institusjonens arbeid mot og uttelling i regionale forskningsfond (RFF)

I forbindelse med utlysningene fra Oslofjordfondet ble det arrangert et informasjonsmøte for UF-ansatte der det ble orientert om utlysningene fra fondet og hvilke krav som stilles til søknadene, og ikke minst hvilke vurderingskriterier som legges til grunn i søknadsbehandlingen. Et par uker før den første søknadsfristen ble det arrangert "søknadsseminar" der deltakerne fikk kommentarer og innspill til sin respektive søknadsutkast. Dette resulterte i flere søknader fra høgskolen, både som hovedsøker og som medsøker.

Avdeling for ingeniørfag sendte i samarbeid med lokale bedrifter en søknad med tittelen "Lydløse materialer - Plast-basert fononiske kompositter" til Oslofjordfondet i 2010, denne fikk forprosjektmidler og hovedprosjektmidler.

Avdeling for informasjonsteknologi søkte prosjektstøtte høsten 2010 til et Smarthus-prosjekt, men fikk ikke tilslag.

2.1.5 Høgskolens arbeid for å styrke profesjonsrettet forskning og nyskapsarbeidet i regionen

Høgskolen avdelinger har tett samarbeid med arbeidslivet i regionen. Svært mange bachelor- og masteroppgaver utføres i samarbeid med regionalt arbeidsliv som dermed involverer både studenter (studentaktiv forskning), UF-tilsatte ved høgskolen og veiledere i arbeidslivet. Avdeling for ingeniørfag arrangerer årlig "Expo" der studentene presenterer sine hovedprosjekter for allmenheten, Avdeling for informasjonsteknologi har et lignende arrangement. Disse to avdelingene har opprettet "advisory board" der representanter fra næringslivet gir råd om avdelingenes videre utvikling både innen studier og FoU. Avdeling for informasjonsteknologi har opprettet en trainee-ordning der ferdige bachelorkandidater kan utføre FoU-prosjekter for regionalt arbeidsliv under veiledning av UH-ansatte på avdelingen. Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for helse- og sosialfag har tett samarbeid med blant annet barnehager, skoler, sykehus og kommunalhelsetjenesten om faglig utvikling og FoU.

Gjennom Oslofjordalliansen samarbeider vi tett med høgskolene i Buskerud og Vestfold samt UMB innen en rekke fagområder. Lengst har samarbeidet kommet innen teknologi og lærerutdanning der det er opprettet pilotprosjekter. Innledningsvis var fokus på studieutvikling, mens FoU-samarbeid nå har fått en sentral rolle. Teknologipiloten har et "advisory board" med deltakere fra næringslivet i de fire fylkene alliansen er representert. Oslofjordalliansen arrangerte i 2010 en FoU-konferanse som samlet ca. 150 forskere fra de fire institusjonene der hovedhensikten var å koble forskere og legge grunnlag for økt forskningssamarbeid. En av de viktigste grunnene til at høgskolen i november 2010 vedtok å delta i en fusjonsutredning sammen med høgskolene i Buskerud og Vestfold er for å styrke høgskolen som forskningsinstitusjon og FoU-samarbeidspartner.

Østfold fylkeskommune er en viktig samarbeidspartner for høgskolen. Høgskolen har vært involvert i utviklingen av fylkeskommunens strategiske plan og FoU-plan, sistnevnte som grunnlag for retningslinjene for Oslofjordfondet. Høsten 2010 ble høgskolen tildelt et forprosjekt fra Oslofjordfondet innen "lydløse materialer" i tett samarbeid med regionens arbeidsliv (Borg PlastNet og FiReCo). Dette har resultert i et hovedprosjekt fra Oslofjordfondet.

Høgskolen har hatt en sentral rolle i VRI Østfold i 2010 der våre forskere samarbeider tett med lokalt arbeidsliv (f.eks. Glomma Papp, Nortura Gilde Sarpsborg, Østfold Energi og FREVAR), Østfoldforskning og Østfold fylkeskommune. En av våre ansatte har vært doktorgradsstipendiat i VRI og er klar for å disputere i 2011. I Kompetanseoffensiven Østfold har høgskolen hatt styreplass i en årrekke og påvirker gjennom dette bruk av fylkets strategiske midler til nyskaping, innovasjon og kompetanseheving i Østfold. Gjennom deltakelse i Østfoldrådet har vi dialog med Fylkesmannen, fylkeskommunens ledelse, ordførere, stortingspolitikere, lokale politikere, LO Østfold og NHO Østfold og framhever behovet for forskning, kompetanseheving og nyskaping i dette forum.

Høgskolen er en sentral samarbeidspartner for NCE Smart Energy Markets som er lokalisert i Østfold. Høgskoleledelsen sitter i senterets styringsgruppe og har vært med på utviklingen av senterets visjoner og strategiske planer. Vi samarbeider tett med senteret både gjennom FoU-prosjekter, arbeid med å opprette et studietilbud innen energihandel ved høgskolen og opprettelse av en forskningspark. FoU-samarbeidet involverer både arbeidslivspartnere og forskningsinstitusjoner knyttet til senteret.

Høgskolen overførte i 2010 Østfold Vitensenter vederlagsfritt til Inspiria Science Center etter at høgskolen hadde utviklet vitensenteret i 10 år. Senteret som ble utviklet i samarbeid mellom Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for ingeniørfag, hadde de siste årene 7.000 elever på dagsbesøk fra grunnskole og videregående skole. På vitensenteret var det utviklet opplevelsesbaserte undervisningstilbud innen realfag, teknologi og helse. Høgskolen har underskrevet en samarbeidsavtale med Inspiria Science Center om fortsatt nært faglig samarbeid. Samarbeidet inkluderer blant annet et interreg-prosjekt. Det nye vitensenteret åpner 1. august 2011 og blir et fyrtårn for realfagssatsing i regionen. Høgskolen initierte i 2005 prosjektet "Realfagssatsing i regionen" som er et samarbeid mellom grunnskole, videregående skole, høgskole, arbeidsliv, Fylkesmannen i Østfold, Østfold fylkeskommune og enkelte kommuner for å motivere flere elever til å ta realfaglig utdanning. Prosjektet har bidratt med over 3 mill. kroner til realfagstiltak i regionen fram til i dag, og opprettelsen av Inspiria Science Center har vært

prosjektets viktigste delmål. "Realfagssatsing i regionen" arrangerte i 2010 en realfagskonferanse med 40 deltakere fra de nevnte samarbeidspartnere i prosjektet.

Utvalg for formidling og samfunnskontakt (FoS-utvalget) ved høgskolen hadde sitt første hele driftsår i 2010. Det er opprettet for å få mer fokus på formidling av forskningsresultater og mer koordinert samhandling med regionen. Utvalget arbeidet blant annet med å synliggjøre FoU-arbeidet ved institusjonen under Forskningsdagene 2010. Studiekvalitetsutvalget hadde i 2010 dialog med Ungt Entreprenørskap for å implementere den nye handlingsplanen for entreprenørskap i alle studier. I 2010 ble også bachelorstudiet "Innovasjon og prosjektledelse" startet som et samarbeid mellom Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Dette studiet har nært samarbeid med næringslivet, og flere av de UF-tilsatte er involvert i VRI Østfold.

2.2 VIRKSOMHETSMÅL 2.1

Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Tabell 7. Styringsparametere under virksomhetsmål 2.1

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 2.1	Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	-	-	-	0,04
KD 2.1	Andel uteksaminerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere	-	-	-	-
Internt	Totalt antall disputaser			3	10

I 2010 lyste høgskolen ut 12 frigjorte stipendiatstillinger: 5 av disse var knyttet til de to institusjonelle satsingsområdene, 7 ble fordelt på avdelingene etter søknad. Rekrutteringsprosessen har vært tidkrevende (se omtale i avsnitt 2.1.3), men de fleste av de nye stipendiatene har nå enten allerede fått opptak ved doktorgradsgivende institusjoner eller er i ferd med å utarbeide prosjektsøknadene. Stipendiatstillingene er et viktig bidrag til å styrke FoU-kulturen ved institusjonen.

2.2.1 Doktorgradsavtaler

For 2010 er det registrert følgende:

Tabell 8. Nye doktorgradsavtaler hele 2010

Studium	Finansiert av grunnbevilgning		Finansiert av NFR		Finansiert av andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Helse- og sosialfag	2	1				
Lærerutdanning	2	1				
Totalt	4	2				

Tre av disse er rekrutteringsstipendiater.

Tabell 9. Samtlige doktorgradsavtaler høst 2010

Studium	Finansiert av grunnbevilgning		Finansiert av NFR		Finansiert av andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
PULS	1	1	1	1		
Informasjonsteknologi	3	1				
Helse- og sosialfag	8	6				
Ingeniørfag	3	1			1	
Lærerutdanning	9	6			1	1
Økonomi, språk og samf.	4	2				
Totalt	28	17	1	1	2	1

Tabellen viser doktorgradsavtaler for 2010 eksklusive avlagte doktorgrader (disputerte) og avbrutte doktorgradsavtaler i 2010. Ved Avdeling for ingeniørfag ble en doktorgradsavtale avbrutt i 2010. 18 av doktorgradsavtalene som finansieres av grunnbevilgning er rekrutteringsstipendiater.

Tabell 10. Avlagte doktorgrader (disputert) hele 2010

Studium	Finansiert av grunnbevilgning		Finansiert av NFR		Finansiert av andre eksterne kilder	
	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner	Totalt	Kvinner
Helse- og sosialfag	2	1				
Lærerutdanning	1					
Totalt	3	1				

En av de avlagte doktorgradene gjelder rekrutteringsstipendiat. En av de avlagte doktorgradene er avlagt ved norsk institusjon.

Tabell 11. Gjennomstrømming i organisert doktorgradsutdanning

Antall doktorgrader totalt	Antall doktorgrader totalt	Brutto årsverk totalt	Brutto årsverk kvinner	Netto årsverk totalt	Netto årsverk kvinner	Avbrutte avtaler totalt	Gamle avtaler vår	Gamle avtaler høst	Gamle avtaler kvinner vår	Gamle avtaler kvinner høst
1	0	6	0	3	0	1	0	2	0	0

Siden høgskolen ikke er en doktorgradsgivende institusjon har vi tidligere ikke rapportert i denne tabellen. For 2010 skal imidlertid denne tabellen benyttes til å rapportere avlagte doktorgrader ved norsk institusjon. Tre av våre ansatte har avlagt doktorgrad, men bare en av dem ved en norsk institusjon og følgelig rapportert i "Gjennomstrømming i organisert doktorgradsutdanning".

2.3 VIRKSOMHETSMÅL 2.4

De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen de fagområder de tildeler doktorgrad og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Tabell 12. Styringsparametere under virksomhetsmål 2.4

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 2.1	Antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,14	0,28		0,20
KD 2.1	Forskningsrådets tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (1000 kr)	9,4	15,1	6,9	15,0
KD 2.1	Tildelinger fra EU per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (1000 kr)	0,8	0,8	0,6	0,8
Intern	NFR-tildeling totalt (mill.kr)	2,46	4,01	1,84	4,20
Intern	EU-tildeling totalt (mill.kr) (kun forskningsmidler)	0,22	0,22	0,17	0,22
Intern	Tildeling fra regionalt forskningsfond totalt (mill.kr)			0,00	0,50
Intern	Antall publikasjoner/aktiviteter totalt		770		800
Intern	Antall publikasjonspoeng totalt	37,3	73,4		50,0

Antall publikasjonspoeng og poeng per stilling vil ikke foreligge før etter 1.4.2011.

Selv om endelig poengfordeling først foreligger etter omleggingen til Cristin 1.4.2011, kan vi allerede nå konstatere at nivået kun er marginalt lavere enn i forrige år. Publiseringstipend og strategiske midler har bidratt til dette. Vi opplever en økende oppmerksomhet blant høgskolens tilsatte både når det gjelder vitenskapelig publisering, synliggjøring av annet FoU-arbeid og også formidling. Ikke minst høgskolens utvalg for formidling og samfunnskontakt, et prøveprosjekt for to år, har bidratt til å sette søkelyset på viktigheten av formidling.

De fagmiljøene som tradisjonelt har publisert lite har økt sin vitenskapelige publisering, delvis pga. positivt press ovenfra, men også pga. smitteeffekten fra miljøer som publiserer mye. Dessuten er det satt i gang tiltak på avdelingsnivå, bl.a. betyr etablering av forskergrupper og skrivegrupper mye i denne sammenhengen. Trolig vil det likevel i overskuelig framtid fortsatt være relativt store forskjeller i publiseringsomfanget mellom forskjellige fagmiljøer. Mest skyldes dette forskjellige kompetansenivå og publikasjonskulturer.

Fra 2010 reviderte vi vår interne resultatbaserte tildeling til FoU, og modellen inkluderer nå kunstnerisk utviklingsarbeid, noe vi mener vil styrke denne delen av virksomheten, både fordi den innebærer insentiver, men også fordi prosessen medførte en bred diskusjon rundt FoU og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Størrelsen på EU-tildelingen har vært konstant de siste tre årene. En mulighet for å øke denne tildelingen vil være at noen av fagmiljøene ved institusjonene i Oslofjordalliansen går sammen om å skrive søknader. Dersom de tre høgskolene i Oslofjordalliansen fusjonerer, vil dette bl.a. kunne gi et sterkere FoU-administrativt støtteapparat for forskerne.

Høgskolen har som nevnt i avsnitt 2.1.4 fått tilsagn om midler fra Oslofjordfondet. Siden midlene ikke er utbetalt i 2010, framgår de ikke i regnskapet for 2010.

Når det gjelder tildeling fra Norges forskningsråd har vi hatt en nedgang fra ca. 4 mill. kr i 2009 til ca. 1,8 mill. kr i 2010. Dette har delvis sammenheng med tidsforskyvning i prosjekter samt at det ikke ble gitt tildeling til noen store nye prosjekter i 2010.

3. SEKTORMÅL 3

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

3.1 UTVALGTE OMRÅDER

3.1.1 Innovasjon som del av virksomheten ved institusjonen

Høgskolen deltar i Skattefunnprosjekter sammen med regionale og nasjonale virksomheter, der nyutvikling/innovasjon står sentralt. Når det gjelder undervisningstilbud, har høgskolen et eget studium i teknologisk innovasjon og entreprenørskap som nå er omarbeidet til bachelorutdanning i innovasjon og prosjektledelse, og er et samarbeid mellom Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Det nye studiet startet i 2010 med et opptak på 28 studenter. Det er også emner knyttet til innovasjon i ingeniørstudiet i industriell design og i bachelorstudium i økonomi og administrasjon.

Tre av avdelingene har FoU-samarbeid med regionalt næringsliv (Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag). Foruten studentprosjekter skjer samarbeidet gjennom prosjekter som NCE Smart Energy Markets lokalisert i Halden og VRI Østfold (fornybar energi, gjenvinning, bedriftsnettverk Sarpsborg).

Avdeling for helse- og sosialfag har samarbeidsavtaler med helseforetaket, NAV og kommunene, Avdelingen er en aktiv samarbeidspartner i nettverket "Undervisningssykehjem" og har samarbeid om FoU-prosjekter både med offentlige og private virksomheter.

Akademi for scenekunst og Fredrikstad Kommune har gjennom Interregprosjektet *Møteplass medborgere* utviklet metoder for samarbeid på tvers av faggrenser, skapt nye arenaer for dialog og lokalt engasjement, og undersøkt hvordan kunst og dagligliv gjensidig kan gripe inn og påvirke hverandre. Kunst er i sin natur innovativ. Det å utvikle og legge til rette for at studentene skal utvikle sin selvstendige kunstneriske profil inneholder mange elementer av entreprenørskap og innovasjon, gjennom både forelesninger og veiledervirksomhet.

3.1.2 God tilgjengelighet av forskningsresultater og annen faglig aktivitet

Høgskolen har som et prøveprosjekt midlertidig opprettet et Utvalg for formidling og samfunnskontakt (FoS-utvalget). I 2010 jobbet utvalget videre med å utvikle kvaliteten og omfanget av høgskolens arbeid med formidling og samfunnskontakt

I forbindelse med Forskningsdagene viser vi hvert år fram noe av vår virksomhet for allmennheten på nye og spennende måter. Høgskolens avdelinger i Fredrikstad, Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag, hadde lagt et arrangement til et kjøpesenter i Fredrikstad. Her presenterte de sin forskning gjennom ulike demonstrasjoner og plakater. Mange nysgjerrige i alle aldre stoppet opp for å se og diskutere.

Akademi for scenekunst hadde forestillinger på Rådhuset i Fredrikstad for eksternt publikum; dette var resultatet av et samarbeid med Fredrikstad kommune.

Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for lærerutdanning hadde en rekke åpne forelesninger på sine respektive studiesteder. Målgruppen var i hovedsak ansatte og studenter internt. Det var obligatorisk oppmøte for studentene. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag samarbeidet med Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen om et dagsseminar om betydningen av fremmedspråk i arbeidslivet. Seminaret samlet både eksterne og interne deltakere.

Mens høgskolen under Forskningsdagene forsøker å ha et institusjonsperspektiv og markedsføre høgskolen som et kompetansesenter, er de enkelte avdelingene opptatt av å formidle noe av sin aktivitet til særlig relevante målgrupper.

Avdeling for informasjonsteknologi arrangerer i samarbeid med NCE Halden fagdager for IKT-lærere og deres elever ved Østfolds videregående skoler. Avdelingen startet i 2010 et Advisory Board med mer enn 15 deltagende regionale IKT-virksomheter. Gjennom prosjekt Hessdalen og prosjektene rundt streaming av multimedieinnhold bidrar avdelingen ytterligere med å formidle høgskolens forskningsresultater til en videre krets.

Avdeling for helse- og sosialfag arrangerte i 2010 en egen forskningsdag i Fredrikstad sentrum, der ansatte og studenter presenterer forskningsprosjekter. I tillegg arrangerte avdelingen en åpen forskningsdag på avdelingen, der ansatte presenterte prosjekter i parallelle sesjoner og hvor også studentene ble invitert.

Gjennom sin utadrettede virksomhet ga Akademi for scenekunst også i 2010 mange bidrag for å synliggjøre og formidle akademiets virksomhet. Alle akademiets presentasjoner og forestillinger er åpne for publikum. Som eneste utdanningsinstitusjon i Norge som utdanner scenografer, fungerer akademiet som et nasjonalt knutepunkt og er tilsvarende synlig både nasjonalt og internasjonalt.

Det er en målsetting for høgskolen å bli mer synlig gjennom forskningsformidling også i media. Dette lykkes i stadig større grad, særlig i forhold til lokale medier. Et eksempel er at ansatte ved høgskolen kontaktes regelmessig for kommentarer og analyser av tema tilknyttet valg og meningsmålinger, et annet er det kunstfaglige utviklingsarbeidet ved Akademi for scenekunst, som vekker interesse både i lokale og nasjonale medier. Riksmedia henvender seg i liten grad til forskere ved de regionale høgskolene, men i noen tilfeller i 2010 har våre forskere kunnet profilere seg også på den nasjonale arena. F.eks. ga forskning utført ved høgskolen grunnlag for et oppslag i riksmediene om at antioksidanter kan gi dårligere treningseffekt. Hessdalen-prosjektet har gjennom flere år versert i media, så også i 2010.

3.1.3 Arbeidet med å øke bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter

Høgskolen jobber kontinuerlig med å videreutvikle faglig og administrativ kompetanse, med tanke på å forbedre mulighetene for eksterne oppdragsinntekter, både nasjonalt og internasjonalt. Høgskolens støtteapparat for FoU sørger for kvalitetssikring av søknader om eksterne forskningsmidler, og formidler kunnskap om de viktigste nasjonale og internasjonale virkemidlene, samt de tilhørende søknadsprosedyrer og krav. Muligheter for eksterne midler til FoU kartlegges, og fagmiljøene orienteres om disse mulighetene.

Vi har forhåpninger om at opprettelsen av to særskilte FoU-satsingsområder vil kunne gjøre det mulig å øke bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet. Disse er nærmere omtalt i avsnitt 2.2.

Det ble i 2010 gjennomført en FoU-konferanse i Oslofjordalliansen hvor en av hensiktene var å bidra til etablering av større forskergrupper på tvers av institusjonene for dermed å legge grunnlag for økte bidrags- og oppdragsinntekter.

Kontakt inn mot regionale myndigheter, nordiske kulturorganisasjoner og internasjonale fora er av stor betydning. Akademi for scenekunst er representert i styret for Arena Magica⁸, og har vært en av pådriverne i NettØ – et regionalt nettverk som har utarbeidet en skisse til samarbeid (logistikk/infrastruktur) for kulturoperatører i Østfold. Sluttrapport ble levert fylkeskommunen i 2010. Akademi for scenekunst fikk i 2010 støtte fra Regional utviklingsavtale (RUP) til et forprosjekt som skulle undersøke akademiets rolle som regional attraksjons- og næringsutvikler.

Selv om det gjøres innsats i forhold til å øke bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter knyttet til FoU-virksomhet, lar resultatene vente på seg. Vi anser imidlertid at vi fungerer godt som tjenesteleverandør av kurs. Etter at vi i 2009 reorganiserte høgskolens eksternfinansiert etter- og videreutdanningvirksomhet, Senter for kompetanseutvikling (SKUT) til en felles enhet har inntekten økt, og kursene selges også utenfor Østfold (jf. avsnitt 1.2.3)

⁸ Arena Magica – Vekst og lønnsomhet i kulturnæringene i Østfold, nettverk mellom kulturbedrifter i Østfold.

3.1.4 Institusjonens tilrettelegging for god tilgjengelighet av forskningsresultater, herunder Open Access og annen faglig aktivitet for allmennhet og samfunn

For å oppmuntre våre ansatte til å ta i bruk Open Access-publiseringskanaler arrangerte høgskolen i 2010 et halvdagsseminar med dette som tema. Foredragene var:

- Stöd till Open Access-publisering vid Lunds Universitet: e bibliotekarie Jörgen Eriksson, Universitetet i Lund
- Open Access - opphavsrett, forretningsmodeller, lisenser v/Professor Olav Torvund, Senter for rettsinformatikk, Universitetet i Oslo
- Ida, Open Access og forskeres forfengelighet v/førsteamanuensis Jørn Hurum, Seksjon for geologi, Universitetet i Oslo
- What's Next? v/Professor og prorektor Curt Rice, Universitetet i Tromsø
- Cristin, NVI og Open Access v/Grete Christina Lingjærde, daglig leder i FRIDA

For øvrig oppfordrer ledelsen ved høgskolens fagavdelinger de ansatte til å publisere i åpne fora og bruke vårt åpne institusjonelle arkiv.

3.1.5 Utvikling av policy for immaterielle rettigheter

Høgskolen har ikke etablert egne retningslinjer for IPR. Det har foreløpig ikke vært behov for det. I 2011 tar vi imidlertid sikte på å bygge opp kompetanse på dette området.

3.2 VIRKSOMHETSMÅL 3.1

Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene av forskning og utviklingsarbeid.

Høgskolens modell for omfordeling av publiseringsmidlene oppmuntrer til både tellende publisering og til FoU-formidling som ikke nødvendigvis gir uttelling i departementets tellekantsystem, men som er vesentlig for høgskolens rolle når det gjelder samfunnskontakt. Tabellen nedenfor viser utviklingen i de sentrale kategoriene for 2007 – 2009.

Tabell 13. Publisering og formidling 2007 - 2009

Hovedkategori	2007	2008	2009
Tidsskriftspublikasjoner	63	79	55
Konferansebidrag/faglig presentasjon	358	339	471
Bok	43	50	29
Avhandling/rapport/kompendium	52	47	51
Del av bok/rapport	56	74	90
Mediebidrag	75	76	77
Kunst/musikk	14	4	5
Produkt	13	4	1
Uspesifisert	22	19	33
SUM	696	692	812

Tall for 2010 er ikke tilgjengelig ennå pga. overgang til Cristin.

Høgskolen deltar på en rekke arenaer som anses vesentlige for formidling og samfunnskontakt. Noen eksempler er:

- Avdeling for informasjonsteknologi er med i regionale nettverk og samarbeider tett med blant annet Institutt for energiteknikk og andre høykompetansebedrifter innen IKT, et samarbeid som gir grunnlag for så vel studentprosjekter, FoU og formidling, innovasjon og verdiskaping.

- Avdeling for ingeniørfag arrangerer regelmessige frokostmøter med regionalt næringsliv. Som vanlig, arrangerte avdelingen *Ingeniørdagene* også i 2010. Disse når mange og er viktig ikke minst for realfagssatsingen. Undervisnings- og forskningsansatte ved avdelingen har vært helt sentrale i arbeidet med å få på plass finansieringen av *Science Center Østfold*. Vitensenteret åpner 1.8.2011 under navnet *Inspira Science Center*.
- For alle avdelinger har det vært betydelig mer formidling og samfunnskontakt, bl.a. i form av foredrag, kronikker i regionale media, og artikler og oppslag på internett.
- Akademi for scenekunst deltar i regionale samarbeid blant annet med NettØ og gjennom en Arena-søknad. Akademiets ansatte er tilknyttet ledende praksisfelt i Norge som for eksempel Dansens hus og Dramatikkens hus, og deltar på debatter og møter i deres regi.

3.3. VIRKSOMHETSMÅL 3.2

Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Det er nødvendig med fortsatt styrking av kontakten med lokalt samfunns- og næringsliv. Dette skjer vha. nettverket av samarbeidspartnere, og ved å delta og bidra på møteplasser for representanter fra samfunns- og næringsliv.

Høgskolen ønsker å involvere eksterne samarbeidspartnere i arbeidet med å utvikle relevante studietilbud, spesielt med tanke på å imøtekomme behovet for kompetanseheving innen offentlige og private virksomheter i fylket.

Det faglige samarbeidet med regionens undervisnings- og forskningsinstitusjoner er viktig for høgskolen. Også i 2010 har det vært brukt mye ressurser på samarbeidet i Oslofjordalliansen.

Andre tiltak som bidrar til oppfyllelse av dette virksomhetsmålet er:

- Stimulere studentene til å omsette sin kunnskap i nye virksomheter.
- Forbedre synligheten av forskningen, gjennom publisering og ved at prosjekter og prosjektoversikter gjøres tilgjengelig på nettet.
- Synliggjøre ansattes kunnskap slik at omgivelsene lettere kan finne ut hvor den finnes.
- Synliggjøre ansattes FoU i undervisningen slik at studentene tidlig møter forskning og blir nysgjerrige på forskerrollen.

Tabell 14. Styringsparametere under virksomhetsmål 3.2

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 3.2	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	0,07	0,10	0,07	0,10
KD 3.2	Antall nyopprettede selskaper	0	0	0	0
KD 3.2	Antall mottatte forretningsideer	0	0	0	0

I DBH-rapporteringen for 2009 ble inntekt fra oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet lagt inn med et beløp som var kr 13.902.000 for høyt. Høgskolen rapporterte kr 45.465.000 mens reell inntekt fra oppdrags- og bidragsfinansiert virksomhet var kr. 31.563.000. Årsaken til rapporteringsfeilen var at en negativ periodisering på kr 13.902.000 ikke ble korrekt hensyntatt ved rapporteringen. Legger man reell inntekt til grunn ville beregnet andel oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter vært 0,07 og ikke 0,10 som det vises i tabellen ovenfor. Med denne justeringen er andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter uendret fra 2009 til 2010.

4. SEKTORMÅL 4

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

4.1 UTVALGTE OMRÅDER

4.1.1 Hvordan strategiske valg i økonomisk prioritering og rekruttering underbygger faglige ambisjoner innen forskning og utdanning

Høgskolen har etablert en intern budsjettprosess og budsjettfordelingsmodell som skal gi styret mulighet til å kople sine strategiske beslutninger med økonomiske prioriteringer. For å sikre at det hele tiden er samsvar mellom budsjettfordelingsmodellen og styrets strategiske prioriteringer legges det hvert år fram en sak til styret i forkant av selve budsjettprosessen der styret kan foreta justeringer i de økonomiske premissene som skal legges til grunn ved fordeling av grunnbevilgningen. Både i Undervisnings- og FoU-modulene stimuleres aktivitet som skal bidra til å styrke ulike deler av den faglige virksomheten. Den resultatbaserte delen av undervisningsmodulen gir avdelingene incentiver til å oppnå gode resultater når det gjelder studiepoengsproduksjon. Videre har høgskolen gjennom flere år praktisert en forsiktig dreining av studieporteføljen mot studier som rekrutterer godt; fordeling av måltall for dimensjonering av antall studieplasser og nye studieplasser (så sant disse ikke er øremerket av KD) styres dermed etter strategiske prioriteringer. De nye grunnskolelærerutdanningene har for 2011 fått oppjustert sin tildeling i tråd med de utdanningspolitiske intensjonene. FoU-modulen inneholder incentiver for vitenskapelig publisering, for dokumentert FoU-arbeid, for kunstnerisk utviklingsvirksomhet og for formidling, samt for kompetanseutvikling. Ordningen med publiseringstipend er opprettholdt, noe som har bidratt til økt publisering.

Fra regnskapsåret 2009 ble det innført nye prinsipper for disponering av regnskapsresultat som innebar at driftsenhetene ikke lenger kunne disponere avregning/resultat for bevilgningsfinansiert virksomhet på fritt grunnlag. Utsatt aktivitet disponeres 100 % av driftsenheten. Fagavdelingene beholder 90 % av overskuddet dersom de har oppfylt resultatkravene, som p.t. kun er et måltall i forhold til antall registrerte studenter. Dette betyr at styret har mulighet for å disponere 10 % av eventuelle overskudd fra bevilgningsfinansiert virksomhet ved fagavdelingene til andre formål dersom resultatmålene er oppnådd, og at det er mulighet for å disponere større andel av overskuddet for fagavdelinger som ikke har oppnådd resultatmålene. Øvrige driftsenheter beholder i utgangspunktet 20 % av eventuelt overskudd, mens 80 % disponeres av styret. Underskudd dekkes i utgangspunktet av den driftsenheten som har generert underskuddet. Dette bidrar til økt resultatfokus for fagavdelingene og at øvrige driftsenheter ikke gis anledning til å bygge opp store avsetninger.

Høgskolen har en egen strategisk modul som reflekterer det enkelte års strategiske satsinger. I 2010 ble de to institusjonelle satsingsområdene ("The Universal Device – a new area of applied informatics research" og "Kunnskap, kommunikasjon, medvirkning og mangfold i profesjonssammenheng) tilgodesett med særskilte midler. En annen viktig del av strategimodulen er midler til kompetanseheving og -utvikling; her prioriteres førsteopprykk og toppkompetanse. Høgskolen har i flere år brukt betydelige midler til dette formålet, og dette har ført til økt andel førstekompetente. Både i 2010 og 2011 er det også gitt særskilte midler til Avdeling for lærerutdanning for å bygge opp de nye grunnskolelærerutdanningene.

Som et virkemiddel i risikostyring gjennomførte høgskolen i 2010 en SWOT-analyse av avdelingene som fokuserte på hele bredden av virksomheten. Dette ga grunnlag for å identifisere risikoområder i de enkelte avdelingene og dermed formulere målrettede forbedringstiltak for å styrke primært den faglige virksomheten.

Samarbeidet i Oslofjordalliansen følges opp gjennom prioritering av økonomiske ressurser, det samme gjelder arbeidet knyttet til fusjonsutredningen mellom de tre høgskolene. Denne prioriteringen må sees i lys av strategisk arbeid med studieutvikling, forskningssamarbeid og framtidig rekruttering, både av studenter og faglig personale. I 2010 ble strategiske midler bl.a. satt av til å styrke samarbeidet i faggruppene, f.eks. til konferanser og workshops og til arbeid med felles studieutvikling.

Ved årsskiftet 2009/2010 ble Avdeling for ingeniørfag samlokalisert med Avdeling for helse- og sosialfag på Kråkerøy i Fredrikstad. Fra årsskiftet 2010/2011 er også Akademi for scenekunst flyttet hit. Begge avdelinger flyttet inn i nybygde lokaler. Dette innebærer at høgskolens virksomhet nå er samlet på to studiesteder; med Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst ved studiested Fredrikstad og Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag ved studiested Halden. Fellestjenesten er lokalisert ved studiested Halden.

4.1.2 Personalpolitiske virkemidler som bidrar til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Dette temaet er beskrevet under avsnitt 4.3.

4.1.3 Oppfølging av regelverk for anskaffelser og forvaltning av bidrags- og oppdragsprosjekter

4.1.3.1 Anskaffelser

Høgskolen utarbeidet i 2007 en anskaffelsesstrategi for perioden fram til og med 2010. I tillegg ble det utarbeidet standard avtalevilkår. Dokumentene ble vedtatt av høgskolestyret 10.12.07. Høgskolens betydelige anskaffelser skal i tråd med disse foretas med basis i konkurranseutsatte rammeavtaler eller som enkeltstående anskaffelser som følger regelverk om bl.a. konkurranseutsetting. Regelverket forvaltes sentralt, mens et betydelig omfang av anskaffelsene foretas lokalt ved avdelingene. Høgskolens fokus framover er å sikre et godt samspill mellom lokale innkjøpere og sentralt lokalisert ekspertise, for å sikre at institusjonen gjør gode innkjøp innenfor det vedtatte regelverk.

For å understøtte anskaffelses- og innkjøpsprosessene har høgskolen tatt i bruk elektronisk konkurransegjennomføringsverktøy (KGV). I tillegg benyttes også elektronisk bestillingssystem, (Procedo). Procedo skal i 2011 skiftes ut med Basware PM.

Høgskolen ble i januar 2011 revidert på anskaffelsesområdet. Høgskolen avventer Riksrevisjonens tilbakemelding før fokus på dette området konkretiseres ytterligere.

4.1.3.2 Bidrags- og oppdragsprosjekter

Som oppfølging av KD's BOA-reglement utarbeidet høgskolen i 2008 følgende interne reglement: *"Reglement for Høgskolen i Østfold angående klassifisering, styring og regnskapsføring av aktiviteter finansiert av grunnbevilgningen, bidragsbevilgninger, samt samarbeid med andre virksomheter"*. Reglement ble vedtatt av høgskolestyret 16.06.08. I 2009 ble det gjort endringer til reglementet, vedtatt av styret 26.10.2009.

Høgskolen har et høyt fokus på prosjektstyring for å sikre at prosjekter er riktig klassifisert og at prosjektregnskapene har nødvendig kvalitet. Etablering av prosjekter kontrolleres av sentral økonomiseksjon opp mot dokumentasjonskrav, og økonomiske belastninger mot et prosjekt godkjennes ikke før alle formkrav er på plass og alle vurderinger er gjort. Gjennom sitt arbeid har Riksrevisjonen påpekt ønskede endringer på høgskolens interne prosjektskjema. Disse er ivarettatt i oppdatert prosjektskjema.

I 2009 reorganiserte høgskolen eksternfinansiert etter- og videreutdanning. Denne delen av virksomheten administreres nå av SKUT (Senter for kompetanseutvikling). SKUT administrerer og markedsfører virksomheten, mens avdelingene er ansvarlige for å levere ressurser og kompetanse til gjennomføringen av kurs og studier. Det føres prosjektregnskap, slik at det økonomiske resultatet av virksomheten kan tilbakeføres til den leverende avdeling. I forbindelse

med den beskrevne reorganiseringen av eksternfinansiert etter- og videreutdanning etablerte høgskolen prinsipper for beregning av kostnader og resultat i SKUT og prinsipper for beregning av kostnader og resultat for bidrags- og oppdragsprosjekter som ikke organiseres via SKUT.

Rektor har en delegert fullmakt til å opprette bidrags- og oppdragsstudier på vegne av institusjonen. Ved bruk av denne fullmakten orienteres styret i etterkant.

4.1.4 Oppfølging av intern kontroll

Høgskolen arbeider kontinuerlig med å vedlikeholde og forbedre både rutiner og strukturer i økonomisystemet. I tillegg vektlegges intern kompetanseoppbygging. Det foretas også årlige gjennomganger av fullmaktsstrukturer og avstemmingsrutiner.

Høgskolen har etablert et internrevisjonsteam (se avsnitt 1.1.2.2) som har fokus på å kvalitetssikre den operative del av virksomheten. Selv om teamet primært har gjennomført systemrevisjoner knyttet til de deler av kvalitetssystemet som ser på studiekvalitet, skal også teamet benyttes til å revidere andre deler av virksomheten, som ledelsesprosesser og strategiprosesser. For også å kvalitetssikre oppsett og arbeid innenfor økonomiområdet, engasjerte høgskolen i 2010 PWC til å foreta en gjennomgang av økonomiforvaltningen og vurdere om den er innrettet på en hensiktsmessig og effektiv måte. Resultatet av denne gjennomgangen er mer utførlig behandlet underavsnitt 4.4.1. Høgskolen vil på et senere tidspunkt ta stilling til om revisjon av økonomiområdet skal integreres i mandatet til internrevisjonsteamet, eller om det på dette området skal gjennomføres periodiske fokuserte gjennomganger i samarbeid med eksterne revisjonsfirmaer.

4.1.5 Tilfredsstillende mål- og resultatstyring med integrert risikostyring

I tildelingsbrev for 2010 fra Kunnskapsdepartementet pkt. 3.7.3 synliggjøres en del hovedutfordringer i forhold til ressurs- og økonomiforvaltningen i sektoren som Riksrevisjonen har påpekt. En av utfordringene som trekkes fram er tilfredsstillende mål- og resultatstyring med integrert risikostyring.

Riksrevisjonen gjennomførte i november 2010 revisjon av virksomhetsstyringen ved høgskolen. Svar på de merknader som framkom, ble sendt Riksrevisjonen 13.1.2011.

Høgskolestyret har vedtatt et eget plan- og rapporteringssystem som er innarbeidet i høgskolens kvalitetssystem. Det er også utarbeidet en egen risikopolicy og et system for risikostyring. Da styret fattet vedtak om å utrede en mulig fusjon med høgskolene i Buskerud og Vestfold, innebar imidlertid det et behov for å legge om styringen noe i forhold til de etablerte systemene, ikke minst knyttet til planhorisonten. Å utarbeide plandokumenter med en tidshorisont utover 2012 er i nåværende situasjon ikke hensiktsmessig, og det er også nødvendig å begrense plan- og rapporteringsarbeidet for å frigjøre tid og ressurser til fusjonsutredningen.

Når det gjelder 2011 og 2012 har direktøren på denne bakgrunn lagt fram en egen sak til høgskolestyret som omhandler virksomhetsstyringen for disse to årene, for å gi styret mulighet til å vurdere hva som er forsvarlig styring fram til en eventuell fusjon.

I 2010 har de største endringene vært:

- Høgskolen valgte å ikke utarbeide en 4-årig handlingsplan, noe som innebar en noe uklar kopling mellom de langsiktige målene og tiltakene formulert i Aktivitetsplanen. For 2011 er det lagt vekt på å formulere handlingsmål i Aktivitetsplanen som risikofaktorene er knyttet opp mot, før det formuleres tiltak.
- Utsiktene til en mulig fusjon medførte et behov for en grundigere oppfølging og analyse av aktiviteten i avdelingene enn hva det ordinære løpende rapporteringssystemet la opp til. Det ble derfor besluttet å la tertialrapporteringen være konsentrert om økonomi, samtidig som styret gjennom Aktivitetsplanen, ba om en strategisk analyse av nåsituasjonen i avdelingene for å sikre en best mulig kunnskap om avdelingenes sterke og svake sider. Analysen omfattet hele bredden av avdelingenes virksomhet.

4.1.6 Arbeidet med å redusere midlertidighet i ordinære utdannings- og forskerstillinger

Høgskolen har økt bevissthet med hensyn til midlertidige ansettelser og jobber kontinuerlig med å redusere omfanget. I forbindelse med rekrutteringsprosesser drøftes problemstillinger vedrørende midlertidige ansettelser med ansvarlige ledere. Eksternfinansiert virksomhet har allikevel medført at høgskolen ansetter i midlertidige stillinger.

Høgskolen er inne i en utredningsfase mot eventuell fusjon med høgskolene i Vestfold og Buskerud. Siden det er usikkerhet rundt framtidig organisering, antar vi at det vil ansettes flere i midlertidige stillinger i påvente av vedtak. Vi regner derfor med at antall midlertidige ansettelser ikke vil gå ned de neste to årene.

Tabell 15. Fordeling av totalt og midlertidig ansatte 2006 - 2010

Avdeling	2006		2007		2008		2009		2010	
	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.	Tot.	Midl.
Administrasjonen (teknisk-/adm.)	109,0	18,0	113,0	17,1	110,0	12,4	118,0	15,8	147,0	18,6
Akademi for scenekunst	9,5	5,5	8,0	4,0	6,7	3,7	8,4	5,4	8,6	5,6
Avdeling for helse- og sosialfag	108,0	24,0	109,0	17,3	103,0	13,8	98,8	11,3	81,6	16,2
Avdeling for informasjonsteknologi	26,6	4,7	29,0	8,0	28,1	7,7	26,6	5,4	24,6	4,9
Avdeling for ingeniørfag	44,4	8,2	45,4	10,1	44,4	11,8	51,0	14,9	51,4	11,1
Avdeling for lærerutdanning	93,4	21,0	87,0	19,6	90,3	22,8	86,5	21,5	88,4	27,6
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	45,0	8,2	44,7	8,2	47,4	10,4	50,0	7,4	46,5	7,9
Fremmedspråksenter	3,9	1,9	7,4	4,9	6,2	3,7	9,9	4,6	7,7	3,2
Sum	440,0	91,0	444,0	89,1	436,0	86,3	449,0	86,3	456,0	95,1

Økning av antall midlertidige stillinger innen teknisk-/administrative stillinger fra 2009 til 2010 skyldes at det ved samlokalisering av Avdeling for ingeniørfag og Avdeling for helse- og sosialfag ble ansatt renholdere i midlertidige stillinger for en periode. For Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for lærerutdanning skyldes økningen hovedsakelig økt aktivitet ved de eksternt finansierte etter- og videreutdanningene.

4.1.7 Dokumentbasert tilsyn av elektronisk arkivdanning fra Riksarkivet

Høgskolen fikk i 2010 dokumentbasert tilsyn fra Riksarkivet vedrørende vår elektroniske arkivdanning. Tilsynet resulterte i fire pålegg. Påleggene gikk ut på å vurdere bemanningen med tanke på om høgskolen har kapasitet til å håndtere de lovpålagte oppgavene gitt oss gjennom arkivlov og offentlighetslov. Spørsmålet ble stilt fordi vår bemanning er lavere enn gjennomsnittet i sektoren. Riksarkivet påpekte også manglende oppdatering og arkivering av lovpålagt arkivplan med tilhørende instruksjer. Arkivverket ba dessuten om en redegjørelse for hvordan vi oppbevarer eksamensprotokoller og hvordan avlevering av disse til Statsarkivet skal skje. Disse påleggene følges opp med tiltak i 2011.

4.2 VIRKSOMHETSMÅL 4.1

Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

1.1.2010 flyttet Avdeling for ingeniørfag inn i nye lokaler på Kråkerøy i Fredrikstad, samlokalisert med Avdeling for helse- og sosialfag. Samtidig startet byggingen av nye lokaler til Akademi for scenekunst samme sted. Disse lokalene ble ferdigstilt rett før jul, og pr 1.1.2011 er høgskolens

virksomhet nå konsentrert ved to studiesteder med det teknisk/ administrative støtteapparatet organisert i to studiestedsadministrasjoner, noe som vil bidra både til bedre ressursutnyttelse og gi økte muligheter for faglig og administrativt samarbeid på tvers.

Etter de store ombygging- og etterisoleringsarbeidene som Statsbygg gjorde på høgskolens lokaler i Halden i 2009/2010 samt generelle strømsparetiltak og kampanjer, viser nå temperaturkorrigererte målinger at det har vært betydelig redusert energiforbruk. Energiforbruket er redusert med ca. 800.000 kWh i 2010 i forhold til 2009.

Tabell 16. Styringsparametere under virksomhetsmål 4.1

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 4.1	Driftsutgifter per avlagt heltidsekvivalent (1000 kr)	159	157	163	150
KD 4.1	Driftsutgifter per publikasjonspoeng (1000 kr)	11.721	6.230		8.500
KD 4.1	Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger	2,44	2,31	2,25	2,3

Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenhet viser en mindre økning i forhold til 2009. Noe av dette skyldes forbigående økte kostnader (pensjon), men hovedårsaken finner vi i økte lønnskostnader som følge av planlagt og ønsket kompetanseutvikling.

Omorganiseringen av støttetjenestene har ført til at det er færre antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger pr administrativt tilsatte enn i 2009. Resultatet for høgskolen er likevel noe bedre enn gjennomsnittet for statlige høyskoler.

4.3 VIRKSOMHETSMÅL 4.2

Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Tabell 17. Styringsparametere under virksomhetsmål 4.2

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2006	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 4.2	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	0,34	0,36	0,37	0,39	0,41	0,45
KD 4.2	Andel kvinner						
	- totalt	0,50	0,51	0,49	0,50	0,51	0,50
	- stillingskategorier						
	- Undervisning/ forskning/formidling	0,43	0,44	0,44	0,46	0,47	0,48
	- Støttestillinger	0,43	0,42	0,37	0,40	0,43	0,42

4.3.1 Kompetanse

Høgskolen har i løpet av de siste årene hatt en betydelig satsing på kompetanseheving. Dette har vært viktig både i forhold til akkrediteringskravene for de eksisterende studiene, og for å kunne legge til rette for utvikling av studieporteføljen i retning av flere masterstudier. Avdelingene har fått tilført ekstra ressurser i form av sentrale strategiske midler slik at de har kunnet tildele mer tid til FoU for de som har gått inn i et utviklingsopplegg fram mot førstekompetanse, men også for å oppnå mastergrad. Kompetanseheving innen helse- og sosialfag, ingeniørfag og lærerutdanning har vært høyt prioritert. Dette har bl.a. resultert i fem opprykk til førstelektor innen Avdeling for helse- og sosialfag. De enkelte avdelinger har også prioritert kompetanseheving i egne budsjetter.

I tillegg til rekrutteringsstipendiatene er også flere av våre ansatte i doktorgradsløp; disse følger opplegg fram mot doktorgrad ved andre institusjoner.

Tre ansatte har disputert i løpet av 2010, åtte har fått opprykk til førstelektor og en til professor, se også avsnitt 2.2. Tallene i tabellen over viser at det har vært en jevn forbedring i andel førstestillinger.

4.3.2 Arbeidsmiljø og HMS

Høgskolens systematiske arbeid med helse, miljø og sikkerhet (HMS) er nedfelt i et internkontrollsystem som er tilgjengelig for alle enhetene. Høgskolen legger vekt på jevnlig oppdatering og revidering av informasjon om HMS-arbeidet på høgskolens hjemmeside. HMS i praksis skal bl.a. sikre gode fysiske og psykososiale arbeidsforhold og vaner, ryddige lokaler, klart ansvarsforhold, godt samarbeid m.m. Det er en prioritert oppgave å benytte internkontroll for å få satt verne- og miljøarbeidet i system. Internkontroll skal være et redskap for å bedre sikkerhets- og miljøinnsatsen, og for å få tilsatte og linjeledelse aktivt engasjert i helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. HMS-arbeidet skal være en naturlig del av høgskolens øvrige aktiviteter.

Som et ledd i høgskolens personalpolitikk ble det i 2009 nedsatt et eget utvalg for å se på seniorpolitiske tiltak ved høgskolen. Utvalget skulle fremme tiltak som kunne bidra til å motivere ansatte i arbeid, og å få de ansatte til å fortsette i arbeidet inntil oppnådd aldersgrense. Ett av rådene utvalget fremmet var å gi de ansatte mer fritid ved slutten av sitt arbeidsforhold. I 2010 ble det på bakgrunn av dette framforhandlet en lokal avtale som gir seniorer over 64 år ytterligere seks seniordager fordelt over tre år.

Arbeidsmiljølovens nye lovbestemmelser om varsling trådte i kraft 1. januar 2007. Høgskolens rutiner for varsling skal imøtekomme lovgivers krav til interne rutiner for varsling i henhold til arbeidsmiljølovens §§ 2-4, 2-5 og 3-6. Videre skal etiske regler følges, særlig med sikte på å oppnå et godt og trygt arbeidsmiljø. Høgskolen skal opptre korrekt og ryddig overfor offentlige myndigheter og samarbeidspartnere.

Åpenhet og god kommunikasjon er en viktig del av et godt arbeidsmiljø. Varslingsrutinene skal bidra til at ansatte, studenter og andre skal kunne varsle om kritikkverdige forhold i eller i forbindelse med tjenesten, eller høgskolens virksomhet på en hensiktsmessig måte. Det vil være både i høgskolens, ansattes og allmennhetens interesse at kritikkverdige forhold blir avdekket. Varsling kan bidra til å redusere risikoen for at uønsket eller ulovlig praksis finner sted.

Det gjennomføres systematisk arbeidsmiljøundersøkelser ved alle avdelinger i samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Disse gjennomføres etter en fastsatt plan og i samarbeid med avdelingene.

Det gjennomføres samtidig vernerunder med oppfølging avdelingsvis. Ledelsen har et særskilt ansvar for oppfølging av disse undersøkelsene.

Avdelingene har utarbeidet planer for sitt arbeid med helse, miljø og sikkerhet som fokuserer på både kortsiktige og langsiktige tiltak. Avdelingenes målområder i 2010 har blant annet vært brannvern, gjennomføring av vernerunder, videreutvikling av det psykososiale arbeidsmiljøet, kartlegging av inneklima, forebygge og redusere belastningsskader samt forebygge ulykker og yrkesskader.

Det er høgskolens målsetting at konflikter i størst mulig grad håndteres i en tidlig fase og på lavest mulig nivå. Ansatte som opplever konflikter bør tilstrebe og ta problemene opp med den eller de det gjelder, og forsøke å finne løsninger som er akseptable for begge/alle parter. Det skal gjennomføres årlige medarbeidersamtaler, et verktøy som gir medarbeider og leder mulighet for fortløpig samtale minst en gang i året. Her avdekkes også eventuelle utfordringer i det psykososiale arbeidsmiljøet. Ny veileder for medarbeidersamtaler ble vedtatt av ledergruppen og tatt i bruk i 2010.

Høgskolen har ett overordnet arbeidsmiljøutvalg samt lokale arbeidsmiljøutvalg ved hvert studiested. Hvert utvalg har avholdt fire møter i løpet av året.

Høgskolen har inngått avtale med Halden felles Bedriftshelsetjeneste, som deltar og bistår i arbeidet med å utvikle og opprettholde et godt arbeidsmiljø. Bedriftshelsetjenesten legger vekt på forebyggende helsearbeid i samarbeid med høgskolens ledelse, vernepersonale og tilsatte. Det er tre hovedarbeidsfelt i forhold til de ansatte; helsekontroller, fysisk/ kjemisk kartlegging og ergonomikartlegging. Bedriftshelsetjenesten deltar dessuten i AKAN-arbeid, bistår personaladministrasjonen i enkeltsaker og med kursvirksomhet. Ansatte ved høgskolen har deltatt på bedriftshelsetjenestens Grunnopplæring i arbeidsmiljø (40 timers kurs).

Når det gjelder sykefravær, er det registrert en nedgang i sykefravær fra 2009 til 2010:

Tabell 18. Sykefravær 2005 – 2010

Sykefraværprosent	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Egenmeldt og legemeldt fravær	4,6 %	4,1 %	4,3 %	3,5 %	4,6 %	3,9 %

Tabell 19. Fordeling av legemeldt og egenmeldt fravær 2010

Fravær	Egenmeldt		Legemeldt		
	1-3 dager	4-16 dager	1-3 dager	4-16 dager	Mer enn 16 dager
Sykefraværprosent	0,4 %	0,1 %	0,0 %	0,4 %	3,0 %

4.3.3 Likestilling

Høgskolen har lenge hatt høy bevissthet om likestilling i organisasjonen. Dette har vært nødvendig, og behovet er understreket ved tidligere undersøkelser vedrørende likestilling og likelønn. Den positive utviklingen har resultert i bevisst rekruttering for å oppnå bedre kjønnsmessig balanse innen de ulike stillingskategoriene.

Lønnsoppgjøret i 2010 viste at det ikke lenger er noen store forskjeller mellom kjønnene når det gjelder lønnsinnplassering og stilling. Det ble allikevel satt fokus på likestillingsperspektivet under årets lokale lønnsforhandlinger, hvor 52 % av lønnsmassen ble tildelt kvinner. Det ble gjort en harmonisering av enkelte stillingsgrupper med formål å fremme likelønn for de med samme type stilling, kvalifikasjoner og ansiennitet.

Høgskolen har handlingsplan for likestilling, inkludering og antidiskriminering gjeldende for perioden 2009 – 2011. Denne er forankret i vedtatt mandat for likestillings- og diskrimineringsutvalget ved høgskolen og vedtatt av høgskolestyret.

Handlingsplanen beskriver høgskolens strategi og tiltak for likestillings- og antidiskrimineringsarbeidet og skal danne utgangspunkt for de enkelte avdelingers strategier og resultatmål. De tiltak enhetene velger å iverksette skal reflekteres i plandokumenter og budsjett. Oppfølging av likestilling, inkluderings- og antidiskrimineringsarbeidet ved høgskolen er en lederoppgave. Arbeidet skal synliggjøres og følges opp ved at mål og virkemidler forankres på alle ledernivå i virksomheten. Likestillings- og diskrimineringsutvalget gjennomførte i 2010 dialogmøter med ledelsen ved to av høgskolens avdelinger. Ett av målene med dialogmøtene var å få fram likestillingsperspektivet i avdelingenes årsplan.

I 2010 ble det gjennomført en fagdag, med både interne og eksterne innledere, i regi av Likestillings- og diskrimineringsutvalget. Tittelen var "Likestilling og likebehandling i høyere utdanning".

Styret og høgskolens øverste ledelse skal sikre at likestillingsaspektet er vurdert i alle vedtak, og at det er minimum 40 % representasjon av det underrepresenterte kjønn ved oppnevning av utvalg, arbeidsgrupper og lignende.

Ledere med innstillingsrett til tilsetninger skal påse at mangfoldsperspektivet er ivarettatt. Tilsettingsutvalgene skal påse at likestillings- og inkluderingsaspektet er vurdert ved tilsetting. Ved høgskolen skal likestilling, inkludering og antidiskriminering synliggjøres i:

- studie- og arbeidsforhold
- undervisning
- forskning
- planer og rapporter
- all øvrig administrativ virksomhet

med en jevn fordeling av kvinner og menn:

- på alle studienivåer og fagområder
- blant undervisnings- og forskerpersonale
- blant teknisk/administrativt tilsatte
- i styrer/råd/utvalg

Det innebærer at studenter og ansatte ved høgskolen gjenspeiler mangfoldet i befolkningen og at vi legger til rette for at alle blir verdsatt og respektert.

I planperioden vil høgskolen legge vekt på:

- Holdningsskapende arbeid
- Tilstrebe kjønnsbalanse i alle typer stillinger
- Øke andelen kvinner med førstekompetanse og høyere
- Øke rekruttering av kvinner ved fagmiljøer og studier som tradisjonelt er mannsdominerte og vice versa
- Rekruttering og tilrettelegging for minoritetsspråklige studenter

Høgskolen har en stor andel av studenter fra andre land og kulturer som tilsier at det er både naturlig og nødvendig at vi fokuserer på likebehandlingsperspektivet.

Ved utlysning og tilsetninger følger høgskolen de generelle statlige krav for å sikre mangfold i arbeidsstyrken. Som følge av dette innkalles alltid søkere med innvandrerbakgrunn til intervju dersom de ellers fyller kompetansekravene for stillingen.

Ett av høgskolens mål er å tilstrebe kjønnsbalanse i alle typer stillinger. Tallene fra 2010 viser at høgskolen har en kjønnsbalanse totalt sett med 51,3 % kvinner. Andelen kvinnelige ansatte er lavest innen fagområdene ingeniørfag, informasjonsteknologi og økonomi, språk og samfunnsfag, mens helse- og sosialfag topper statistikken med 66,8 % kvinner.

Høgskolen har fremdeles en vei å gå når det gjelder kjønnsbalanse innen UF-stillinger. Ved høgskolen er 65,3 % av de førstekompetente menn. På lavere nivå er kjønnsbalansen jevnere med noe overvekt av kvinner.

Tabell 20. Kjønnsmessig fordeling av kvinner og menn knyttet til undervisnings- og forskerstillinger 2010

	UF-stillinger	
	Førstekompetanse	Lavere nivå
Kvinner	34,7 %	52,8 %
Menn	65,3 %	47,2 %

I administrasjonen (teknisk-/administrative stillinger) er 65,2 % av de ansatte kvinner. Dette viser at den videre utfordringen ligger i få til en jevn fordeling av kvinner og menn innenfor de ulike fagområdene.

Tabell 21. Prosentvis fordeling av kvinner pr. avdeling 2007 - 2010

Avdeling	2007		2008		2009		2010	
	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %	Totalt	Kvinner %
Administrasjonen (teknisk-/adm.)	113,2	69,7	110,3	68,2	118,2	65,3	146,9	65,2
Akademi for scenekunst	8,0	38,8	6,7	38,8	8,4	54,8	8,6	55,8
Avdeling for helse- og sosialfag	109,1	66,1	102,8	65,0	98,1	64,3	81,6	66,8
Avdeling for informasjonsteknologi	29,0	11,4	28,1	11,7	26,2	9,9	24,6	8,1
Avdeling for ingeniørfag	45,4	23,4	44,4	22,7	51,0	29,0	51,4	30,7
Avdeling for lærerutdanning	87,0	41,4	90,3	40,6	86,5	44,3	88,4	46,1
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	44,7	31,3	47,4	27,8	50,0	32,4	46,5	31,0
Fremmedspråksenter	7,4	86,5	6,2	83,9	9,6	87,5	7,7	74,0
SUM	443,8	50,6	436,2	48,8	448,0	50,3	455,6	51,3

Når det gjelder lederstillinger, er fordelingen slik:

Tabell 22. Kvinner i lederstillinger 2010

Stillinger	Antall	Herav kvinner
Rektor	1	1
Prorektor	1	
Direktør	1	
Dekaner	5	1
Kunstneriske ledere	2	1
Mellomledere	8	3
Studieledere	13	4
SUM	31	10

67 av høgskolens ansatte arbeider i deltidsstillinger (deltidsstilling mellom 30 % og 90 %) hvorav 72 % av disse er kvinner. Det er en hovedvekt av deltidsansatte i teknisk- administrative stillinger hvor 86 % av deltidsstillingene knyttes til kvinner. 15 av 48 kvinner i teknisk- administrative stillinger er ansatt som renholdere. Det er en mer jevn fordeling, med noe overvekt av kvinner, innen undervisnings- og forskerstillinger.

Tabell 23. Kjønnsmessig fordeling av kvinner og menn i deltidsstillinger 2010

	HiØ		Tek/Adm		UF-stillinger	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kvinne	48	72	31	86	17	55
Mann	19	28	5	14	14	45
Totalt	67	100	36	100	31	100

4.4 VIRKSOMHETSMÅL 4.3

Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.

Tabell 24. Styringsparametere under virksomhetsmål 4.3

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 4.3	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,82	2,13	1,98	2,00
KD 4.3	Avregninger (gjennomføring av budsjettet i regnskapsåret)	-8.122	-6.658	-2.409	-5.000

De økonomiske resultatene for 2010 viser at høgskolen har god styring på økonomien. Som helhet har høgskolen en robust økonomi, noe som gir handlingsrom til å håndtere svingninger for enkeltavdelinger eller seksjoner. Den løpende økonomiske oppfølgingen gjennom året fokuseres mot områder som viser utviklingstrekk som kan gi grunn til bekymring dersom ikke tiltak settes inn i tide. Likviditetsgraden er sammenlignbar med fjoråret, mens avregningen er noe lavere enn i fjor.

Bokførte avsetninger har økt noe sammenlignet med 2009. Det er primært en økning i avsetning tilknyttet framtidige investeringer som driver årets økning. Utviklingen på utsatt aktivitet har vært tilnærmet flat totalt sett.

4.4.1 Økonomiforvaltning generelt

Høgskolen har kontinuerlig fokus på kvalitetsforbedringer i økonomiforvaltningen, og de økonomiske resultatene de siste årene viser at det er god styring på alle nivåer. Resultatene i de to aktuelle styringsparametere gir ingen indikasjon i negativ retning. Det er likevel identifisert to risikoområder som følges spesielt i 2011: Bygningsmessig drift og Avdeling for ingeniørfag. Når det gjelder Bygningsmessig drift, har styret i sin behandling av prinsippene for fordeling av budsjett for 2011, valgt å styrke dette området gjennom tildeling av økte ressurser. Dette skyldes ikke minst et økende behov for utbedringer og vedlikehold. Avdeling for ingeniørfag på sin side vil bli fulgt opp for å sikre en bedre balanse mellom tilgjengelige ressurser og aktivitetsnivå.

For ytterligere å forbedre kvaliteten på økonomiforvaltningen i forkant av en eventuell fusjon, engasjerte høgskolen i oktober PwC til å foreta en gjennomgang av økonomiforvaltningen og vurdere om den er innrettet på en hensiktsmessig og effektiv måte. PwC gjennomførte på bakgrunn av dette en overordnet evaluering av høgskolens internkontroll og konkluderte med at høgskolen har etablert en velfungerende internkontroll.

Forhold som bidrar til å styrke høgskolens internkontroll:

- høyt fokus på å etterleve eksterne krav og retningslinjer
- kontinuitet i viktige økonomifunksjoner
- velfungerende styringsmodell
- godt samarbeidsklima med lavt konfliktnivå
- god økonomi har redusert behovet for sentral styring og kontroll

Forbedringsområder:

- styring og oppfølging bør samordnes
- intern økonomirapportering kan effektiviseres
- ressursplanlegging ved bruk av arbeidsplaner bør samordnes
- høgskolen bør bygge opp kompetansebredden innen økonomi
- kapasiteten på økonomisiden er marginal
- rutiner og retningslinjer kan kommuniseres bedre

PwCs rapport vil være viktig inn mot den videre utviklingen av økonomiområdet.

4.4.2 Tidsregistrering, dokumentasjon ved utbetaling av overtidsgodtgjørelse m.v.

I tildelingsbrev for 2010 fra Kunnskapsdepartementet pkt. 3.7.3 synliggjøres en del hovedutfordringer i forhold til ressurs- og økonomiforvaltningen i sektoren som Riksrevisjonen har påpekt. Et av punktene gjelder manglende tidsregistrering og dokumentasjon ved utbetaling av overtidsgodtgjørelse. Dette er fulgt opp i 2010. Fra 1. juli 2010 har høgskolen hatt krav om at alle tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger som har inngått avtale med sin leder om at de skal jobbe ut over normal arbeidstid med overtidsgodtgjørelse, skal registrere arbeidstid for hele den perioden det er aktuelt å få overtidspålegg for. Både ordinær arbeidstid og ekstra arbeidstid skal registreres. Det skal også foreligge avtale om overtidsgodtgjørelse. Det utbetales ikke overtidsgodtgjørelse uten at både avtale og tidsregistrering foreligger.

Høgskolen vedtok i oktober 2010 nytt regelverk for elektroniske kommunikasjonstjenester, herunder regler tilknyttet bruk av mobiltelefoner. Selv om bestemmelsene på dette området har endret seg over tid, har høgskolen først nå prioritert å endre internt regelverk. Ved etablering av nytt regelverk for bruk av mobiltelefon i arbeidet er det vektlagt å finne oversiktlige ukompliserte løsninger som er effektive for høgskolen å administrere. Det er også foretatt en gjennomgang med hensyn til hvilke kategorier ansatte som i utgangspunktet skal være omfattet av ordningen med mobiltelefon.

4.4.3 Forbedring og kvalitetssikring av data som registreres i DBH

En annen hovedutfordring som Riksrevisjonen trakk fram var forbedring og kvalitetssikring av data som registreres i DBH. Dette er et område som høgskolen kontinuerlig arbeider for å forbedre. Allerede når rapporteringskrav for kommende år foreligger gjennom tildelingsbrev, blir rapporteringsansvarlige i organisasjonen orientert om endringer i rapporteringskravene. Mangler som er avdekket i foregående års rapporteringsprosess blir forsøkt forbedret ved neste gangs rapportering.

I forbindelse med rapportering for 2010 har DBH lagt opp til et nytt opplegg for kvalitetssikring av data før de publiseres i DBH. Dette er et skritt i riktig retning for å avdekke mulige feil og mangler før godkjenning. Det er fortsatt en del av det som rapporteres via DBH som ikke har et tilsvarende kvalitetssikringsopplegg, og høgskolen ser gjerne at det for all rapportering til DBH vil være mulig å kunne se rapporterte data i forkant av endelig publisering. Dersom alle rapporteringskrav, dataspesifikasjoner for styringsparametere med mer er avklart og synliggjort for institusjonene før grunnlagsdata registreres blant annet gjennom ulike fagsystemer, vil dette bidra til at kvaliteten på de data som rapporteres blir bedre. Det studieadministrative systemet FS vurderes ikke alltid å være så godt tilpasset de rapporteringskrav som er gitt. For eksempel når det gjelder rapporteringskravet knyttet til utdannings-/yrkesbakgrunn for de som tar videreutdanning for lærere finnes det p.t. ingen fornuftig måte å registrere dette verken i opptaksbase ved opptak eller

i studentbase. Det har vært en ganske høy endringstakt knyttet til en del basisdata og tabeller de siste årene, som til en viss grad har ført til et etterslep på oppdatering/registrering av de i rapporteringssammenheng påkrevde datafeltene i FS. Dette gjelder for eksempel registrering av fagbakgrunn for PPU-utdannede som fra i år skulle rapporteres på individnivå og ikke aggregert.

Det er fortsatt noen generelle utfordringer knyttet til datakvaliteten i de manuelle tabellene i DBH-reg, fordi disse i en stor grad fortsatt fordrer registrering av grunnlagsdata utenom de systemer vi rapporterer fra. Det hadde vært særs gunstig ut fra et kvalitetssikringsperspektiv om for eksempel alle studiedata også lett kunne registreres i, tas ut fra og kvalitetssikres i FS.

I forbindelse med rapportering per 15. februar 2011 har vi fulgt opp mulighetene for kvalitetssikring av data. Dette gjelder spesielt i forhold til studiedata. Her har vi hatt gjennomsyn og korrektur i to runder, først med de som har best innsikt i de ikke-aggregerte og ganske komplekse basisdataene vi får ut i rapporter, dvs. de lokale studiestedsadministrasjonene, deretter med ledelsen ved avdelingene når data er aggregert og kombinert før godkjenning og publisering. Høgskoledirektøren har godkjent alle rapportene.

4.4.4 Etterlevelse av regelverket for merverdiavgiftshåndtering

Høgskolen har over tid hatt fokus på etterlevelse av gjeldende merverdiavgiftsregelverk. Det er utarbeidet interne retningslinjer som konkretiserer MVA-reglementet og veileder beslutningstakerne. I tillegg har opplæring på dette området vært høyt prioritert.

4.5 VIRKSOMHETSMÅL 4.4

Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

Tabell 25. Styringsparametere under virksomhetsmål 4.4

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2008	Resultat 2009	Resultat 2010	Mål 2011
KD 4.4	Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader) NY fra 2010	-	-	1	1

Høgskolen er sterkt involvert i samarbeidsprosesser med andre utdannings- og forskningsinstitusjoner med styrking av faglig samarbeid som siktemål. Den viktigste av våre samarbeidsprosesser er Oslofjordalliansen, hvor vi har samarbeid innenfor utdanning (bl.a. lærerutdanning, teknologiutdanning, helse- og sosialfag, økonomi og administrasjon og samfunnsfag). Oslofjordalliansens aktiviteter fører også til samarbeid på områder som internasjonalisering, samarbeid om e-læring og på generelt administrativt nivå. Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Østfold tilbyr i samarbeid Grunnskolelærerutdanning 1. – 7. trinn i Drammen. Bachelorstudium i førskolelærerutdanning, arbeidsplassbasert (AbF) tilbys i samarbeid med Høgskolen i Vestfold. Det samarbeides i Oslofjordalliansen om å tilby Praktisk-pedagogisk utdanning. Basisstudium i høgskolepedagogikk tilbys til andre høyskoler.

Høgskolen har ett studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner som defineres som fellesgrad. Dette gjelder Mastergrad i spesialpedagogikk som tilbys i samarbeid med Universitetet i Stavanger.

Mastergrad Fremmedspråk i skolen tilbys i samarbeid med Göteborgs universitet og Linnéuniversitetet (jf. avsnitt 1.4.2.3).

4.6 VEIEN VIDERE FOR OSLOFJORDALLIANSEN (OFA) I 2011

Arbeidet i piloter, faggrupper og arbeidsgrupper videreføres i 2011 og 2012 innen de områder som er beskrevet over. For 2011 vil det være særlig fokus på:

- Teknologipiloten
Implementering av ny rammeplan, som forsøksordning og i nært samarbeid med NRT (Nasjonalt råd for teknologiutdanning), fra høsten 2011. Iverksetting av felles emner i et eget prosjekt for flercampusundervisning (OFA e-campus). Dersom søknad om felles mastergrad innen Maritim teknologi godkjennes av NOKUT, vil denne iverksettes fra høsten 2011. Piloten har fått innvilget søknad om teknologibasert entreprenørskap fra Norgesuniversitetet. Prosjektet gjennomføres fra høsten 2010 til våren 2012. Høgskolen i Vestfold er tildelt institusjonsprosjekt innen internasjonalisering. Kunnskapsdeling mot de andre ingeniørutdanningene innen OFA. OFA-TEK vil være særlig aktive i prosjektet.
- Lærerpiloten
Lærerpiloten viderefører samarbeidet med GLU⁹ 1, GLU 2 og FLU¹⁰. Piloten gjennomførte en nasjonal PPU¹¹-konferanse i desember 2010. Tema for konferansen var: "Når undervisningen i PPU blir praksisnær og forskningsbasert". Alliansen følger opp temaene på konferansen. Samarbeidet om PPU-utdanningene videreføres innen OFA og nasjonalt.

Lærerpiloten arbeider med grunnlagsdokumenter for en søknad til NOKUT om å bli et "Senter for fremragende utdanning". Styringsgruppen vil sikre at arbeidet i de ulike arbeidsgruppene (avsnitt 5.9) blir koordinert og at de utveksler erfaringer fra arbeidet i de respektive underprosjektene. Det vil være stor oppmerksomhet på kompetanseutvikling for faglig personale i OFA-lærerutdanning. Det skal arbeides videre med kartlegging av den samlede kompetansen både når det gjelder forskning, utdanning og utviklingsprosjekter. Dette for å avklare felles forskningsområder og utvikle kvaliteten i våre utdanninger. Arbeidet med samarbeid og samordning av internasjonalisering av lærerutdanningene videreføres og vil bli styrket i 2011.

- Faggruppe for helse-, miljø - og sosialfag
Viderefører samarbeidet innen bachelorutdanningene. En egen arbeidsgruppe vil spesielt adressere:
 - Harmonisering av struktur for alle masterprogram innen helse-, miljø- og sosialfag i OFA.
 - Utvikle joint master innen lokalt baserte tjenester som en erfaringsbasert master (90 studiepoeng). Sørge for at denne masteren også kan inkludere utskiftbare moduler slik at f.eks. avansert klinisk sykepleie kan inngå.
 - Kompetanseoppbygging innen avansert klinisk sykepleie med studieområder anestesi, operasjon og intensiv.
 - Vurdere de ulike videreutdanningene. Avklare om det skal foregå en spissing og fordeling av områder innen alliansen.

Det er etablert FoU-grupper innenfor følgende fagområdene:

Aldring og eldreomsorg (Høgskolen i Vestfold - HiVe, Høgskolen i Buskerud - HiBu og Høgskolen i Østfold - HiØ) og Psykisk helse (HiVe, HiBu, HiØ og Universitetet for miljø- og biovitenskap - UMB). Det er planer om etablering av forskningsnettverk innen psykisk helse og psykisk helsearbeid. Forskningsgruppene vil utvikle felles søknader knyttet til relevante, nasjonale forskningsområder.

Det arbeides med å etablere et prosjekt mellom teknologi og helse. Med utgangspunkt i at helsepersonell har generelt lav teknologikompetanse og at teknologer har generelt lav kompetanse på behov innen helsesektoren er det et ønske fra ledelsen ved disse miljøene å utrede hvordan utdanning av nye helsearbeidere og teknologer kan møte morgendagens utfordringer i helsevesenet.

⁹ GLU - grunnskolelærerutdanning

¹⁰ FLU - førskolelærerutdanning

¹¹ PPU – praktisk-pedagogisk utdanning

- Faggruppe for økonomi og samfunnsvitenskap
Gruppen skal foreta utredning med rapport som faktagrunnlag for utvikling av videre samarbeid og etablering av en felles webportal innenfor økonomi og samfunnsvitenskap i OFA: Studietilbud, infrastruktur, fagstab, faggrupper, kompetansesammensetning, FoU-produksjon, komplementariteter og paralleliteter i studietilbud, overgangsordninger, studentgrunnlag. Identifisere sterke og svake sider i de enkelte fagmiljøene. Videreføre arbeidet i de etablerte faggruppene og utvikle felles emner som skal gjennomføres gjennom flercampusundervisning. Organisering av alle fagansatte i faggrupper med faggruppeledere. Arbeide i egen faggruppe for å utrede et felles PhD-prosjekt "Økonomi og samfunnsvitenskap" videreføres. Søknad planlegges klar i 2012.
- Faggruppe for IT
Faggruppen vil ha fokus på å utrede et tverrinstitusjonelt informasjonsvitenskaplig mastersamarbeid. Dette i samarbeid med fagmiljøene innen informatikk, informasjonsvitenskap og eventuelt teknologi/ingeniør. Det tas sikte på å etablere IT-faglige masteremner ved henholdsvis HiØ, HiVe og HiBu.
- Arbeidsgruppe for flercampusundervisning (OFA e-campus)
Arbeidsgruppen arbeider tett med pilotene og faggruppene. I 2011 vil det gis felles emner på tvers av institusjonene. Arbeidsgruppen arbeider med å legge forholdene best til rette for at undervisning kan gjennomføres på en god måte.
- Felles forskningsstrategi
Oppfølging av felles FoU-konferanse i 2011 og planlegging av ny felles FoU-konferanse (gjennomføring vinteren 2011/2012). Mulige temaer er søknadsprosesser mot EU- og NFR søknader. Gjennomgang av søknadsprosedyrer, fortolkninger og søknadsskriving. Det planlegges ulike aktiviteter fram mot neste felles FoU-konferanse.
- Felles konferanser
Planlegging og gjennomføring av konferanse om tema "Internasjonalisering og SAK"

Rapporten for 2010 og planlagte aktiviteter for 2011 viser stort engasjement og entusiasme rundt samarbeidstiltakene innen OFA. Institusjonene tillater seg å be om at samarbeidet i 2011 støttes av departementet gjennom midler i SAK-programmet med samme beløp som i 2010, i alt 6 mill. kroner.

5. ANDRE RAPPORTERINGSKRAV

5.1 STYRETS ARBEID

Høgskolestyret består av 11 personer: 2 studentrepresentanter, 4 eksterne og 5 interne representanter (1 teknisk-administrativt tilsatt, 2 fra undervisnings- og forskningspersonalet i ordinære stillinger samt rektor og prorektor); rektor er styreleder. Styret var i 2010 inne i sitt fjerde år og er dermed et godt etablert kollegium. De faste medlemmene melder sjelden forfall til møtene, noe som gjør styret svært stabilt. På et styreseminar i april gjennomførte styret en nyttig selvevaluering. Styremedlemmene, både eksterne og interne, både studenter og ansatte, er positive til å stille opp også på arrangement utenfor møtene og bidrar dermed aktivt til institusjonens utvikling. Høgskolestyret gjennomfører årlige oppfølgingssamtaler med rektor/styreleder; styret er også representert når rektor har medarbeidersamtale med direktør.

2010 har vært preget av arbeidet med Oslofjordalliansen og, ikke minst, høgskoleutredningen. Styret behandlet våren 2010 utredningen *Sett under ett II*, både gjennom interne styreseminar og gjennom ordinær styrebehandling. Den videre oppfølgingen av høgskoleutredningen var en hovedsak for styret før sommeren, og styret var aktivt med på å planlegge den videre prosessen fram mot endelig vedtak i november 2010. Styret har vært representert i sentrale arbeidsgrupper i forbindelse med dette arbeidet; styret møtte også de hovedtillitsvalgte til samtale i etterkant av styrets vedtak i saken. I tillegg har enkelte styremedlemmer deltatt på noen av de interne informasjons- og diskusjonsmøtene på høgskolen. Høyere utdannings- og forskningsminister Tora Aasland prolongerte i desember styrets funksjonsperiode ut 2012 i forbindelse med positivt svar

på foreløpig fusjonssøknad fra høgskolene i Østfold, Vestfold og Buskerud, noe styret har tatt til etterretning.

Utover dette er de årlige styresakene om studieportefølje og studentmåltall¹² samt aktivitetsplan og budsjett blant styrets viktigste saker. Styret har også vist særlig interesse for de årlige analysene av trender i søkerutviklingen, av implementeringen av ny grunnskolelærerutdanning og av NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanninga. SWOT-analysen gjennomført i 2010 (omtales andre steder i dokumentet), som fokuserte på hele bredden av virksomheten i avdelingene, ble viet stor oppmerksomhet av styret.

Etatsstyringsmøtet og dialogmøtet for Oslofjordalliansen behandles i styret, både i forbindelse med at styret oppnevner delegasjonen til etatsstyringsmøtet, gjennom formøter og gjennom etterarbeidet. Styret orienteres muntlig av styreleder om etatsstyringsmøtet ved første anledning etter at etatsstyringsmøtet har funnet sted; den skriftlige tilbakemeldingen fra departementet legges fram for styret når den foreligger.

5.2 OPPFØLGING AV TILBAKEMELDING TIL INSTITUSJONEN

I tabell 26 er det en oversikt over sentrale tilbakemeldinger til institusjonen ved etatsstyringsmøte og hvor disse temaene er omtalt i *Rapport og planer*.

Tabell 27 er en tilsvarende oversikt for tilbakemeldinger av generell art.

Tabell 26. Tilbakemelding til institusjonen ved etatsstyringsmøte 2010

Tema	Aktuelt sektormål/avsnitt (beskrive hvor dette er omtalt)
Høgskolens profil vurdert opp mot OFA og det utvidede regionale nedslagsfeltet dette innebærer	1. Sektormål 1, avsnitt 1.1.1.3 5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.9
Høgskolen bør tydeliggjøre sine mål for OFA-samarbeidet	4. Sektormål 4, avsnitt 4.6 5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.9
Ujevn fordeling av publiseringsaktivitet	2. Sektormål 2, avsnitt 2.3
Fullføring i doktorgrader/utvikling i kompetansenivå	2. Sektormål 2, avsnitt 2.2 4. Sektormål 4, avsnitt 4.3
FoU-satsingsområder	2. Sektormål 2, avsnitt 2.1.2
Regionalt engasjement	1. Sektormål 1, avsnitt 1.2.1 3. Sektormål 3
Utfordringer knyttet til studieprogresjon	1. Sektormål 1, avsnitt 1.3.3.5, 1.3.4 og 1.3.6 5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.4
Oppfølging av aktivitetskravene	5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.4
Utvikling av kvalitetsarbeidet	1. Sektormål 1, avsnitt 1.1.3 og 1.3
Læringsmiljøundersøkelsen 2010	1. Sektormål 1, avsnitt 1.3.5
Internasjonalisering	1. Sektormål 1, avsnitt 1.1.4 og 1.4 2. Sektormål 2, avsnitt 2.1.1
Ambisjonsnivå for styringsparameterne	D. Vedlegg, Aktivitetsplan 2011 samt under kommentarer av styringsparameterne under de ulike sektormålene
Videreutvikling av risikostyring	4. Sektormål 4, avsnitt 4.1.5 D. Vedlegg, Aktivitetsplan 2011
Behandling av viktige temaer i styret	5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.1
Økning i avsetninger	Sektormål 4, avsnitt 4.4
Formål med eierskap i selskaper	5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.3
Midlertidige stillinger	4. Sektormål 4, avsnitt 4.1.6

¹² Et internt måltall for dimensjonering av studenttall.

Tabell 27. Tilbakemelding av generell art ved etatsstyringsmøte 2010

Tema	Aktuelt sektormål/avsnitt (beskrive hvor dette er omtalt)
Læringsmiljøutvalg	1. Sektormål 1, avsnitt 1.1.5 og 1.1.6
Studentvelferd	1. Sektormål 1, avsnitt 1.1.5 og 1.1.6
Samarbeid med Uninett	5. Andre rapporteringskrav, avsnitt 5.10
Entreprenørskap	3. Sektormål 3, avsnitt 3.1.1
Kvalifikasjonsrammeverk	1. Sektormål 1, avsnitt 1.3.3.3

5.3 FORVALTNING AV FULLMAKTER

Høgskolen har to små aksjeposter i to forskjellige selskaper, totalt bokført til en verdi på kr 71.000. Disse aksjepostene ble anskaffet før nåværende BOA-reglement trådte i kraft. Selskapene er regionale aktører som skal fremme innovasjon og næringsutvikling. Deres virksomhet er av en slik karakter at høgskolen kan dra nytte av deres kompetanse i samarbeidsprosjekter der høgskolen finner dette formålstjenlig.

Høgskolens grunnholdning er å være tilbakeholden med hensyn til å investere i selskaper.

5.4 AKTIVITETSKRAV

Tabell 28. Aktivitetskrav og resultater i utvalgte studier 2007 - 2010

Studium	2007		2008		2009		2010	
	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat
Sykepleierutdanning	95	97,7	95	114,9	95	108,9	95	122,7
Bioingeniørutdanning	28	26,3	28	19,9	28	22,8	28	15,1
ABIOK-utdanning ¹³⁾			17	29,9	17	18,8	17	12,9
Vernepleierutdanning	64	55,8	64	61,2	64	46,0	64	47,1
SUM	187	179,8	204	225,9	204	196,5	204	197,8

Tallene gjelder studieårene 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009 og 2009/2010.

Bachelor sykepleie: At måloppnåelsen er høyere enn aktivitetskravet skyldes først og fremst et høyere opptak enn normalt. Dette basert på erfaring med frafall i tidligere år.

Bachelor bioingeniør: Årsakene til ikke oppfylt aktivitetskrav skyldes en stor andel studenter med lav inntakskvalitet, som derfor ikke består eksamen. En annen årsak er stor andel minoritetsspråklige studenter som bruker minimum ett år lenger enn normert studietid. I studentsamtaler med studenter som presterer dårlig i studiet (stryker til eksamen i 1. semester), kommer det som oftest fram at egeninnsatsen i studiet er lav. For minoritetsspråklige er språket en stor utfordring, spesielt i faget "Fysiologi, anatomi og histologi" som krever norsk fagspråk. Det er også høy strykprosent i "Grunnleggende kjemi" grunnet svake matematikkarakterer fra videregående. For kull 2009 ble det tatt opp kun 26 studenter. Dette er spesielt lavt. Det har vært et høyere opptak av nye studenter i 2010, og tallene for disse viser en bedre studiepoengsproduksjon enn kullet 2009/2010.

Det er gjennomført en del tiltak for å forbedre gjennomstrømmingen. Det er utarbeidet et nytt emne, "Biomedisinsk analyse" 15 stp. Emnet går parallelt med emnene "Grunnleggende kjemi" og "Fysiologi, anatomi og histologi" i 1. semester, men avsluttes i 2. semester. Arbeidskrav i emnet, bl.a. regneøvelser og laboratorieoppgaver, er utarbeidet med mål om å forbedre regneferdigheter (spesielt knyttet til "Grunnleggende kjemi") og kommunikasjon for økt norsk språkforståelse/fagspråk.

Studentassistenter har vært brukt knyttet til oppgaveløsning i emnet "Grunnleggende kjemi", i tillegg til mer veiledning av faglærere. Studenter fikk tilbudt om matematikk-kurs i forbindelse med

¹³ I rapport og planer for 2008 – 2009 og 2009 – 2010 er studiepoengsproduksjonen beregnet på en annen måte.

studiestart. Studieleder for Bioingeniørutdanningen var med i planlegging og gjennomføring av en fagdag for ansatte ved høgskolen, med fokus på språk og et flerkulturelt læringsmiljø. Det arbeides videre med innspill fra fagdagen i høgskolens sentrale studiekvalitetsutvalg.

Studieleder vil intensivere bruk av oppfølgingssamtaler med studenter som ikke består eksamen i 1. semester.

Bachelor vernepleie: Til tross for at det ved opptaket ble tatt opp langt flere studenter enn internt måltall¹⁴, er måloppnåelsen lavere enn aktivitetskravet. Det viser seg at mange studenter har sluttet ved studiet, noen på grunn av personlige årsaker fordi de følte at de ikke hadde valgt det rette studiet og mange på grunn av ikke bestått eksamen. For å møte frafallsproblematikken blir det gjennomført flere tiltak. Tilbakemeldinger ved emneevalueringer benyttes aktivt i kvalitetsutviklingsarbeidet. Det gjennomføres utdanningssamtaler med samtlige studenter i løpet av det første semesteret, og det tilbys kurs i akademisk skriving. Fra studieåret 2010/2011 deles studentkullet i to grupper for å kunne gi bedre oppfølging.

Videreutdanning AIO: Opptaket på AIO er helt avhengig av sykehusets stipendordninger som varierer fra år til år, noe som medfører at måloppnåelsen i stor grad er avhengig av hvor mange stipender som sykehuset gir til sine ansatte. Beregningen av 60-studiepoengsenheter som avlegges på første årstrinn på disse utdanningene kompliseres av opptaksfrekvensen. Det er opptak på disse utdanningene hver 18. måned, dvs. at det veksler mellom opptak i januar i det ene året og august 18 måneder senere. De kommer derfor i utakt med studieåret og aktivitetskrav som er satt hvert år. Vi velger derfor å ta med hele årets studiepoengsproduksjon for dette studiet uavhengig av opptakstidspunkt.

5.5 INVESTERINGSPROSJEKTER

Høgskolen har startet et utredningsarbeid med sikte på å oppgradere resterende gammel bygningsmasse i Fredrikstad. Deler av bygningsmassen i Fredrikstad har et klart behov for modernisering i forhold til de krav som settes til undervisningsrom og arbeidsplasser. Den aktuelle bygningsmassen leies av Fredrikstad Eiendomsutvikling AS, en privat aktør, og et eventuelt oppgraderingsprosjekt vil gjøres i samarbeid med denne utleier. Før et eventuelt prosjekt kan fremlegges for relevante besluttsende organer skal det oppgraderingsbehovet konkretiseres og de økonomiske konsekvenser for høgskolen avklares.

5.6 TILDELING AV MIDLER OVER KAP. 0281

Høgskolen i Østfold har alene fått tildelt følgende midler over kap. 0281 i 2010:

- Teknologi og samfunn i forkurs i ingeniørutdanningen kr 100.000

I tillegg har Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Østfold fått tildelt midler over kap. 0281 både i 2009 og 2010:

- Samarbeid om de nye grunnskolelærerutdanningene 2009 kr 4.000.000
- Samarbeid om de nye grunnskolelærerutdanningene 2010 kr 2.500.000

Teknologi og samfunn i forkurs i ingeniørutdanningen

Det ble arrangert konferanse i forkurs for ingeniørutdanning og maritim høgskoleutdanning i emnet teknologi og samfunn ved høgskolen 11.2. – 12.2.2010. Det var totalt 26 deltakere på denne konferansen. Programmet for disse to dagene var omfattende med 20 forelesere/innledere

¹⁴ Et internt måltall for dimensjonering av studenttall.

fra både næringslivet og universitets- og høgskolesektoren. Evalueringen av konferansen var god og det var ønske om å ha en tilsvarende samling også neste år. De tildelte midlene kr 100.000, er brukt til dekning av reisekostnader, overnatting, bevertning og til dekning av medgått arbeidstid i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av konferansen.

Samarbeid om de nye grunnskolelærerutdanningene

Det skal rapporteres om bruk av disse midlene innen 1.3.2011. Midlene som er tildelt for disse prosjektene er overført til Høgskolen i Vestfold. Det er følgelig den institusjonen som rapporterer om bruk av midlene på vegne av de tre høgskolene. Se også avsnitt 5.9.1.

5.7 SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP

Høgskolen har utarbeidet en egen beredskapsside på nett for kriser og krisehåndtering. Siden oppdateres og ajourholdes jevnlig. I 2010 ble beredskapsplanen ved dødsfall (ansatt/student) revidert.

Beredskapsarbeidet er forankret i høgskolens ledelse i henhold til vedtatt beredskaps- og krisehåndteringsplan. Beredskapsplanene er gjennomgått med ledere, og gjort lettere tilgjengelig på høgskolens nettsider. Med hensyn til brannvern er dette ivaretatt iht. forskrift i samarbeid med huseier på begge studiestedene. Det er etablert ny brannvernplan for studiested Fredrikstad som følge av sammenslåing av Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag.

Det er anskaffet hjertestarter ved begge studiestedene. Resertifisering av opplærte brukere av hjertestarter gjennomføres årlig.

Begge studiestedene har avtale med nærliggende barnehage om evakuering til våre bygg ved kriser hos dem.

Høgskolen og Sjømannskirken har inngått en avtale om beredskap/krisehåndtering og sosial nettverksbygging i utlandet. Avtalen innebærer at Sjømannskirken stiller seg til disposisjon som en ressurs for studenter og ansatte som oppholder seg i utlandet, enten de er på kortere eller lengre opphold.

5.8 BRUKERUNDERSØKELSER

Systemer for tilbakemeldinger fra våre brukere utgjør sentrale deler av kvalitetssystemet til høgskolen, og vi bruker betydelige ressurser på å kartlegge og evaluere vår egen virksomhet. Brukerundersøkelser er en sentral del i dette arbeidet. For mer om evalueringssystemene i kvalitetssystemet til høgskolen, se avsnitt 1.1.2 og 1.3. Våre største brukerundersøkelser er:

- EVA 1 (Læringsmiljøundersøkelsen, inneholder informasjon om bibliotek, IT-tjenester, studentservice, kantine, botilbud osv.)
- EVA 2 (studiekvalitet overordnet)
- EVA 3 (studiekvalitet på emnenivå)

I tillegg til dette gjør vi analyser av hvordan studentene våre blir mottatt i arbeidslivet, og gjør analyser om vi er attraktive for søkere. Vi har opprettet faste dialogpunkter med store offentlige aktører i regionen som vi bruker aktivt inn i videreutvikling av studier og FoU-aktivitet. Flere av avdelingene, samt pilotene i Oslofjordalliansen har opprettet eller planlegger å opprette Advisory Boards. Avdeling for informasjonsteknologi og Avdeling for ingeniørfag har opprettet Advisory Boards.

Alle disse undersøkelsene er beskrevet i detalj i andre deler av *Rapport og planer*.

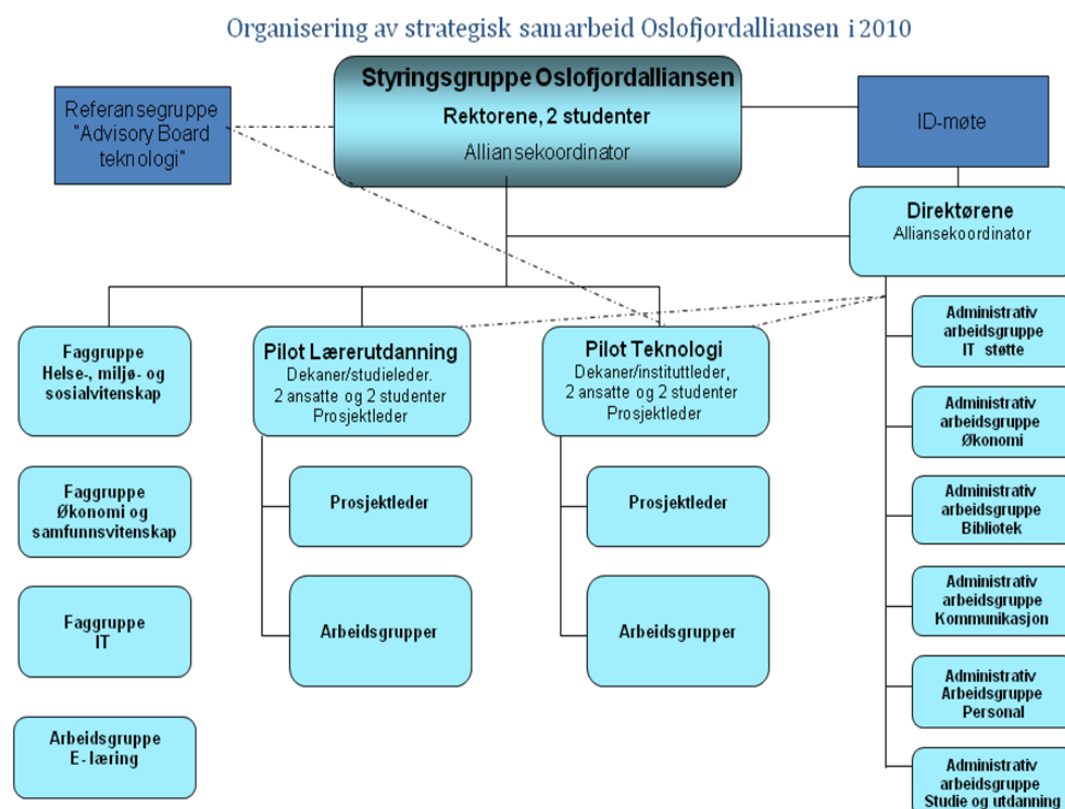
5.9 SAMARBEID, ARBEIDSDELING OG KONSENTRASJON

5.9.1 Samarbeid innen Oslofjordalliansen

5.9.1.1 Innledning

Oslofjordalliansen er et strategisk, faglig samarbeid mellom UMB, HiBu, HiVe og HiØ. Samarbeidet er nedfelt i egen samarbeidsavtale og det er framforhandlet sentral medbestemmelsesavtale.

Figur 1. Oppdatert organisasjonskart for Oslofjordalliansen

Lenke til web-side: <http://www.oslofjordalliansen.no/>

Alliansen fikk i 2010 6 millioner fra KD under SAK-programmet for å støtte faglige og administrative tiltak i alliansen. Sammen med institusjonenes bidrag med 2 millioner hver, og omfordeling av 2 millioner til grunnskolelærerutdanning, har dette dannet den økonomiske rammen for samarbeidet i 2010. Administrative støttefunksjoner knyttet til samarbeidet har kommet i tillegg som ekstra bidrag fra institusjonene.

Konkret ble de totale midlene benyttet til:

- Utvikle felles, integrerte teknologiutdanninger (BA - MA - PHD¹⁵)
- Utvikle felles, integrerte lærerutdanninger (BA - MA - PHD)
- Utvikle OFA e-campus, utstyr og pedagogikk
- Prosjektstøtte til tverrinstitusjonelt samarbeid - arbeide i faggruppene
- Utvikle nye kommunikasjonsformer på tvers av institusjonene
- Etablere samarbeid innen forskning og felles forskningssatsninger
- Støtte for felles studentaktiviteter
- Støtte for ressurs til tillitsvalgte

¹⁵ BA: Bachelor, MA: Master og PHD: doktorgrad

- Utvikle tiltak innen rekruttering, profilering og markedsføring
- Ledelse, koordinering og drift, herunder webportal

5.9.1.2 Vurdering av måloppnåelse

Felles, integrerte teknologiutdanninger (BA - MA - PHD)

Arbeidsdeling og samordning er ivarettatt gjennom arbeidet i piloten. Det vises til utdanningskartet for teknologi i figur 2. Master- og bachelorgrader utfyller hverandre i stor grad hverandre.

Høgskolen i Vestfold har fått godkjent Phd-grad innen mikro-/nanoteknologi som dekker et nytt fagområde i sektoren og således ikke konkurrerer med teknologigrader ved UMB.

Teknologipiloten har arbeidet aktivt for å samordne felles struktur for ingeniørutdanningene. Piloten har utarbeidet felles høringsuttalelse for ny rammeplan, og er gjennom sitt samarbeid over to år klar for implementering av den nye rammeplanen. Ingeniørutdanningene innen alliansen utfyller hverandre i større grad enn de konkurrerer med hverandre. Avklarte overgangsordninger innen ingeniørutdanningene og til masterutdanningene gir studentene større valgmuligheter og tilgang til en større gruppe fagpersoner.

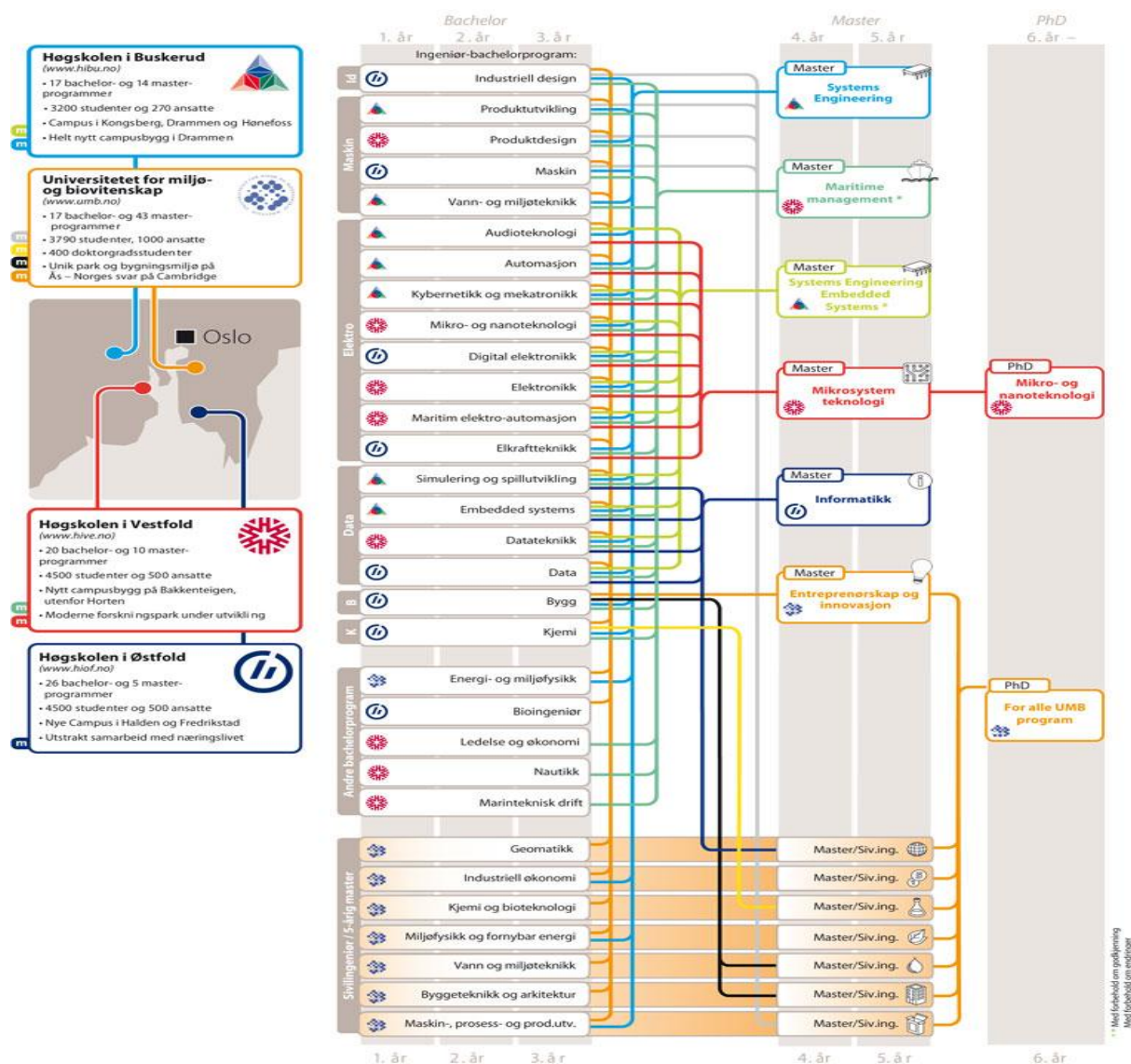
Det er opprettet et Advisory Board med deltagere fra ledende nærings- og arbeidsliv i regionen. Deltagerne representerer sentrale bedrifter som etterspør kandidater på de ulike teknologiområdene. Advisory Board bidrar til å sikre relevant og industrinær utdanning. De vil kunne fremme forslag om faglig retning innen eksisterende utdanninger og gi innspill på eventuelle nye utdanninger. Teknologipiloten har i fellesskap utviklet et forslag til ny mastergrad innen Maritim teknologi og søknad om godkjenning er sendt NOKUT. Eventuell iverksetting fra høsten 2011.

I 2010 har piloten hatt økt fokus på forskningssamarbeidet. Det er i den sammenheng etablert en arbeidsgruppe og det er ansatt en egen prosjektutvikler for å styrke dette arbeidet. Arbeidet har hatt fokus å utvikle søknader mot Oslofjordfondet og Hovedstadsfondet. Institusjonene har foreløpig fått god uttelling på søknader mot Oslofjordfondet (av 28 godkjente kvalifiseringsprosjekter i første runde kom 8 fra Oslofjordalliansen og hvorav 5 fra teknologipiloten). Det utarbeides forskningsområder på tvers av disiplingrensene, eksempelvis helse og teknologi. Innovasjon kan utvikles på tvers av institusjon, fagområde, samfunns- og arbeidsliv.

Teknologipiloten har fokus på følgende forskningsområder i årene framover:

- Miljø, klima og energi
- Mikro- og nanoteknologi
- Maritim teknologi
- Systems Engineering

Figur 2. Utdanningskart for teknologiutdanningene

Felles, integrerte lærerutdanninger (BA- MA- PHD)

Lærerpiloten har i stor grad samarbeidet om utvikling og arbeidsdeling innen de nye grunnskolelærerutdanningene. Oslofjorden har blitt en av de definerte regioner for lærerutdanning i Norge. Studenter skal kunne utnytte emner og fagkompetanse på tvers av institusjonene. Grunnskolelærerutdanningen 1. - 7. trinn i Drammen er eksempel på et felles tiltak mellom de tre høgskolene i alliansen.

Piloten har opprettet arbeidsgrupper for førskolelærerutdanning, grunnskolelærerutdanning 1. - 7. trinn, grunnskolelærerutdanning 5. - 10. trinn, praktisk-pedagogisk utdanning, etter- og videreutdanning, veiledning og rådgiving og FoU- kompetanseheving. Fagpersonalet ved institusjonene ble invitert til å søke om midler til kompetansebygging og erfaringsutveksling. Det ble gitt støtte til i alt 12 tiltak.

Samarbeidet rundt videre utvikling av praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) har kommet langt, fra høsten 2011 er det forventet at studentene skal kunne starte sin utdanning ved én av institusjonene og samtidig ta enkeltemner ved én av de andre. I inneværende studieår testes dette av to studenter.

Piloten har en rekke områder der de i fellesskap er ansvarlig for fagutvikling, forskning og søknader rettet mot aktuelle programområder. Piloten har blant annet et felles ansvar for arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning, kompetanseheving i forhold til flerkulturelle perspektiver i lærerutdanningen og utvikling av fremmedspråk i lærerutdanningene.

Piloten har satt i gang arbeid med å utarbeide et beslutningsgrunnlag for søknad til NOKUT om å bli et "Senter for fremragende utdanning". Piloten har søkt og fått tildelt midler fra Utdanningsdirektoratet for utvikling og utprøving av etterutdanningstilbud.

Faggruppe Helse-, miljø- og sosialfag

Faggruppen har hatt fokus på tre arbeidsområder:

1. Videreutvikle samarbeidet innen bachelor i sykepleie i henhold til foreslåtte satsningsområder

Innen dette punktet er det samarbeidet om kliniske studier/labstudier, pedagogiske metoder, tverrfagligsamarbeid og etikkundervisning.

2. Videreutvikle felles master i lokalbaserte tjenester

Det ble nedsatt en arbeidsgruppe for etter- og videreutdanning og mastergradsutdanninger. I dette arbeidet deltar alle 4 institusjonene i OFA. Arbeidsgruppen vurderte at det er et stort behov for etablering av en felles mastergradsutdanning innen lokalbaserte tjenester. Begrunnelsene knyttes til Samhandlingsreformen (St. meld. nr. 47) som peker på utfordringene som er beskrevet i Omsorgsplan 2015, med særlig vekt på forebyggende og helsefremmende innsats og pasientenes behov for koordinerte tjenester, tidlig intervensjon og lavterskeltilbud.

3. Arbeide videre med å konkretisere områder for FoU-samarbeid

Samarbeidsområder innen utdanning og forskning bør i størst mulig grad være sammenfallende, slik at forskningen bidrar til utvikling av både BA- og ikke minst MA-program. Det var spesielt to FoU-områder som utpekte seg. Med dette utgangspunktet er det etter initiativ fra sentrale fagpersoner etablert FoU-grupper innenfor disse fagområdene.

- Aldring og eldreomsorg (HiVe, HiBu og HiØ, UMB takket nei av kapasitetshensyn)
- Psykisk helse (HiVe, HiBu, HiØ og UMB)

Høgskolen i Buskerud har sendt søknad om PhD innen klinisk helsevitenskap. PhD-programmet har en bred inngang slik at helseutdanninger fra alliansen kan rekrutteres til programmet.

Faggruppe Økonomi og samfunnsvitenskap

Faggruppen representerer et stort og viktig studie- og forskningsområde ved de tre høgskolene og har ca. 28 % av studentmassen ved institusjonene. Faggruppen ønsker å utvikle et PhD-program innen Økonomi og samfunnsvitenskap. Faggruppen har etablert følgende interne prosjektgrupper:

- 1) Bedriftsøkonomi, regnskap og revisjon
- 2) Samfunnsøkonomi
- 3) Markedsføring og strategi
- 4) Informasjonssystemer
- 5) Organisasjons- og ledelse
- 6) Øvrige samfunnsfag

Prosjektgruppene har i fellesskap diskutert muligheter og utfordringer samt konkrete ideer og forslag for samarbeid innen undervisning og FoU. UMB inviteres til faglig samarbeid i konkrete enkeltprosjekter innen undervisning og forskning, men deltar ikke i prosjektgruppene.

Faggruppe for IT

Faggruppen har samarbeidet om to områder:

- (1) Samarbeid om høyere gradsstudier innen informatikk og informasjonsvitenskap.
- (2) Samarbeid om FoU-prosjekter/fagutviklingsprosjekter og utadrettet virksomhet.

Samarbeidet er konkretisert gjennom et FoU-seminar og studietur til SydDanske Universitet. Fokuset har blant annet vært å involvere fagstabene.

Det er foreløpig ikke etablert konkret samarbeid om høyere grads studier. Aktuelle fagområder for PhD er innen informatikk (HiØ og UMB, eller HiØ alene). HiØ har mastertilbud innen informatikk. For utvikling av eventuelt nye mastergrader er dette mest aktuelt for informasjonsvitenskap, og med de tre høgskolene som deltagere.

Arbeidsgruppe e-læring

Arbeidsgruppen har fokus på å gjøre undervisningen i OFA mer fleksibel slik at flest mulig personer kan dra nytte av undervisningen uavhengig av tid og rom, funksjonsevne, økonomi eller sosial og kulturell tilhørighet. Det arbeides med å finne pedagogiske, organisatoriske og tekniske løsninger for en operativ e-campusløsning for Oslofjordalliansen. Systemer og utstyr koordineres med administrativ arbeidsgruppe innen IT-støtte.

Tiltak så langt: Camptasia Relay gjøres tilgjengelig for alle fagpersoner. Det gis opplæring i bruk av Elluminate og det utvikles felles "how to" websider når det gjelder bruk av digitale verktøy, på utsiden av felles studentsystem Fronter. I samarbeid med skrivesenter på HiVe skal det utvikles digitale skriveveiledninger.

Felles forskningsstrategi

Pilotene og faggruppene har arbeidet med forskningsstrategier innen sine fagområder, jf. rapport ovenfor. Oslofjordalliansen fikk god uttelling i første runde i Oslofjordfondet. Hovedstadsfondet har foreløpig ikke tildelt midler til prosjekter.

Prorektorene har ansvar for å utvikle fellestiltak. Det er i den forbindelse arrangert et FoU seminar med god deltagelse fra institusjonene. Neste FoU-seminar er 10. februar 2011. Temaene på dette seminaret er etablering av forskergrupper, med erfaringer fra Oslo Cancer Cluster. Det skal holdes parallellsesjoner innen:

- Helse og helseteknologi
- Velferd og velferdssamfunn
- Pedagogikk og lærerutdanning
- Energi og klima
- Entreprenørskap

Parallellsesjonene gjenspeiler satsningsområder innen OFA-samarbeidet. Norges forskningsråd vil gi oversikt over muligheter for forskningsfinansiering innenfor temaene fra parallellsesjonene - fra Forskningsrådet, Regionale forskningsfond og EU.

Rekruttering, profilering, markedsføring og webportal

Institusjonene har utviklet en felles webportal der alliansens ulike tiltak, aktiviteter og dokumenter er søkbare. Alliansen har gitt ut en årsmelding for 2009 og det er etablert en ordning med nyhetsbrev (nr. 1 og nr. 2 i 2010) der en rekke saker av interesse er beskrevet. Alliansen har hatt særlig fokus på rekruttering til teknologiutdanningene og lærerutdanningene gjennom egen brosjyre for de to utdanningene. Institusjonenes øvrige studietilbud er søkbare fra webportalen. Rekruttering og profilering av alliansen foregår gjennom messedeltagelse og medieoppslag for øvrig. De fire institusjonene opptrer samlet (nær hverandre) på de ulike utdanningsmessene.

Medbestemmelse for ansatte og studenter

Alliansens samarbeidsavtale og avtale om medbestemmelse sikrer ansattes deltagelse i pilotprosjektene, faggrupper og arbeidsgrupper. Tilsvarende ordning gjelder for studentene. Det avsettes en særskilt ressurs for tillitsvalgte og studenter under OFAs budsjett, slik at deltagelse i de ulike grupper er mulig og at ordning med ID-møter med tillitsvalgte gjennomføres før saker fremmes for styringsgruppen i alliansen.

Studentene disponerer midler som benyttes til å koordinere studentarbeidet på tvers av studiestedene. Studentene deltar aktivt på med informasjonsarbeid, eksempelvis på utdanningsmesser. Studentene er representert i styringsgruppen for alliansen.

Studentsamskipnadene innen de fire fylkene har etablert et samarbeid under betegnelsen SOFA. Dette indikerer tettere samarbeid om studentvelferd innen alliansen og vil bli fulgt opp med mer kontakt fra alliansens side i 2011.

Samarbeid administrasjon og administrative støttefunksjoner

Det administrative samarbeidet i alliansen skal understøtte den faglige aktiviteten og være saksforberedende for styringsgruppen. Direktørene har det overordnede ansvaret for de administrative støttefunksjonene som gis til alliansen. Direktørene har etablert arbeidsgrupper innen: Studie- og utdanning (studieadministrasjon), IT-støtte, Økonomi, Bibliotek, Kommunikasjon (informasjon, rekruttering og markedsføring) og Personal (ID-møte¹⁶, medbestemmelse).

De administrative arbeidsgruppene arbeider mot pilotene, faggruppene og administrasjon slik at studenter og ansatte får best mulig tjenester for sine behov innen alliansen. Det har vært arbeidet mye med gjensidig informasjon og kommunikasjon på tvers av institusjonene i 2010 i forholdet mellom fag og administrasjon. Dette har medført reviderte mandater for de administrative arbeidsgruppene og bedre rutiner for samhandling.

Direktørene forbereder saker for styringsgruppen og vedtakssakene legges fram for felles ID-møte. Koordinator saksforbereder og er bindeledd mellom de ulike tiltakene i alliansen. Samarbeidet på tvers av institusjonene bidrar til å heve den administrative kvaliteten i alliansen og det arbeides videre med arbeidsdeling innen spesielle støttefunksjoner.

Det har vært avgjørende at alliansen har hatt driftsmidler til å kunne koordinere og utvikle administrativ støtte, utøve ledelse av prosjektene, til å kunne utvikle samarbeidet med tjenestemannsorganisasjonene (jf. medbestemmelsesavtale), samt å sørge for at ansatte og studenter gis muligheter for deltagelse i arbeidet innen de mange faggruppene. Et betydelig antall ansatte er engasjert i arbeidsgrupper. Studentene deltar både i styringsgruppen og i arbeidsgrupper knyttet til pilotene. Studentene har også fått stilt midler til disposisjon slik at de kan ha fellesseminarer for gjensidig informasjon og diskusjoner.

Alliansen har nå et velfungerende system for videokonferanser og det er kjøpt inn utstyr for flercampusundervisning som del av OFA e-campus. Det nye utstyret for flercampusundervisning skal tas i bruk fra våren 2011. HiBu prøver ut et nytt system for intern kommunikasjon, Office Communicator. Dette krever felles e-postsystem og er en effektiv lyd-, bilde- og dokumentkommunikasjon fra egen PC. Felles e-læringsplattform, Fronter, er innført på institusjonene. Institusjonene har nå også FS som felles studentadministrativt system. Dette forenkler håndtering av studenter på tvers av institusjonene og bidrar til gjensidig erfaringsutveksling blant personalet.

5.9.2 Samarbeid med fylkeskommunene i Akershus, Buskerud, Vestfold og Østfold

Fylkeskommunene i Akershus, Buskerud, Vestfold og Østfold og Oslofjordalliansen har etablert et formalisert samarbeid. Fra fylkeskommunene deltar fylkesordførerne og fylkesrådmenn, og fra Oslofjordalliansen deltar rektorene. Det holdes ett møte i semesteret. Temaene fra møtene i 2010 har vært bl.a.:

- Status fra institusjonene og SAK-samarbeid innen OFA
- Arbeidet med ny lærerutdanning og pilot teknologi
- Utredning om tettere institusjonelt samarbeid
- Regionale forskningsfond
- Utvikling av strategisk organ for kompetanseutvikling
- Etablering av kompetansefond

¹⁶ Informasjons- og drøftingsmøte

Fylkeskommunene bidrar med midler til de enkelte institusjonene etter søknad. Midlene benyttes til fag- og kompetanseutvikling, samt generell støtte for å forberede, utvikle og støtte det øvrige arbeidet i alliansen.

5.9.3 Institusjonelt samarbeid mellom HiBu, HiØ og HiVe

Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Østfold har videreført arbeidet vedrørende tettere institusjonelt samarbeid. Utredningsarbeidet forelå i mars 2010. Det ble foretatt en intern og ekstern høringsrunde før sak ble framlagt for styrene. Styrene i Buskerud og Vestfold fattet vedtak om å gå videre i arbeidet mot fusjon i juni 2010, styret i Østfold valgte å gå en ny runde med intern utredning og høring før tilsvarende vedtak ble fattet i november 2010. Foreløpig søknad om fusjon ble oversendt departementet i desember 2010. Planlegging og implementering av prosess fram mot endelig beslutning er under arbeid.

Samarbeidet innen Oslofjordalliansen går videre med full kraft. I sak om fusjon som fremmes for styrene i februar 2011 går det fram at det er et mål å videreutvikle Oslofjordalliansen sammen med UMB, parallelt med fusjonsutredningen.

5.9.4 SAK-prosesser i tillegg til Oslofjordalliansen og høgskoleutredningen

Innenfor Oslofjordalliansen er det ingen naturlige samarbeidspartnere for Akademi for scenekunst. For å videreutvikle og styrke de to kunstfaglige bachelorgradene akademiet tilbyr er det inngått et samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo, Norges Musikkhøgskole og Universitetet i Tromsø. Scenografiutdanningen samarbeider med Kunsthøgskolen i Oslo om å utvikle en mastergradsutdanning innenfor scenografi. Skuespillerutdanningen har inngått et faglig samarbeid med Norges Musikkhøgskole og Universitetet i Tromsø for å vurdere et mulig mastergradssamarbeid innenfor performance.

Samarbeidet i UNISKA (Universitetsalliansen Indre Skandinavia) har de siste årene endret karakter, både fordi alle institusjonene på norsk side er involvert i omfattende prosesser med andre UH-institusjoner, men også fordi samarbeidet i stadig større grad ble avhengig av Interregmidler. I 2010 har en viktig del av UNISKA-samarbeidet vært rettet mot hva slags videreføring som er ønskelig etter at dagens Interregprosjekter er avsluttet. UNISKA arbeider nå med en strategi for sammen å takle utfordringer innenfor helse, klima og sikkerhet, for å utvikle løsninger i fellesskap som gir et større bidrag enn det den enkelte høgskole/universitet kan utvikle alene.

Generelt er våre SAK-prosesser primært rettet mot utdanningssamarbeid, men vi ser, særlig innenfor Oslofjordalliansen og høgskolesamarbeidet, at samarbeid om forskning inntar en stadig større plass. Dette anser vi å være en positiv og ønskelig utvikling, som i sin tur vil styrke utdanningssamarbeidet. UNISKA-samarbeidet har bidratt til å styrke vår samhandling med regionen og regional utvikling, dette er noe som vi fortsatt mener er en viktig prioritering.

5.10 IKT og samarbeid med Uninett

Høgskolen har i en årrekke hatt et godt samarbeid med UNINETT, og benytter de tjenester som UNINETT tilbyr så langt det er mulig. Her nevnes:

- Dagens nettverkstilknytning, eksternt og innen høgskolen ville ikke vært mulig uten arbeidet som UNINETT har gjort innen anskaffelse og drift.
- Rammeavtaler for innkjøp av utstyr og programvare har gitt store innsparinger. Gigacampus-arbeidet med fagspesifikasjoner for "beste praksis" innen ulike områder har vært til stor nytte ved videreutvikling av høgskolens systemløsninger.
- Vi følger virksomheten i eCampus-programmet med stor interesse, og vil implementere løsninger etter hvert som de blir tilgjengelige.

Adgang til uavhengig kompetanse hos UNINETT har gitt høgskolen en god trygghet i kontakt med kommersielle leverandører.

5.11 ETISKE RETNINGSLINJER

Det er utarbeidet "Forskningsetiske retningslinjer" og "Yrkesetiske retningslinjer for veiledere" ved høgskolen. De etiske retningslinjene for statstjenesten dekker de fleste av områdene ut over de mer spesifikke retningslinjene som er utarbeidet. Alle disse retningslinjene er samlet og gjort tilgjengelig på nettsidene.

5.12 PLANER FOR OPPFØLGING AV TILDELTE STUDIEPLASSER

Antall studenter ved høgskolen har hatt en svært positiv utvikling de senere årene, og både søkertall og opptak viser en utvikling som ligger over landsgjennomsnittet for statlige høyskoler. Fra 2009 til 2010 økte for øvrig studenttallet (antall heltidsekvivalenter) med 10 %. Den positive utviklingen gjelder alle avdelinger.

Høgskolen fikk tildelt 50 nye studieplasser (heltidsekvivalenter – kategori D) gjennom statsbudsjettet for 2011. Plassene ble fordelt av høgskolestyret i møte 22.11.2010, sak 82/10. Fordelingen ble foretatt med bakgrunn i politiske styringssignaler, regionale og nasjonale behov, søkergrunnlag samt ut fra hensyn til egne strategier og ønsker om å spisse fagprofil. Studieplassene er lyst ut for opptak for studieåret 2011/2012.

Tabell 29. Fordeling av tildelte plasser

Avdeling	Studium	Antall heltids- ekvivalenter i korrekt kategori	Omregnet til kategori D
Helse- og sosialfag	Bachelor i arbeids- og velferdslag	25	17
Lærerutdanning	Praktisk pedagogisk utdanning	10	10
	Master spesialpedagogikk	10	10
Ingeniørfag	Ingeniørutdanning	10	8
Økonomi, språk, samfunnsfag	Utdanningsledelse	5	5
TOTALT		60	50

Nærmere om de enkelte tilbud:

Bachelor i arbeids- og velferdslag er et nytt studium som skal være et supplement til tilbudene innen sosialfag der høgskolen har et sterkt fagmiljø, og der behovet for kvalifiserte kandidater i samfunnet er økende. Et bachelorstudium i arbeids- og velferdslag gir grunnlag for å se velferdstjenester både i en samfunnsmessig og individuell sammenheng, og kvalifiserer for arbeid innen velferdsetaten, med administrasjon, saksbehandling og veiledning. Den faglige bredden i studiet åpner for flere yrkesmuligheter som for eksempel arbeids- og velferdskontorene i NAV, innenfor personalforvaltning, innenfor helse – og sosialetaten og innenfor offentlige og private velferds- og brukerorganisasjoner. Tilbudet er finansiert i kategori F. En etablering av tilbudet vil på den ene side tiltrekke seg nye søkere som er mer interessert i saksbehandling enn klinisk praksis, på den annen side vil etablering innebære et tilbud til mange av de søkere som nå ikke kommer inn på studiet i sosialt arbeid. Behovet i arbeidsmarkedet og søkergrunnlaget vurderes som godt og studietilbudet kan føre til en ytterligere styrking av kompetansen i det regionale arbeidslivet samtidig som det også vil styrke den sosialfaglige plattformen ved Avdelingen for helse – og sosialfag. Bachelorstudiet i arbeids- og velferdslag kan også gi grunnlag for opptak til flere aktuelle masterstudier som allerede er etablert/planlagt innenfor høgskolen, f.eks. innenfor organisasjon og ledelse, tverrfaglig samarbeid, spesialpedagogikk og sosialt arbeid. Det er utlyst i alt 30 studieplasser.

Praktisk pedagogisk utdanning (årsstudium) er en inngang til læreryrket dersom studiet kombineres med skolerelevante fag. Utdanningssektoren har fortsatt stort behov for denne gruppen lærere i mange år framover, og ettersom det er ett av høgskolens mest søkte studietilbud, er det behov for en økning av kapasitet. Dette er for øvrig et tilbud som også rekrutterer søkere utenfor Østfold.

Masterutdanning i spesialpedagogikk har stabilt høye søkertall, og det er et stort behov for lærere i grunnskole og barnehager med fordypning i dette fagområdet, og opptakskapasiteten er derfor økt med 10 studieplasser.

Ingeniørutdanning. På grunn av studenttilgangen har det ikke vært mulig for høyskolen å følge opp de sentrale signalene om å øke kapasiteten i realfagsstudiene. Med den positive utviklingen som blant annet Y-veien nå synes å bidra til, kan det endelig være mulig å øke kapasiteten i enkelte av ingeniørstudiene. 10 av de nye studieplassene er derfor avsatt til dette området for å kunne øke opptaket. Plassene er ikke øremerket noen spesiell retning, men opptaket justeres ut fra søkning.

Utdanningsledelse er en ny videreutdanningsmodul på 30 studiepoeng som på sikt skal tilbys som del av masterutdanningen i organisasjon og ledelse. Modulen gjennomføres i samarbeid mellom Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag og Avdeling for lærerutdanning, og er en oppfølging av satsingen på kvalitetsøkning i lærerutdanning. Masterutdanningen i organisasjon og ledelse har for øvrig svært god søkning, og vi registrerer stor etterspørsel etter denne type utdanning.

C. PLAN FOR 2011

1. PLAN FOR VIRKSOMHETEN I 2011

Høgskolens strategiske plan ble vedtatt i styret 28.10.2009. Planen gjelder perioden 2010 -2017. I høgskolens plansystem er det bygd inn en intensjon om å bruke en 4-årig handlingsplan til å omforme de langsiktige målene til mer konkrete handlingsmål. Vinteren 2010 hadde vi imidlertid påbegynt utredningen av en mulig fusjon mellom høgskolene i Buskerud, Vestfold og Østfold, og dette gjorde det uaktuelt å ha et lengre perspektiv på planleggingen enn ut 2012 for høgskolen alene. Vi valgte derfor å ikke utarbeide en 4-årig handlingsplan, men formulere handlingsmål i den ett-årige aktivitetsplanen for 2011 som grunnlag for risikovurderinger og formulering av risikofaktorer.

Risikovurderingene for 2011 hadde to viktige utgangspunkt:

- resultatene for 2009, jf. *Rapport og planer (2009-2010)* og de fastsatte styringsparameterne
- en gjennomgang/analyse av hele bredden av avdelingenes virksomhet

På bakgrunn av dette identifiserte vi følgende områder som vesentlige for den videre utviklingen:

- Utviklingen i antall utvekslingsstudenter viser en negativ tendens og det er store ulikheter mellom avdelingene.
- Det er fortsatt behov for å styrke toppkompetansen hos undervisnings- og forskningspersonalet i alle avdelinger, og da særlig øke andelen kvinner.
- Etter- og videreutdanningsvirksomheten er liten innen teknologifagene.
- Selv om det har vært en positiv utvikling i enkelte indikatorer knyttet til progresjon/produksjon, er det fortsatt behov for å ha sterkt fokus på dette, ikke minst gjennom en stadig forbedring av studiekvalitet og læringsmiljø.
- På FoU-siden er det først og fremst behov for å øke kvalitet og omfang i ingeniørstudiene, men det er også ønskelig å øke samarbeidet med andre institusjoner, da med fokus på Oslofjordalliansen.
- Høgskolen har en positiv utvikling når det gjelder vitenskaplig publisering, men er ikke synlig nok når det gjelder formidling.

Det er videre lagt vekt på å følge opp sentrale styringssignaler:

- evalueringen av førskolelærerutdanningen
- universell utforming
- miljø
- CRISTIN

Når det gjelder organisasjon og ressurser, vil både 2011 og 2012 bli preget av arbeidet med fusjon. I denne perioden er det derfor viktig å ha fokus på styring slik at vi sikrer at det er tilstrekkelige ressurser til å videreføre den daglige driften på en kvalitetsmessig god måte samtidig som vi aktivt følger opp fusjonsutredningen. På denne bakgrunn vil det bli lagt fram en egen sak til høgskolestyret med aktuelle problemstillinger knyttet til virksomhetsstyring og forslag til en løsning for perioden fram til en eventuell fusjon.

Aktivitetsplanen for 2011 følger vedlagt.

2. PLAN FOR TILDELT BEVILGNING 2011

Høgskolen har i henhold til endelig tildelingsbrev fra KD fått tildelt en ramme på kr 447.772.000.

I tråd med høgskolens budsjettfordelingsmodell fordeles den gitte bevilgningen først etter formål før det foretas en fordeling etter ansvar. I tabellen nedenfor er fordelingen etter formål vist. Tabell 31 viser fordelingen etter ansvar.

Tabell 30. Fordeling av bevilgning etter formål

Modul	Komponent	Beløp	%-andel	Andel 2010
Husleie		91 732 000	20,5	20,9
1. Strategi	Strategiske midler til styrets disposisjon	10 661 000	2,4	2,4
	Tilpasningsmidler til avdelingene	0	0,0	0,0
2. Undervisning	Øremerking	5 205 000	1,2	1,2
	Utveksling	798 000	0,2	0,2
	Studiepoengsproduksjon	78 315 000	17,5	17,7
	Basis	96 792 000	21,6	21,4
3. FoU	Rekrutteringsstipendiater	7 252 000	1,6	2,3
	Stimuleringspott	1 343 000	0,3	0,3
	Småforsk	522 000	0,1	0,0
	Resultatbasert omfordeling	29 617 000	6,6	6,1
4. Infrastruktur	Øremerkede driftstilskudd	2 879 000	0,6	0,6
	Administrasjon/fellestjenester	122 656 000	27,4	26,9
SUM		447 772 000	100,0	100,0

Verken for 2010 eller 2011 er det tildelt utjevningssmidler til noen avdeling, det vil si at avdelingene i sin helhet har fått sin ramme basert på resultat- og aktivitetskriterier.

Andelen til husleie ble redusert fra 2009 til 2010 og går ytterligere ned i 2011 til tross for en utvidelse av arealet ved studiested Fredrikstad som følge av at Akademi for scenekunst nå er flyttet til samme område som Avdeling for helse- og sosialfag og Avdeling for ingeniørfag.

Andelen til Infrastruktur er imidlertid økt noe. Det skyldes en risikovurdering foretatt i forkant av styrets behandling av prinsippene for fordeling av bevilgningen i oktober 2010. Denne vurderingen konkluderte med at det var et behov for å styrke Bygningmessig drift både på grunn av utviklingen i energikostnadene der prisene har økt kraftig de seineste to-tre årene, og ikke minst for å gjøre enheten i stand til å forvalte bygningsmassen på en måte som både sikrer effektiv bruk av arealene og hindrer verdiforringelse. Dette har gjort det nødvendig å avsette midler til vedlikehold og oppgradering av enkelte lokaler.

I nedenstående tabell framkommer fordelingen fordelt på driftsenheter.

Tabell 31. Oversikt over samlet fordeling i budsjettsaken for 2011 - ansvar

Driftsenhet	Ramme 2011	Ramme 2010
Fagavdelingene		
Akademi for scenekunst	10 181 000	10 089 000
Avdeling for helse- og sosialfag	56 318 000	53 691 000
Avdeling for informasjonsteknologi	21 278 000	19 223 000
Avdeling for ingeniørfag	32 101 000	29 843 000
Avdeling for lærerutdanning	59 589 000	54 509 000
Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag	38 531 000	34 220 000
Sum fagavdelingene	217 998 000	201 575 000
Fellestjenestene		
Sum Støttetjenester	214 388 000	200 353 000
Øvrige midler		
Strategiske midler	10 661 000	9 968 000
Til FoU-utvalgets disposisjon	343 000	210 000
Institusjonelle satsingsområder	1 000 000	1 000 000
Fellesformål	2 879 000	2 700 000
Ufordelt ny/frigjorte stipendiatstillinger	503 000	3 745 000
Sum Øvrige	15 386 000	17 623 000
SUM	447 772 000	419 551 000

Driftsenhetene tildeles rammer og utarbeider deretter detaljbudsjetter for sin samlede virksomhet. Frist for utarbeidelse av detaljbudsjettene er 04.03. Det foreligger derfor ikke komplette budsjetter for alle driftsenhetene på nåværende tidspunkt. Tabellen nedenfor er derfor fylt ut på grunnlag av erfaringstall. Se også DBH.

Tabell 32. Plan for disponering av tildelt bevilgning 2011 (1000 kr)

	Budsjett 2010	Regnskap pr 31.12.2010	Budsjett 2011
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	412 187	415 898	450 000
Gebyrer og lisenser			
Tilskudd og overføringer fra andre	39 226	38 629	37 850
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner			
Salgs- og leieinntekter	18 707	31 618	32 600
Andre driftsinntekter	148	236	
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>470 268</i>	<i>486 386</i>	<i>520 450</i>
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	298 194	297 924	310 000
Varekostnader			
Andre driftskostnader	193 158	172 191	182 000
Kostnadsførte investeringer og påkostninger			
Avskrivninger	6 349	11 343	14 000
Nedskrivninger			
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>497 701</i>	<i>481 468</i>	<i>506 000</i>
Ordinært driftsresultat	-27 433	4 918	14 450
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	30	35	40
Finanskostnader	94	75	100
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>-64</i>	<i>-40</i>	<i>-60</i>
Resultat av ordinære aktiviteter	-27 497	4 878	14 390
Ekstraordinære inntekter og kostnader			
Ekstraordinære inntekter	0		
Ekstraordinære kostnader	0		
<i>Sum ekstraordinære inntekter og kostnader</i>	<i>0</i>		
Avregninger			
Avregning statlig og bidragsfinansiert virksomhet	-29 814	2 409	10 890
<i>Sum avregninger</i>	<i>-29 814</i>	<i>2 409</i>	<i>10 890</i>
Periodens resultat	2 317	2 469	3 500
<i>Disponeringer</i>			
Tilført annen opptjent virksomhetskapital	3 836	5 327	3 500
<i>Sum disponeringer</i>	<i>3 836</i>	<i>5 327</i>	<i>3 500</i>

D. VEDLEGG

VEDLEGG 1 til Rapport og planer (2010 – 2011)

Høgskolens plandokumenter

Strategisk plan 2010 – 2017
Aktivitetsplan 2011

Høgskolestyrets vedtak

INNHold

	SIDE
A INNLEDNING	77
B STRATEGISK PLAN FOR 2010 – 2017	
1 Ståsted	78
2 Verdigrunnlag	79
3 Utdanning	80
4 Forskning og utvikling	82
5 Formidling og samfunnskontakt	83
6 Organisasjon og ressurser	84
C AKTIVITETSPLAN 2011	86
1 Høgskolens verdigrunnlag	87
2 Utdanning	88
2.1 Studentmåltall og endringer i studietilbudet	
2.2 Aktivitetskrav	
2.3 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011	
2.4 Styringsparametere	
3 Forskning og utvikling	92
3.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011	
3.2 Styringsparametere	
4 Formidling og samfunnskontakt	94
4.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011	
4.2 Styringsparametere	
5 Organisasjon og ressurser	96
5.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011	
5.2 Styringsparametere	

A. INNLEDNING

Høgskolestyret vedtok 26.10.2009 ny Strategisk plan for høgskolen. Denne planen er sammen med den overordnede målstrukturen gitt av departementet, det sentrale utgangspunktet for Aktivitetsplanen for 2011 som ble vedtatt av styret 13.12.2010.

Den strategiske planen omhandler perioden 2010 -2017. Den formulerer høgskolens verdier, holdninger og kjennetegn og trekker opp langsiktig mål og strategier innenfor fire områder:

- utdanning
- forskning og utvikling
- formidling og samfunnskontakt
- organisasjon og ressurser

Hvert område tar utgangspunkt i de overordnede sektor- og virksomhetsmålene gitt av Kunnskapsdepartementet og viser hvordan høgskolen vil bidra til å oppfylle disse.

Den strategiske planen er høgskolens policydokument. Ved å ta utgangspunkt i dagens situasjon angir planen høgskolens langsiktige kurs og peker på de mer prinsipielle veivalg som må gjøres for høgskolens virksomhet de kommende åtte årene.

De langsiktige målene og strategiene skal konkretiseres gjennom handlingsmål i den kortsiktige planleggingen. Konkretiseringen innebærer også formulering av kvantitative og kvalitative styringsparametere som skal bidra til å beskrive grad av måloppnåelse. Det foretas deretter en systematisk og strukturert risikovurdering av handlingsmålene som kan danne grunnlag for styrets prioritering av tiltak og ressursallokering i det enkelte år.

B. STRATEGISK PLAN FOR 2010 – 2017

1. STÅSTED 2009

Høgskolen i Østfold er en statlig høgskole med rundt 4000 studenter fordelt på to studiesteder: Fredrikstad og Halden. I Fredrikstad ligger Avdeling for helse- og sosialfag, Avdeling for ingeniørfag og Akademi for scenekunst. I Halden finner vi Avdeling for informasjonsteknologi, Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. På studiested Halden finner vi også høgskolens sentrale ledelse, fellesadministrative tjenester samt Nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen som høgskolen er vertskap for.

Høgskolen i Østfold har en bredt sammensatt studieportefølje. Majoriteten er profesjonsstudier innenfor lærer-, helse- og sosialfag samt ingeniørfag. Studieporteføljen omfatter også økonomi og administrasjon, IT-utdanninger samt et bredt spekter av språk- og kulturstudier, samfunnsvitenskapelige og pedagogiske fag. I tillegg har vi en internasjonalt orientert kunstutdanning innenfor skuespill og scenografi. Studietilbudet spenner dermed fra profesjonsutdanninger til kunstutdanninger, og det omfatter både bachelor- og masterstudier. Høgskolen i Østfold har foreløpig ingen egne doktorgradsutdanninger, men har likevel en voksende gruppe stipendiater. Høgskolen er også bidragsyter i tre nasjonale forskerskoler.

Rundt 80 % av høgskolens studenter kommer fra Østfold. Vi har imidlertid en langt bredere geografisk profil på studier som er unike og på studier som har lagt opp til omfattende bruk av fjernundervisning. Alderssammensetningen blant studentene er heterogen, noe som kan tyde på at høgskolen bidrar til livslang læring og til å heve utdanningsnivået i Østfold. Våre studiesteder kjennetegnes av flerkulturell mangfold.

Internasjonalt samarbeid er en viktig del av høgskolens aktiviteter. Vi har attraktive partneravtaler med en rekke utdanningsinstitusjoner både i Norden, Europa og andre verdensdeler. Mobilitetsomfanget, både når det gjelder student- og lærerutveksling, er betydelig. Mottaksapparatet for innkomne utvekslingsstudenter er profesjonelt og velfungerende. Og vår internasjonaliseringsaktivitet setter i økende grad preg på både studiestedene og undervisningen.

Høgskolen i Østfold har de siste årene hatt stor oppmerksomhet rettet mot å øke sin FoU-virksomhet både når det gjelder omfang og kvalitet. Dette har medført en formell kompetanseheving som er begrunnet i akkrediteringsforskriftene. Vi registrerer en økende bevissthet rundt betydningen av FoU, begrunnet både i en genuin interesse for FoU-arbeid, men også for å kunne levere stadig bedre undervisning og for at høgskolen kan posisjonere seg som en attraktiv samarbeidsinstitusjon.

Vi er opptatt av at vi skal være en synlig kompetanseinstitusjon i vår region. Formidling og samfunnskontakt er dermed en viktig side av vår virksomhet. Ansatte ved høgskolen inngår i økende grad i regionale nettverk og FoU-prosjekter, og institusjonen står for en betydelig andel etter- og videreutdanningsvirksomhet. Vi har også profilert oss som en kunst- og kulturinstitusjon.

Et godt samarbeid mellom studenter, ansatte og ledelse er et av høgskolens viktigste kjennetegn. Vi har studentrepresentasjon i alle utvalg, mange uformelle møtepunkter og et svært velfungerende studentdemokrati. Studentlederen er fast medlem av høgskolens ledergruppe, noe som bidrar til å skape god kontakt mellom studentene og høgskolens ledelse.

Det norske høgskole- og universitetslandskapet er i endring. Høgskolen i Østfold ønsker å være med på å tegne det nye kartet for høyere utdanning. Vi har valgt å være aktivt med i Oslofjordalliansen, et utdannings- og forskningssamarbeid mellom Universitetet for miljø- og biovitenskap på Ås, Høgskolen i Buskerud, Høgskolen i Vestfold og Høgskolen i Østfold. I 2009 lanserer Oslofjordalliansen sitt første felles tilbud, Oslofjorden teknologiutdanning. Det strategiske samarbeidet som Oslofjordalliansen har startet, kommer til å prege høgskolens utvikling i årene framover.

2. VERDIGRUNNLAG

Høgskolen i Østfold skal kjennetegnes ved:

- synlighet og kompetanse
- fleksibilitet og tilgjengelighet
- samhandling og engasjement
- åpenhet og troverdighet
- respekt, toleranse og likestilling

gjennom å

- være kvalitetsbevisst i alle prosesser
- tilby relevante og fleksible studier for kunnskapssamfunnet
- være en pådriver for livslang læring
- være det naturlige kompetansesenteret i og for regionen
- være nasjonalt synlig på utvalgte fagområder
- være en flerkulturell institusjon med respekt og toleranse for kulturelt mangfold
- ha bred samfunnskontakt og oppfattes som en viktig samfunnsaktør
- være en internasjonalt orientert institusjon
- være aktiv i samarbeidet med andre kunnskapsinstitusjoner, offentlig virksomhet og næringslivet
- være en arbeidsplass preget av likeverd, respekt, deltagelse og medbestemmelse

3. UTDANNING

Overordnede mål gitt av Kunnskapsdepartementet:

Sektormål 1

Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål 1.1

Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Virksomhetsmål 1.2

Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Virksomhetsmål 1.3

Høgskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet som bidrar til økt utdanningskvalitet.

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal ha studier med relevans for kunnskapssamfunnet.	- utvikle vår studieportefølje i nær samhandling med offentlig og privat sektor i regionen - videreutvikle vår studieportefølje på bachelor-, master- og PhD-nivå i et allianseperspektiv - arbeide for å knytte våre utdanninger tettere til praksisfeltet - utvikle studier på tvers av tradisjonelle faggrenser
HiØ skal tilby utdanning av høy kvalitet i et inspirerende læringsmiljø.	- videreutvikle utdanningskvaliteten gjennom å aktivt utnytte resultatene av systematiske evalueringer og målinger - sikre de ansattes faglige utvikling gjennom kompetanseutviklingstiltak, forskning innen eget fagområde og forskning om egen utdanningsvirksomhet - gjennomføre og utnytte benchmarking internt og eksternt - videreutvikle det systematiske samarbeidet med studentdemokratiet og studentsamskipnaden - utvikle sosiale arenaer ved høgskolen i samarbeid med studentdemokratiet og studentsamskipnaden
HiØ skal tilby utdanning med høy fleksibilitet.	- være pådriver i bruk av nye læringsformer - tilrettelegge studiene slik at de i størst mulig grad er uavhengige av studentenes livssituasjon - legge til rette for etablering av frie bachelorgrader - tilstrebe enkle overganger mellom studieprogram, nivåer og studiesteder - legge til rette for økt utgående studentmobilitet
HiØ skal være kjennetegnet ved tydelig forskningsbasert undervisning.	- legge til rette for studentaktiv forskning - bidra til at undervisningspersonalet er oppdaterte på sine fagområder og kan formidle dette i egen undervisning - styrke studentenes evne til selvstendig og kritisk refleksjon i forhold til fag, yrke og samfunn
HiØ skal være en pådriver for livslang læring.	- utvikle erfaringsbaserte grader og studier - ha en velfungerende og synlig enhet for eksternt finansiert etter- og videreutdanning

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal ha et flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø.	• bidra til at våre studenter skal bli kvalifisert til yrkesutøvelse i et flerkulturelt samfunn • bidra til at alle ansatte skal se på flerkulturalitet og mangfold som en ressurs • rekruttere flere internasjonale studenter • styrke den faglige forankringen av internasjonale samarbeidsavtaler • utvikle mottak og integrering av internasjonale studenter og ansatte
HiØ skal integrere internasjonale aspekter i all undervisning.	• legge til rette for at alle våre studenter kan nyte godt av høgskolens internasjonale orientering • videreutvikle konseptet for internasjonalisering hjemme

4. FORSKNING OG UTVIKLING

Overordnede mål gitt av Kunnskapsdepartementet:

Sektormål 2

Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål 2.1

Høgskolene skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.

Virksomhetsmål 2.4

De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrad og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal ha en FoU-aktivitet som er preget av høy kvalitet, gir grunnlag for videreutvikling av studieporteføljen og gjør institusjonen til en attraktiv samarbeidspartner.	• legge forholdene til rette for økt vitenskaplig publisering • videreføre kompetanseutviklingen inkludert toppkompetanse • styrke det nasjonale og internasjonale FoU samarbeidet • legge til rette for økt eksterntfinansiert FoU • bidra til å etablere forskerskoler • legge til rette for en spissing av FoU-innsatsen gjennom valgte satsingsområder
HiØ skal ha en FoU-produksjon som støtter opp under de studier institusjonen tilbyr.	• styrke sammenhengen mellom undervisning og FoU
HiØ skal være en pådriver for felles FoU-aktivitet innenfor Oslofjordalliansen.	• identifisere og videreutvikle våre sterke kompetansemiljøer sett i et allianseperspektiv
HiØ skal være en FoU-institusjon som kjennetegnes ved samarbeid på tvers av tradisjonelle faggrenser.	• videreutvikle ordningen med tverrfaglige forskergrupper • styrke samarbeidet med forskningsinstitutter, næringsliv, offentlig sektor og kompetansesentra • bidra til at vår FoU kan inngå i en verdikjede der resultatene bidrar til utvikling og nyskaping

5. FORMIDLING OG SAMFUNNSKONTAKT

Overordnede mål gitt av Kunnskapsdepartementet:

Sektormål 3

Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Virksomhetsmål 3.1

Høgskolene skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene av FoU-virksomheten.

Virksomhetsmål 3.2

Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal være en tydelig og profesjonell kunnskapsformidler i regionen.	• systematisk videreutvikle vårt kontaktnett innen offentlig og privat sektor • bli mer synlige i samfunnsdebatten gjennom presse og møtevirksomhet • utvikle en kommunikasjons- og mediestrategi • bedre vår synlighet gjennom samarbeid innen Oslofjordalliansen • utvikle en systematisk og lett tilgjengelig dokumentasjon av formidlingsaktivitet • legge til rette for økt formidlingsaktivitet
HiØ skal være en pådriver for kunnskapsheving samt samfunns- og næringsutvikling i regionen gjennom kritisk analyse, innovasjon og verdiskapning basert på FoU-resultater.	• ta initiativ overfor aktuelle brukere og samarbeidspartnere for å utnytte og utvikle arenaer for formidling av kunnskap • styrke vår deltakelse i regionalt initierte prosjekter og nettverk med innovasjon og verdiskapning som mål

6. ORGANISASJON OG RESSURSER

Overordnede mål gitt av Kunnskapsdepartementet:

Sektormål 4

Høgskolene skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivarettatt innenfor rammen av disponible ressurser.

Virksomhetsmål 4.1

Høgskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene

Virksomhetsmål 4.2

Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv

Virksomhetsmål 4.3

Høgskolene skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i høgskolens strategiske prioriteringer.

Virksomhetsmål 4.4

Høgskolene skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal ha støttefunksjoner og infrastruktur som bidrar til å sikre god kvalitet på primær-oppgavene.	• sikre god dialog mellom støttefunksjonene, de som utfører primæroppgavene og studentene • organisere virksomheten på en måte som sikrer effektive tjenester • legge til rette for kontinuerlig kompetanse-utvikling
HiØ skal være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass.	• motivere og utvikle personalet til å møte de utfordringer som høgskolen står overfor • legge til rette for at ansatte kan kombinere kompetanse, engasjement, selvstendighet og kritisk tenkning • ha ordninger som gjør at vi kan beholde og rekruttere dyktig personale • at alle ansatte skal bli sett gjennom god lederoppfølging og god dialog
HiØ skal til enhver tid ha en organisering som er tilpasset oppgaver og rammebetingelser og som bygger oppunder høgskolens strategiske veivalg.	• ha en organisasjon som er tydelig på ansvar innen ulike nivåer og områder • stille krav til innsats og resultat til alle ansatte
HiØ skal være en troverdig og velfungerende høyskole.	• sørge for en stabil og god økonomi innenfor de rammer som blir gitt • levere og følge opp krav og rapporter på en profesjonell og effektiv måte
HiØ skal være en institusjon preget av samarbeid på tvers av avdelinger og mellom primæroppgaver og støttefunksjoner.	• motivere og legge forholdene til rette for at ansatte kan bidra på tvers av avdelingsgrenser • tilrettelegge aktiviteter og organisere vår virksomhet slik at institusjonen framstår som en enhet
HiØ skal arbeide for at Oslofjordalliansen utvikles med sikte på bedre ressurstilgang, utviklingsmuligheter og synlighet.	• sammen skape større og sterkere fagmiljøer og utvikle ny spisskompetanse • utvikle helhetlige utdanningsløp fra bachelor- til doktorgradsprogrammer • benytte alliansens fortrinn til å bedre markedsføringen av studiene

HØGSKOLENS MÅL	Vi vil
HiØ skal arbeide for redusert miljøbelastning og energiforbruk.	• integrere miljøledelse i alle deler av virksomheten • være en pådriver for å innføre og gjennomføre ENØK-tiltak i alle våre lokaler. • innføre rutiner og prosedyrer som gjør det enklere å ta miljøhensyn • redusere avfallsmengde og legge til rette for gjenbruk av ressurser • øke bruken av informasjons- og kommunikasjonsteknologi i all aktivitet • stimulere til bruk av miljøvennlige transportmidler

C. AKTIVITETSPLAN 2011

INNLEDNING

Foreliggende Aktivitetsplan med budsjetttrammer tar utgangspunkt i overordnede mål for sektoren gitt gjennom statsbudsjettet for 2011 samt høgskolens strategiske plan for perioden 2010 - 2017 vedtatt høsten 2009.

Det er imidlertid ett annet vesentlig utgangspunkt som i stor grad preger både tiltakene i Aktivitetsplanen og innretningen av budsjettet: høgskolestyret vedtok i sitt møte 22.11.2010 å gå videre med planene knyttet til utredning av fusjon med Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold fra 1.1.2013. Styret er av den oppfatning at dette valget er riktig for Østfold som region og gir det beste grunnlaget for en kvalitetsheving av så vel utdanning som FoU i regionen. Samtidig innebærer vedtaket at institusjonene følger opp de signaler Regjeringen har gitt gjennom sin SAK-politikk (Samarbeid – Arbeidsdeling – Konsentrasjon).

En slik beslutning vil i betydelig grad måtte påvirke innsats og prioriteringer i tidsrommet fram mot 1.1.2013, dersom utredningsarbeidet fullføres med et endelig fusjonsvedtak. I denne perioden vil det bli snakk om betydelig utviklings- og utredningsarbeid som vil berøre de fleste deler av høgskolens virksomhet, og da handler det i vesentlig grad om faglig utvikling knyttet til primæroppgavene og ikke bare administrative prosesser. Dette arbeidet må skje parallelt med at den ordinære driften opprettholdes på et forsvarlig nivå. Det er også forutsatt at høgskolene viderefører sitt engasjement i Oslofjordalliansen (OFA).

Aktivitetsplanen er preget av fusjonsprosessen på to måter:

Planleggingen av fusjonsprosessen er i startfasen, og det er derfor for tidlig å kunne formulere konkrete tiltak knyttet til denne. Arbeidet organiseres som et eget prosjekt og det vil bli utarbeidet en egen prosjektplan som legges fram for styret som egen sak. Fusjonsprosessen vil utvilsomt bli svært krevende for organisasjonen. Direktøren mener at det derfor er viktig å begrense ambisjonene i forhold til øvrig aktivitet, men uten at dette medfører et redusert fokus på kompetanseutvikling, studiekvalitet og FoU.

Dette innebærer at det først og fremst er viktig å bevare og videreføre nåværende aktivitet parallelt med fusjonsprosessen framfor å åpne for nye tiltak. Antall tiltak er derfor redusert betydelig fra tidligere år.

Utviklingsarbeidet knyttet til fusjon vil også påvirke ledelsesprosessene knyttet til planlegging og budsjettering. De plandokumenter som utarbeides i denne perioden, vil derfor bære preg av dette. I praksis innebærer det at det ikke legges opp til videreutvikling verken av metodikk eller dokumenter. Vi benytter derfor tilnærmet samme mal for dokumentet som i 2010 der de foreslåtte tiltakene for 2011 er knyttet til de aktuelle risikofaktorene og fortløpende nummerert og sammenstilt under hver av planens fire hovedområder.

Når det gjelder styringsparameterne, er departementets kvantitative parametere for 2011 sammenstilt med de interne parameterne som ble valgt for 2009 og videreført i 2010. I tillegg er det etablert noen nye interne parametere. Det er angitt ambisjonsnivå for 2011 basert på en vurdering av oppnådde resultater og forventet utvikling i de størrelser som påvirker den enkelte parameter.

Aktivitetsplanen er forankret i de overordnede målene gitt gjennom statsbudsjettet og høgskolens strategiske plan for perioden 2010 – 2017.

Når det gjelder styringsparametere under de enkelte sektormålene, er de kvantitative parameterne integrert i Aktivitetsplanen under de aktuelle avsnittene sammen med høgskolens interne indikatorer. Det er da henvisning til KD som kilde for indikatoren. Når det gjelder de interne styringsparameterne, er de samme parameterne som for 2010 videreført.

1. HØGSKOLENS VERDIGRUNNLAG

Den strategiske planen trekker opp følgende:

Høgskolen i Østfold skal kjennetegnes ved:

- synlighet og kompetanse
- fleksibilitet og tilgjengelighet
- samhandling og engasjement
- åpenhet og troverdighet
- respekt, toleranse og likestilling

gjennom å

- være kvalitetsbevisst i alle prosesser
- tilby relevante og fleksible studier for kunnskapssamfunnet
- være en pådriver for livslang læring
- være det naturlige kompetansesenteret i og for regionen
- være nasjonalt synlig på utvalgte fagområder
- være en flerkulturell institusjon med respekt og toleranse for kulturelt mangfold
- ha bred samfunnskontakt og oppfattes som en viktig samfunnsaktør
- være en internasjonalt orientert institusjon
- være aktiv i samarbeidet med andre kunnskapsinstitusjoner, offentlig virksomhet og næringslivet
- være en arbeidsplass preget av likeverd, respekt, deltakelse og medbestemmelse

2. UTDANNING

Overordnet sektormål gitt av KD:

Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Virksomhetsmål:

- 1.1 Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.
- 1.2 Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.
- 1.3 Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.

Høgskolens langsiktige mål:

HiØ skal

- ha studier med relevans for kunnskapssamfunnet
- tilby utdanning av høy kvalitet i et inspirerende læringsmiljø
- tilby utdanning med høy fleksibilitet
- være kjennetegnet ved tydelig forskningsbasert undervisning
- være en pådriver for livslang læring
- ha et flerkulturelt og internasjonalt studiemiljø
- integrere internasjonale aspekter i all undervisning

2.1 Studentmåltall¹⁷ og endringer i studietilbudet

Studentmåltallet for 2011 er vedtatt av høgskolestyret i møte 22.11.2010 (sak 82/10) og innebærer at høgskolen skal tilby utdanning til 3.638,5 studenter (heltidsekvivalenter).

Måltallet som er finansiert av grunnbevilgningen fra KD, innebærer en økning i forhold til 2010 med 135,5 heltidsekvivalenter, og er helt i tråd med det antall høgskolens bevilgning skal dekke høsten 2011. Måltallet inkluderer videreføring og nytt opptak til de nye studieplassene høgskolen ble tildelt i 2009 samt opptak til de 50 nye studieplassene høgskolen er tildelt fra høsten 2011. I måltallet ligger en viss grad av skjerming av lærerutdannings- og ingeniørstudiene, men vridningen i retning studier med god søkning er videreført fra 2010.

Bioingeniørutdanningen inngår fra 2010 i studenttall og måltall ved Avdeling for ingeniørfag.

Vedtatt fordeling i studentmåltall mellom avdelingene er vist i sammendrag i nedenstående tabell. Måltallet fordelt på studier framgår av vedlegg 1.

¹⁷ Et internt måltall for dimensjonering av studenttall.

Tabell 1. Måltall 2011 fordelt på avdelinger¹⁸

Avdeling	Registrert 01.10.2010	Måltall 2010	Måltall 2011	Endring 2010/2011	Opptak 2010	Opptak mål 2011
Akademi for scenekunst	29,0	28	26	-2	14	0
Avd. for helse- og sosialfag	1.086,5	1.015	1.075	60	599	489
Avd. for informasjonsteknologi	369	335	350	15	160	145
Avd. for ingeniørfag	456	410	440	30	205	175
Avd. for lærerutdanning	995,6	1.000	1.037,5	37,5	713	655
Avd. for økonomi, språk og samfunnsfag	783	715	710	-5	455	425
Sum	3.719,1	3.503	3.638,5	135,5	2.146	1.889

I måltallet for 2011 ligger følgende endringer i forhold til 2010:

Det er ikke opptak ved Akademi for scenekunst.

For Avdeling for helse- og sosialfag er det gjort følgende endringer:

- Det økte opptaket til heltid sykepleierutdanning er videreført med ytterligere ett kull.
- Det er forutsatt nytt opptak til deltid sykepleie som ble igangsatt igjen i 2009 takket være tildeling av nye studieplasser.
- Det legges opp til å starte nytt bachelorstudium i arbeids- velferdsfag. Studiet er tildelt 25 av de nye studieplassene. I tillegg reduseres opptaket til sosialt arbeid noe.
- Det skal igjen tas opp studenter til deltidsutdanning i vernepleie. Samtidig reduseres opptaket til heltidsstudiet.
- Videreutdanningene er i stor grad videreført på samme nivå som i 2010, men det legges opp til en alternering av 30-poengsenheter i enkelte studier.

For **Avdeling for lærerutdanning** bygger måltallene på følgende:

- Det foretas opptak både til deltid førskolelærerutdanning og samarbeidsmasteren i spesialpedagogikk også høsten 2011. Omfanget i masterstudiet økes med 10 heltidsekvivalenter.
- Det er nytt opptak til grunnskolelærerutdanningen som er gitt ett samlet måltall til uten å skille mellom 1.-7. og 5.-10.trinn. Departementets veiledende norm er 60 % i 1-7 trinn og 40 % i 5-10 trinn.
- Halvårsenhet i pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen er inkludert i avdelingens måltall fra høsten 2011 med 25 studenter, 12,5 heltidsekvivalenter.
- Det legges opp til en økning av kapasiteten innen PPU med 10 heltidsekvivalenter.

Ved **Avdeling for informasjonsteknologi** er opptakstallene justert i tråd med utviklingen de seineste årene.

Måltallene for **Avdeling for ingeniørfag** bygger på:

- Det tas igjen opp studenter til Industriell design. Samtidig skal det ikke tas opp studenter til Kjemi.
- Det er lagt inn nytt opptak til omarbeidet studium i Innovasjon og prosjektledelse som høsten 2011 vil ha to kull.
- Avdelingen er gitt 10 nye studieplasser for å kunne øke kapasiteten i ingeniørstudiene.

Ved **Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag** er det lagt inn følgende:

- Årsstudium i bedriftsøkonomi er videreført.
- Det er gitt samlet måltall for årsstudiene i språk.
- Det legges opp til å starte en ny modul i utdanningsledelse knyttet til masterstudiet i organisasjon og ledelse. Studiet gis et foreløpig måltall på 5 heltidsekvivalenter.

¹⁸ Opptakstall er oppgitt i antall personer, måltall er oppgitt i antall heltidsekvivalenter

De 50 nye studieplassene tildelt fra høsten 2011 er fordelt slik:

Tabell 2. Fordeling av nye studieplasser 2011

Avdeling	Studium	Antall heltids- ekvivalenter i korrekt kategori	Omregnet til kategori D
Helse- og sosialfag	Bachelor i arbeids- og velferdsmag	25	17
Lærerutdanning	PPU	10	10
	Master spesialpedagogikk	10	10
Ingeniørfag	Ingeniørutdanning	10	8
Økonomi, språk og samfunnsfag	Utdanningsledelse	5	5
TOTALT		60	50

2.2 Aktivitetskrav

Høgskolens aktivitetskrav er knyttet til antall avlagte 60-studiepoengsenheter på første årstrinn i utvalgte utdanninger. Fra tidligere har det vært knyttet krav til sykepleierutdanning, vernepleierutdanning og bioingeniørutdanning. Fra 2008 kom også ABIOK-utdanningene¹⁹ inn.

Tabellen nedenfor viser kravene fra og med 2007.

Tabell 3. Sentrale aktivitetskrav 2007 - 2011

Aktivitetskrav utvalgte utd.	2007		2008		2009		2010	2011
	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Resultat	Krav	Krav
Sykepleie	95	97,7	95	114,9	95	108,9	136	136
Vernepleie	64	55,8	64	61,2	64	46,0	64	64
Bioingeniør	28	26,3	28	19,9	28	22,8	28	28
ABIOK		-	17	15,0	17	7,3	17	17

Aktivitetskravet for sykepleie ble økt med 41 heltidsekvivalenter i 2010. Dette er videreført i 2011.

2.3 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011

Handlingsmål: Legge til rette for økt studiekvalitet og bedre studieprogresjon

Risikofaktor: Manglende kunnskap om og interesse for studiekvalitetsfremmende arbeid

Tiltak:

1. Det etableres en studiekvalitetspris med sikte på første utdeling etter studieåret 2011/2012.
2. Det gjennomføres en evaluering av hvordan utdanningssamtalene gjennomføres særlig med fokus på progresjon.
3. SWOT-analysen²⁰ av avdelingene følges opp.
4. Strategi for Avdeling for ingeniørfag 2010 - 2014 følges opp
5. Tiltaksplan basert på NOKUTs evaluering av førskolelærerutdanningen følges opp.
6. Etablering av og definering av arbeidsområder for et fast utvalg for e-læring vurderes med utgangspunkt i dagens Gruppe for undervisningsstøttesystem (UV-gruppe).

Handlingsmål: Bidra til økt internasjonalisering og internasjonalt samarbeid gjennom utveksling.

Risikofaktor: Manglende forankring av internasjonalt fokus

Manglende kompetanse hos undervisnings- og forskningspersonalet

Tiltak:

7. Det arrangeres en internasjonal uke for studentene
8. Det arrangeres en ansattmobilitetsuke for partnere

¹⁹ Videreutdanninger i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsykepleie

²⁰ SWOT – Strengths – weaknesses – opportunities – threats

9. Det innføres krav om tilstrekkelige engelskkunnskaper ved tilsetting i undervisningsstillinger

Handlingsmål: Bidra til å øke tilbudet om etter- og videreutdanning i regionen

Risikofaktor: Manglende evne til å synliggjøre og markedsrette etter- og videreutdanningstilbud

Tiltak:

10. Det utvikles tilbud om etter- og videreutdanning innen teknologifag spesielt rettet mot næringslivet

Handlingsmål: Utvikle inspirerende læringsmiljø og skape levende studiesentra

Risikofaktor: Manglende kunnskap om og interesse for læringsmiljøets betydning for studieprogresjonen

Tiltak:

11. Det avsettes ressurser som kan stimulere til økt aktivitet ved de to studiestedene.
12. Høgskolens handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne vurderes revidert/alternativt etableres en ny handlingsplan i henhold til ny lov om universell utforming.

2.4 Styringsparametere

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2011
KD 1.1	Antall kvalifiserte førstevalgssøkere per studieplass	1,51	1,37	1,51	1,1 ²¹
KD 1.2	Nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent per år	46,7	44,3	45,1	45,0
KD 1.2	Studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	14,6	15,1	15,9	17,0
KD 1.2	Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner	84,9	85,1	85,1	86,0
KD 1.3	Antall utvekslingsstudenter (ut-/innreisende)	117	126	114	110
KD 1.3	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (antall emner/ECTS-poeng totalt)	19,0	23,0	22,0	22,0
KD 1.3	Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degree)	-	-	-	1
Intern	Antall heltidsekvivalenter bidrags-/ oppdragsfinansiert etter- og videreutdanning (EVU)	205,6	222,0	224,2	250,0
Intern	Sum studiepoengsproduksjon (alle)	3.144	3.068	3.283	3.350
Intern	Studiepoeng ny produksjon (egenfinansiert)	2.781	2.755	2.908	3.000
Intern	Utlån av bøker - totalt - delt på antall studenter og ansatte ²²	109.531 28	107.924 27	108.281 28	130.000 28
Intern	Andel utvekslingsstudenter i % av studentmåletallet (inn/ut/tot)	3,5	4,0	3,6	3,0
Intern	Utteksling av ansatte via programavtaler (inn/ut/totalt)	32/39/71	34/37/71	26/39/65	25/40/65

²¹ Resultatene for perioden 2007 – 2009 viser totalt antall førstevalgssøkere per plass. Styringsparameteren er fra 2010 presisert å gjelde **kvalifiserte** førstevalgssøkere. I 2010 er resultatet 1,04.

²² Registrerte tilsatte per 01.10. og registrerte studenter (heltidsekvivalenter totalt) per 01.10.

3. FORSKNING OG UTVIKLING

Overordnet sektormål:

Universiteter og høyskoler skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.

Virksomhetsmål:

- 2.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.
- 2.4 De statlige høyskolene har et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene. Samtidig skal de statlige høyskolene innrette sin forskningsinnsats slik at de oppnår resultater av høy internasjonal kvalitet innen fagområder de tildeler doktorgrader, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og utviklingsarbeid.

Høgskolens langsiktige mål:

HiØ skal

- ha en FoU-aktivitet som er preget av høy kvalitet, gir grunnlag for videreutvikling av studieporteføljen og gjør institusjonen til en attraktiv samarbeidspartner
- ha en FoU-produksjon som støtter opp under de studiet institusjonen tilbyr
- være en pådriver for felles FoU-virksomhet innenfor Oslofjordalliansen
- være en FoU-institusjon som kjennetegnes ved samarbeid på tvers av tradisjonelle faggrenser

3.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011

Handlingsmål: Øke kvalitet og omfang av FoU særlig blant kvinner.

Risikofaktor: Manglende tilrettelegging for og interesse fra aktuelle kvinner

Tiltak:

13. 2 publiseringsstipend a kr 50.000 øremerkes kvinner som ønsker å satse på toppkompetanse.

Handlingsmål: Øke kvalitet og omfang av FoU i ingeniørstudiene

Risikofaktor: Manglende strategi og tilrettelegging

14. Strategi for Avdeling for ingeniørutdanning 2010 - 2014 følges opp.

Handlingsmål: Legge til rette for økt FoU-samarbeid

Risikofaktor: Manglende tilrettelegging og interesse for deltakelse

Tiltak:

15. Det arrangeres felles FoU-seminar for institusjonene i OFA.

16. Det legges til rette for etablering av flere forskergrupper på tvers av institusjonene i OFA.

3.2 Styringsparametere

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2011
KD 2.1	Antall publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	0,15	0,14	0,28	0,20
KD 2.1	Forskningsrådets tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (1000 kr)	8,46	9,36	15,07	15,0
KD 2.1	Tidelinger fra EU per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (1000 kr)	0,88	0,84	0,82	0,80
KD 2.4	Antall uteksaminerte doktorgradskandidater per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	-	-	-	0,04
KD 2.4	Andel uteksaminerte doktorgradskandidater av opptatte personer på doktorgradsprogram fem år tidligere	-	-	-	-
Intern	NFR-tildeling totalt (mill.kr)	2,20	2,46	4,01	4,20
Intern	EU-tildeling totalt (mill.kr) (kun forskningsmidler)	0,23	0,22	0,22	0,22
Intern	Tildeling fra regionalt forskningsfond totalt (mill.kr)				0,50
Intern	Antall publikasjoner/aktiviteter 17. totalt			770	800
Intern	Antall publikasjonspoeng totalt	39,8	37,3	73,4	50,0
Intern	Totalt antall disputaser				10

4. FORMIDLING OG SAMFUNNSKONTAKT

Overordnet sektormål:

Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

Virksomhetsmål:

3.1 Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.

3.2 Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.

Høgskolens langsiktige mål:

HiØ skal

- være en tydelig og profesjonell kunnskapsformidler i regionen
- være en pådriver for kunnskapsheving samt samfunns- og næringsutvikling i regionen gjennom kritisk analyse, innovasjon og verdiskapning basert på FoU-resultater

4.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011

Handlingsmål: Legge til rette for et godt samspill med omverdenen

Risikofaktor: Manglende kompetanse og profesjonalitet

Tiltak:

17. Arbeidet med en kommunikasjons- og mediestrategi inkludert behov for kjøreregler og kompetanseoppbygging avsluttes.

Handlingsmål: Øke omfanget av formidling og samfunnskontakt

Risikofaktor: For liten kunnskap om hvilken betydning formidling og samfunnskontakt har
For få arenaer for samhandling

Tiltak:

18. Det arrangeres fagdag "Hvordan og hvorfor formidle?".
19. Nytt opplegg for Forskningsdagene utredes.

Handlingsmål: Skape en identitet/tilhørighet til institusjonen og legge grunnlag for økt etter- og videreutdanning

Risikofaktor: Manglende ressurser og prioritering

Tiltak:

20. Det etableres et prosjekt med en prosjektstilling for å legge grunnlaget for et eget alumniopplegg for høgskolen

4.2 Styringsparametere

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2011
KD 3.2	Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	6,3 %	6,8 %	6,8 %	7,0 %
KD 3.2	Antall nyopprettede selskaper	0	0	0	0
KD 3.2	Antall mottatte forretningsideer	0	0	0	0

5. ORGANISASJON OG RESSURSER

Overordnet sektormål:

Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.

Virksomhetsmål:

- 4.1 Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- 4.2 Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.
- 4.3 Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.
- 4.4 Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.

Høgskolens langsiktige mål:

HiØ skal

- ha støttefunksjoner og infrastruktur som bidrar til å sikre god kvalitet på primæroppgavene
- være en attraktiv og konkurransedyktig arbeidsplass
- til enhver tid ha en organisering som er tilpasset oppgaver og rammebetingelser og som bygger opp under høgskolens strategiske vegvalg
- være en troverdig og velfungerende høyskole
- være en institusjon preget av samarbeid på tvers av avdelinger og mellom primæroppgaver og støttefunksjoner
- arbeide for at Oslofjordalliansen utvikles med sikte på bedre ressurstilgang, utviklingsmuligheter og synlighet
- arbeide for redusert miljøbelastning og energiforbruk

5.1 Handlingsmål, risikofaktorer og tiltak 2011

Handlingsmål: Bidra til å etablere en ny institusjon som kan ivareta regionens behov for høyere utdanning og FoU på en mest mulig effektiv måte og som tar vare på ansattes og studenters rettigheter.

Risikofaktor: Manglende involvering og forankring

Tiltak:

21. Styrets vedtak om å arbeide videre med fusjon gjennomføres:
 - etablere prosjektorganisasjon
 - gjennomføre utredningen i henhold til vedtatt prosjektplan
 - sikre god medvirkning underveis i prosessen både for ansatte og studenter

Handlingsmål: Styrke kompetanse hos ansatte i avdelingene særlig på toppnivå

Risikofaktor: Manglende tilrettelegging og ressurser

Tiltak:

22. SWOT-analysen av avdelingene skal følges opp mht kompetanseutvikling og tilrettelegging for økt toppkompetanse.

Handlingsmål: Sikre en god forvaltning av ressursene

Risikofaktor: Manglende oversikt og styring

Tiltak:

23. Sikre tilstrekkelige ressurser til å ivareta både ordinær drift og fusjonsarbeidet.

Handlingsmål: Bidra til en optimal utnyttelse av administrative systemer

Risikofaktor: Manglende/dårlig opplæring og informasjon

Tiltak:

24. Det legges til rette for og gjennomføres tilstrekkelig informasjon, opplæring og kvalitetssikring i forbindelse med implementering av CRISTIN

Handlingsmål: Bidra til et bedre miljø

Risikofaktor: Manglende fokus og interesse

Tiltak:

25. Følgende miljøtiltak iverksettes:
- Revidere høgskolens miljøplan
 - Undersøke mulighetene for bysykkelordning
 - Utrede mulighetene for at elbil kan stilles til disposisjon for kjøring mellom studiestedene
 - Redusere bruk av engangsservise i kantinene

5.2 Styringsparametere

Kilde	Styringsparameter	Resultat 2007	Resultat 2008	Resultat 2009	Mål 2011
KD 4.1	Driftsutgifter per avlagt heltidsekvivalent (1000 kr)	153	159	157	150
KD 4.1	Driftsutgifter per publikasjonspoeng (1000 kr)	10.670	11.721	6.230	8.500
KD 4.1	Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger	2,37	2,44	2,31	2,3
KD 4.2	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	0,36	0,37	0,39	0,45
KD 4.2	Andel kvinner				
	- totalt	0,51	0,49	0,50	0,50
	- stillingskategorier				
	- undervisning/forskning/formidling	0,44	0,44	0,46	0,48
	- støttestillinger	0,42	0,37	0,40	0,42
KD 4.3	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,65	1,82	2,13	2,0
KD 4.3	Avregninger (gjennomføring av budsjettet i regnskapsåret) 1000 kr	6.184	-8.122	-6.658	-5.000
KD 4.4	Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)	0,0	0,0	0,0	1

VEDLEGG 2 til Rapport og planer (2010 – 2011)

INSTITUSJONENS MULIGHET TIL Å ØKE OPPTAKSKAPASITETEN

Det vises til avsnitt 4.1 i endelig tildelingsbrev for 2011 der institusjonene er bedt om å vurdere mulighetene for å øke kapasiteten på kort sikt. Høgskolen har fylt ut vedlagte tabell som også er sendt departementet elektronisk.

Som følge av lavt utdanningsnivå og en forventet vekst i ungdomskullene fram mot 2015 utover landsgjennomsnittet har Østfold et betydelig udekket behov for høyere utdanning. Det er derfor ønskelig å kunne øke opptakskapasiteten innen flere fagområder.

1. *Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2012, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?*

Høgskolen mener det er mulig å øke kapasiteten allerede fra høsten 2011 med 125 studieplasser (hoder), deretter med ytterligere 195 plasser fra høsten 2012. Det er her snakk om både økt kapasitet innen etablerte studier og studieplasser til nye tilbud, da særlig innen masterutdanning der høgskolen i dag har et begrenset tilbud samtidig som vi opplever en økende etterspørsel.

I tillegg til potensial for opptak og en vurdering av samfunnets behov for de enkelte studietilbud, har det også vært viktig å se innretningen av kapasitetsøkningen i lys av det faktum at høgskolen nå er inne i en fusjonsprosess med høgskolene i Buskerud og Vestfold.

Det er redegjort nærmere for de konkrete forslagene nedenfor:

Helse- og sosialfag:

Høgskolen har et sterkt fagmiljø innen sosialfag, og søkningen til de allerede etablerte studiene er svært god med årlige ventelister. I en fusjon med høgskolene i Buskerud og Vestfold vil dette bli et strategisk viktig fagområde der HiØ ønsker å ta et regionalt ansvar ettersom vi er alene om denne kompetansen. Det er ønskelig å øke kapasiteten innen så vel bachelor- som masterutdanning. Høgskolen starter høsten 2011 nytt **bachelorstudium i arbeids- og velferdsfag** med 30 studieplasser. Søkningen til øvrige sosialfagstudier gir grunnlag for å sette opptaket enda høyere, og **det søkes derfor om 15 nye plasser fra 2011**. Det arbeides også med å bedre tilgangen på praksisplasser for **bachelorstudiet i sosialt arbeid**, og dette forventes å gi muligheter for økt opptak også her, men da fra 2012. **Det søkes om 10 plasser til bachelorstudium i sosialt arbeid fra 2012**. Også søkningen til **bachelorstudiet i vernepleie** har god søkning, og det er svært stor etterspørsel etter denne kompetansen på arbeidsmarkedet i hele regionen. **Det søkes på denne bakgrunn om 10 nye studieplasser fra 2011**.

Når det gjelder masterutdanning, har Avdeling for helse- og sosialfag utviklet et **masterstudium innen psykososialt arbeid** (deltid) som nå sendes NOKUT til godkjenning. I tillegg er det under utarbeidelse et nytt **masterstudium i sosialt arbeid** (heltid). Begge disse vil kunne startes opp høsten 2012 og bety et viktig tilbud innenfor dette fagområdet både for Østfold og den nye storregionen. **Det søkes derfor om henholdsvis 30 (15 heltidsekvivalenter) og 25 plasser til disse studiene fra 2012**.

Avdelingens eksisterende **masterstudium i tverrfaglig samarbeid** (deltid) har stabilt jevn søkning, og kan ta flere studenter. **Det søkes her om en økning på 10 (5 heltidsekvivalenter) fra høsten 2011**.

Realfag og teknologi:

Søker- og opptakstillene til teknologi- og ingeniørutdanningene viste en gledelig økning i 2010. Sammen med nye lokaler gir det grunnlag for å øke kapasiteten i flere av studieretningene. **Det søkes om 30 studieplasser fra høsten 2011.** Plassene vil bli fordelt ut fra søkertall.

Tre av høgskolens avdelinger samarbeider nå om et nytt **bachelorstudium i helseteknologi**, og det er nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal utvikle dette studiet med sikte på oppstart fra høsten 2012. Dette studiet har sterk støtte fra Sykehuset Østfold HF. **Det søkes om 30 studieplasser fra høsten 2012.**

Avdeling for ingeniørfag har over tid opparbeidet kompetanse innen energi og ønsker på den bakgrunn å etablere et masterstudium i energi og miljø. **Her søkes det om 20 studieplasser fra høsten 2012.**

I et fusjonsperspektiv er det viktig for høgskolen å befestе sin plass som det viktigste og største fagmiljøet innen informasjonsteknologi. Her arbeides det i samarbeid med NCE Halden om å utvide tilbudet på høyere nivå. **Det søkes om 10 studieplasser fra høsten 2012 som kan knyttes opp mot eksisterende teknologimaster.**

Lærerutdanning:

Høgskolen har et ønske om å bidra til styrking av lærerutdanning, og har vurdert muligheter for dette innen flere avdelinger. For Avdeling for lærerutdanning vil den største muligheten på kort sikt være innen **praktisk pedagogisk utdanning** som har svært god søkning, og der studiet nå videreutvikles i samarbeid med høgskolene i Buskerud og Vestfold, noe som vil gjøre det mulig å tilby flere studieplasser innenfor et bredere fagtilbud. **Det søkes derfor om 20 nye studieplasser fra høsten 2011 og ytterligere 20 plasser fra høsten 2012.**

Avdelingen har også et sterkt fagmiljø innen mangfold og inkludering i pedagogisk virksomhet, og har nylig fått NOKUTs godkjenning for et masterstudium rettet mot ansatte innen utdanning og annen pedagogisk virksomhet som arbeider for å utvikle inkluderende oppvekst- og utdanningsarenaer som ivaretar behovene for hele mangfoldet av barn, unge og voksne i pedagogiske institusjoner. Dette studiet ønskes startet opp allerede fra høsten 2011, og **det søkes om 20 studieplasser (13 heltidsekvivalenter) i 2011 og en opptrapping med ytterligere 10 plasser (7 heltidsekvivalenter) i 2012.**

Andre fag:

Under andre fag er det også satsingen på lærerutdanning som er hovedbegrunnelsen for søknad om nye studieplasser.

Høgskolen ved Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag startet i 2009 nytt masterstudium i fremmedspråk i skolen i samarbeid med Göteborgs Universitet og Växjö Universitet. Tilbudet omfatter engelsk og tysk. Det har vært god søkning til studiet, og erfaringene fra samarbeidet er svært positive. Det er nå ønskelig å utvide tilbudet til også å omfatte fransk og spansk. For å gi mulighet til dette uten at det reduserer tilbudet innen engelsk og tysk, **søkes det om 10 nye plasser fra 2012.**

I tråd med høgskolens satsing mot utdanningssektoren er det, som del av masterstudium i organisasjon og ledelse, etablert et videreutdanningstilbud innen **utdanningsledelse**. Det arbeides for at dette tilbudet skal godkjennes på masternivå fra høsten 2012. Det er planlagt et opptak høsten 2011 på 10 studenter. På basis av etterspørsel er det realistisk å øke opptaket med ytterligere 20 (10 heltidsekvivalenter). **Det søkes derfor om 20 studieplasser fra 2011. Masterstudiet i organisasjon og ledelse** er høgskolens mest populære masterstudium med svært god søkning. Med en utvidelse av målgruppen er det ønskelig å kunne øke kapasiteten. **Det søkes derfor om 30 nye studieplasser fra høsten 2012.**

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i Østfold

LANGT SKJEMA

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2010-2011).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2012, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?

Svar spm 1: Høgskolen vil fra høsten 2011 kunne øke kapasiteten med totalt 125 studieplasser (hoder). Fra høsten 2012 kan det økes med ytterligere 195 studieplasser (hoder). Det vises for øvrig til Rapport og planer (2010 - 2011) for mer utdypende kommentarer og begrunnelser.

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Svar spm 2: Høgskolen har de siste årene satset på samlokalisering og utbedring av lokaler som gir mulighet for å øke kapasiteten i de fleste studier. I profesjonsstudiene særlig innenfor helse- og sosialfagene er det imidlertid fortsatt problemer med å skaffe tilstrekkelig antall praksisplasser. Dette kan bety problemer for økning av kapasitet innen sosialt arbeid.

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Svar spm 3: Høgskolen er inne i en fusjonsprosess med høgskolene i Buskerud og Vestfold, og det er viktig å se utvidelse av studietilbudet i et slikt perspektiv. På denne bakgrunn vurderes styrking av mastertilbudet og tilbud innen sosialfag som de viktigste.

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Svar spm 4: Ingen

		Opptak 2010 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2011 (antall studie- plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2011?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	167	153	35	65
	<i>hvorav:</i> Bachelor sosialt arbeid	57	35		10
	Bachelor arbeids- og velferdsfag		30	15	
	Bachelor vernepleie	95	73	10	
	Master tverrfaglig samarbeid	15	15	10	
	Master psykososialt arbeid (ny)				30
	Master sosialt arbeid (ny)				25

		(spesifiser studietilbud ved behov)				
Lærerutdanning	Samlet		120	110	40	30
	hvorav: Praktisk-pedagogisk utdanning		120	110	20	20
	Master mangfold og inkludering (ny)				20	10
		(spesifiser studietilbud ved behov)				
Realfag og teknologiske fag	Samlet		220	210	30	60
	hvorav: Ingeniør-/teknologiutdanning		220	210	30	
	Bachelor helseteknologi (ny)					30
	Spesialisering i eksisterende teknologimaster (ny)					10
	Master energi og miljø (ny)					20
		(spesifiser studietilbud ved behov)				
Andre fag	Samlet		69	70	20	40
	hvorav: Videreutdanning i utdanningsledelse			10	20	
	Master organisasjon og ledelse		43	40		30
	Master fremmedspråk i skolen		26	20		10
		(spesifiser studietilbud ved behov)				
Totalt alle områder			576	543	125	195

VEDLEGG 3 til Rapport og planer (2010 – 2011)

OPPFØLGING AV NOKUT-EVALUERINGEN AV INGENIØRUTDANNINGENE

HiØ-spesifikke kommentarer fra NOKUT:

1. Forbedre rekrutteringen, bl.a. med mer nasjonal markedsføring.
 - Høgskolen har presentert studieporteføljen på diverse utdanningsmesser.
 - Det har vært gjennomført laboratorieøvelser i høgskolens laboratorier for ca. 10 klasser fra videregående skoler i Østfold.
 - Kjemistudiet har også hatt et særskilt fokus på høgskolens nettsider.
 - Høgskolen har markedsført seg gjennom Oslofjordalliansen både gjennom nettet og trykte medier.
 - Høgskolen har foretatt opptak gjennom Y-veien til både elektro, maskin og kjemi og dermed økt rekrutteringen vesentlig.
 - Nytt studiested/lokaliteter og samarbeid med vertskommunen har hatt en positiv effekt for rekrutteringen.
 - I 2010 ble det arrangert åpent hus 2 ganger for publikum og potensielle søkere.
 - Avdeling for informasjonsteknologi har i 2010/2011 gjennomført ca. 10 fagdager for elever fra videregående skoler i Østfold. Samtlige IKT-elever ved alle fylkets videregående skoler er busset inn til Høgskolen for en heldags IT-faglig IT opplevelseshdag, inkludert forelesninger, lab.arbeid og bespisning.
 - Avdeling for informasjonsteknologi startet høsten 2010 en egen webkampanje (<http://itstudent.no/>) med banner-annonsering på mange nasjonale nettsteder der vi kan nå utdanningssøkere.
 - Avdeling for informasjonsteknologi bruker egne studenter som “ambassadører” for IT-studiene, på messer og arrangementer som The Gathering o.l.
2. Legge større vekt på å analysere studentenes inntakskvalitet, og evaluere eksisterende tiltak for å øke gjennomstrømmingen. Undervisningsformene bør gjennomgås og eventuelt utvikles med sikte på å øke studentenes tidsbruk på studiene.
 - Det er gjennomført undersøkelser blant 1. årsstudenter for å finne korrelasjon mellom inntakskvalitet i matematikk og oppnådde resultater i 1. studieår.
 - Høgskolen har foreslått i samarbeid med Oslofjordalliansen å stille krav om minstekrav karakter 3 i matematikk og norsk for opptak til ingeniørutdanning.
 - Bruk av studentassistenter i fag med høy strykprosent og for studenter med svakt inntaksgrunnlag.
 - Ressursbruken er endret fra forelesninger til økt bruk av øvingstimer.
 - På grunnlag av korrelasjon mellom manglende arbeidskrav og svake resultater innføres bruk av arbeidskrav der det ikke er fra tidligere.
3. Innføre kurs i studieteknikk
 - Det er tilbudt kurs i studieteknikk i samarbeid med Studentsamskipnaden.
4. Øke antall lærere med førstekompetanse på Bygg og Elektro
 - Ved bygg er det ansatt professor i 20 % stilling og på elektro er det ansatt én førsteamanuensis i 100 %. Én lærer på bygg har fått opprykk til førstelektor. Ved elektro har ingen fått opprykk i denne perioden.
5. Ta hensyn til de faglige sakkyndiges synspunkter på utdanningene og gjennomføre relevante tiltak
 - Nåværende profil på industriell design opprettholdes for å sikre overgangsmuligheter til masterstudier ved NTNU.
 - Fysikkundervisningen ved dataingeniørstudiet er endret i samsvar med kommentarer fra NOKUT, med mer vekt på klassisk fysikk.
6. Sikre at rammeplanens krav oppfylles

- Kjemitemaer er tatt inn i studieplanen for industriell design fra og med studieåret 2009/2010.
 - Kjemistudiet er gjennomgått og revidert fra og med studieåret 2009/2010.
7. Innføre en felles strategi for benchmarking ved utforming av studie- og fagplaner
 - I Oslofjordalliansen (OFA) er det blitt et godt samarbeid i faggrupper innenfor de ulike områder.
 - Det arbeides med ny felles studiemodell og noen felles emnebeskrivelser for felles- og programfag innenfor teknologipiloten i OFA.
 - Det er utarbeidet oversikt over overgangsmuligheter for spesialiseringer i bachelorstudier og til masterstudier innenfor OFA,
 8. Støtte lærernes pedagogiske kompetanseutvikling og stimulere pedagogisk utviklingsarbeid
 - Nyansatte lærere har deltatt i høgskolens program for høgskolepedagogikk (PULS).
 - Det er gjennomført to fagdager omkring implementering av kvalifikasjonsrammeverket.
 - Avdeling for informasjonsteknologi hadde i 2010 to heldags personalseminar der temaet var egen undervisning og studentenes evalueringer av IT-emnene.
 9. Styrke ingeniørutdanningens FoU-tilknytning
 - Søknad til regionalt forskningsfond (Oslofjordfondet) med tema "simulering og tilvirkning av fononiske/soniske materialer basert på anelastiske/viskoelastiske materialer" er sendt i 2010 og melding om tilsagn er gitt primo februar 2011.
 - Det er gjennomført regionalt seminar for næringslivet i materialteknologi i regi av høgskolen.
 - Høgskolen var delaktig i arrangementet for den nasjonale konferansen "Polymerdagene" i regi av Borg PlastNet.
 - Et nytt satsningsområde helse- og velferdsteknologi i samarbeid med avdeling for helse- og sosialfag og OFA. Ansatt ved studieprogrammet elektro er frikjøpt i 20 % for samarbeid i prosjekter ved studiestedets ferdighetssenter.
 - Arbeidet med søknad om master innenfor energi og miljø er påbegynt.
 - Det deltas i utvikling av en felles master i maritim teknologi i OFA med bl.a. tema materialteknologi.
 - Avdeling for informasjonsteknologi fortsetter målrettet satsing på økt omfang og kvalitet i forskningsproduksjonen. Resultatene er gode. For 2009 ble det registrert ca. 20 vitenskapelige artikler med "tellekant", samt mye god formidling og utviklingsarbeid.
 10. Legge til rette for samordning av eksterne synspunkter på utdanningene
 - Det er opprettet advisory board for ingeniørutdanningen i Østfold. Forumet består av representanter for næringslivet i regionen.
 - Det er opprettet advisory board for OFA bestående tre næringslivsrepresentanter for hvert av fylkene (Østfold, Vestfold, Buskerud og Akershus).
 - Advisory Board for IT-studiene ble startet våren 2010. Har hittil hatt tre møter. Aktiviteten dokumenteres på <http://ab-it.hiof.no/>.
 11. Gjennomføre regelmessige kandidatundersøkelser
 - Høgskolen har arbeidet med et system for alumniordning som nå er under etablering som et prosjekt.
 12. Styrke metodene for evaluering av i hvilken grad mål for utdanningene blir nådd, samt utvikle metoder for oppfølging
 - Det er utarbeidet og implementert nye prosedyrer for studentenes evaluering av emner og undervisning.
 - Studieplanene omarbeides nå iht. kvalifikasjonsrammeverket.
 - Avdeling for IT bruker bl.a. bedriftene i Advisory Board til dette, for å få tilbakemeldinger direkte fra mottagerne av våre uteksaminerte kandidater.
 13. Vurdere individuell bedømmelse av hovedprosjekter
 - Er innført fra studieåret 2008/2009.
 14. Ivareta de internasjonale nettverk som finnes på en mer systematisk måte for å nå målene for internasjonalisering

- Én fagansatt er gitt 20 % tidsressurs for å være internasjonal koordinator ved avdelingen.
- Det er inngått flere utvekslingsavtaler i løpet av 2009 og 2010.
- Det er gjennomført FoU-lunsjer med foredrag av internasjonale forskere fra våre samarbeidspartnere.